FURTUNI DE TOAMNĂ TÂRZIE

—Cecilia MIHĂILEANU—

Măsurile marxist-leniniste ale guvernanţilor din România iau proporţii. Mai nou, tovărăşiile lor s'au gândit să revizuiască drăguţul de Cod Penal al lui Ceauşescu şi să-l înăsprească. Astfel, Camera Depuaţilor a votat articolul 236, conform căruia se pedepseşte cu închisoare grea ***"defăimarea de ţară"***. Ceea ce înseamnă că oricine ar mai îndrăzni de aici încolo să critice puterea politică - guvernanţii obişnuind să se identifice cu însuşi Ţara - va intra la răcoare. Cu atât mai mult ziariştii pentru care, evident, pedeapsa e mai mare, potrivit articolelor 205 şi 206, care pedepsesc calomnia. Iar pentru guvernanţii actuali, critica înseamnă calomnie.

Aceasta nu este, însă, singura măsură drastic represivă la adresa libertăţii de expresie, opţiune şi manifestare. Majoritarii relativi au votat şi o lege specială care pedepseşte cu câţiva ani buni de închisoare arborarea drapelelor şi intonarea imnurilor naţionale ale unor alte state decât România. Ceea ce înseamnă că vor fi arestaţi cei care îşi vor manifesta prietenia faţă de alte ţări fluturându-le drapelul sau fredonându-le imnurile naţionale.

Bineînţeles că minunatul Cod Penal prevede aspre pedepse cu închisoarea - până la 10-12 ani - pentru conceptul original de ***"lez-preşedinte"***. Nimeni nu mai are voie să se atingă de nepreţuita persoană a lui Iliescu. Dacă spui sau scrii că România e năpăstuită cu un preşedinte bolşevic, rişti să primeşti o dublă sancţiune cu privire la libertate: **pentru atacarea preşedintelui şi pentru *"defăimarea ţării"*.**

Tot Codul Penal menţine pedeapsa cu închisoarea pentru relaţii homosexuale. Sub acest aspect, însă, parlamentarii au înregistrat aproape un consens, PNŢCD susţinând, de exemplu, că România nu poate încuraja practicile care contravin moralei creştine. În acest sens, Asociaţia Studenţilor Creştini Ortodocşi din România şi Liga Studenţilor, strâng semnături în Piaţa Universităţii. De remarcat, faptul că tinerii sunt cei mai vehemenţi oponenţi ai legalizării homosexualităţii.

Cea mai puternică furtună a acestor zile de Noembrie a fost declanşată de brutala tentativă a guvernanţilor de a suprima fizic presa din România. Astfel, unica producătoare autohtonă de hârtie, Fabrica Letea din Bacău, a anunţat că se reprofilează! Ceea ce ar fi însemnat încetarea apariţiei presei în cel mult trei zile! La presiunile puternice ale ziariştilor, *"Letea"* a dat-o cotită, afirmând că n'a fost vorba decât de *"o defecţiune la un utilaj"*. Aceasta, în ciuda faptului că guvernul a elaborat un comunicat în care, ascunzându-şi cu greu satisfacţia în faţa perspectivei de încetare a apariţiei presei independente, avea tupeul să dea vina pe publicaţii pentru grava situaţie de care sunt responsabili guvernanţii.

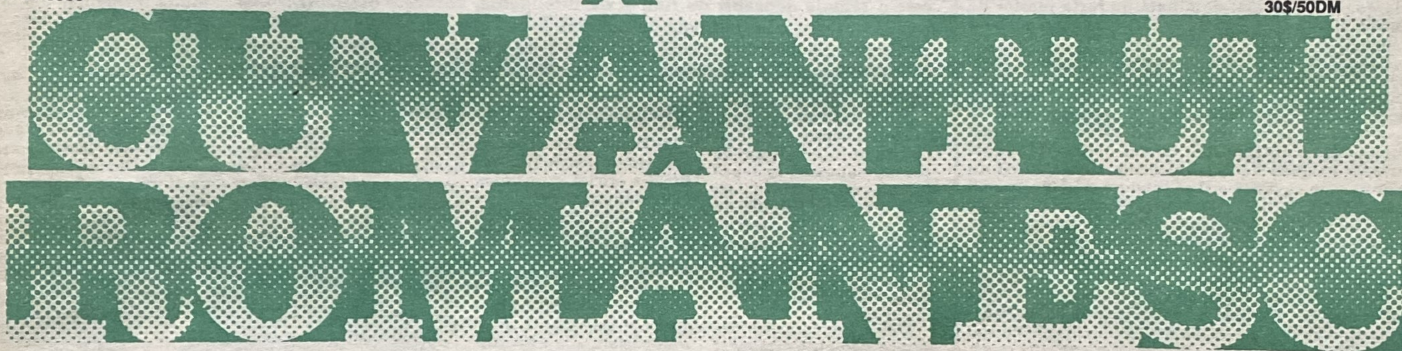
În rest, Dumnezeu cu mila.

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 20 Nr. 222 - DECEMBRIE 1994 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

ÎNTOARCEREA LA IZVOARE

Eugen BÂRSAN

Stării vicioase în care se află ţara, trebue să i se pună capăt. Tradiţia comunistă, făcută din lemn putred pe o temelie care în loc de piatră are numai gunoi, trebue sfărâmată. Numai prin sfărâmarea ei, se poate face drum întoarcerii la înţelesul adevărat al unei vieţi naţionale întemeiată pe bază de bunăcuviinţă, cinste, adevăr, dreptate şi Dumnezeu, care sunt izvoarele seculare ale comportării şi spiritului românesc.

Păcatul de moarte al vieţii româneşti e că în umbra comunismului, oamenii cu ochi sunt mai puţini decât cei îndobitociţi şi orbiţi. Numai în felul acesta *"în ţara orbilor, cel cu un ochi poate fi împărat"*. Comunismul a închis ochii oamenilor pentru ca ei să nu mai vadă adevărul. Românul legat la ochi n'a mai putut merge pe linie dreaptă şi aşa a ajuns la prăbuşirea morală. Acesta este marele impas în care se găseşte ţara şi din care nu se poate ieşi decât prin întoarcerea la izvoarele virtuţilor numite. O întoarcere care trebue să pună capăt operei de cioplire a Românului făcută de demonul comunist. Prin această cioplitură, minciuna a învăluit totul. Căci prea mulţi acceptă minciuna şi pe mincinoşi - precum şi înşelătorul zâmbet prezidenţial -, cu prea multă uşurinţă.

Frica-fricii faţă de tovii care încarnează reziduurile comunismului, e încă la putere. Fiindcă cetăţeanul s'a dezumanizat până la punctul la care el nu mai are decât curajul vânzării tuturor principiilor sufletului şi a întregii moşteniri spirituale strămoşeşti. Dela o asemenea dezumanizare Românul trebue să se mai întoarcă, în afară de izvoare, şi la pierdutul curaj civic. La curajul de a ieşi din turma care a abdicat la totul pentru a nu-şi tulbura cumva mizerabila existenţă. Pentru a nu se tulbura starea în care omul se minte pe el însuşi pentru a avea o conştiinţă liniştită.

Trebue să se iasă din pacea cu rămăşiţele moarte ale ideologiei comuniste. Omul trebue să aibă curajul de apărare a propriului său suflet. Cui îi este frică de aşa ceva, trebue să înceteze cu miorlăiala asupra vieţii de mizerie. Cheia întoarcerii la origini stă în refuzul personal al fiecărui cetăţean de a participa la minciună şi de a-i face opoziţie acolo unde ea vrea să persiste. Căci adevărul trebue trăit şi nu mistificat.

Continuare în pag.3

DUMNEZEU ÎNFLOREŞTE ÎN NOAPTEA DE CRĂCIUN

—Pr.Dr. Dumitru ICHIM—

Şi Iosif bătea la fiecare poartă şi uşă de hotel prin Betleem pentru a adăposti pe Maica Domnului peste noapte. Era frig afară şi se apropia ora ca să nască. Acelaşi răspuns. Pretutindeni. Aceeaşi uşă trântită în nas. Şi s'au adăpostit într'o peşteră de animale. Acolo, peste noapte, în frig, mizerie şi sărăcia uni grajd, a născut pe Mântuitorul. Dumnezeu se năştea ca om pentru a-l face pe om frate cu Dumnezeu. Cerurile s'au deschis şi îngerii în coruri coborau cântând: *"Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace între oameni bună învoire"*. George Coşbuc precizează, în minunatul lui poem despre Crăciun, că îngerii din cer zburau *"cu flori de măr în mână"*.

Oare ar putea exista cineva să nu fie cutremurat, să nu fie atins sufleteşte de noaptea Crăciunului? Nu cred. În inconştientul fiecăruia, aşa cum în inconştientul lumii au rămas corurile îngerilor colindători, colindele te iau de mână şi te duc în copilăria ta, în care-l găseşti pe Hristos atât de aproape de tine. Născându-se şi născându-te.

Fiecare neam are admirabile colinde specificului etnic. Chiar depăşindu-l. Două exemple. Neamţul, la care totul e marş, în faţa Pruncului se închină din străfundul inimii prin celebrul colind *"Stiile Nacht, heilige Nacht"*. Adorarea Pruncului transfigurează neamul şi-l izbăveşte din încadrarea lui într'un sistem. Al doilea exemplu. Americanii au multe colinde religioase aduse din toate părţile Europei. Unul laic, dar de mare succes e: *"I'll be home for Christmas"*. Atât muzica, precum şi versurile subliniază drama înstrăinării. Dar de Crăciun, de Naşterea Domnului ca regăsire promite că: *"I'll be home for Christmas"*, în engleză *"home"* însemnând spiritualitatea ce depăşeşte localizarea materială de *"house"*.

La noi Românii colindele, printre alte refrene, folosesc pe *"florile dalbe, flori de măr"*. Câtă adâncime spirituală şi subtilitate poetică! În Noaptea Colindelor ninge crăciuneşte. Poetul popular vede în fiecare fulg o scuturare a florilor. Implicaţia filosofică e mult mai adâncă, iar teologic de o mare fineţe şi transparenţă spirituală.

Omul a fost înşelat de diavol să se rupă din comuniunea lui Dumnezeu. Prin neascultare. Prin nesupunere. Prin sfidarea poruncii de a nu mânca din Pomul Cunoaşterii. Se spune că acest pom ar fi fost mărul, iar în altă apocrifă se zice că din lemnul lui ar fi fost cioplită crucea lui Hristos.

Prin Naşterea Domnului omul îşi răscumpără paradisul. Pruncul născut nu este numai Mesia cel Prezis de prooroci, ci în primul rând este Mântuitorul.

Continuare în pag.3

EDITORIAL

1 DECEMBRIE, UN MEMENTO NAŢIONAL

Ziua aceasta a fost ziua *"marei întregiri"*, a marei unităţi politice, statale a Românilor. A venit ca o legitimare morală a strădaniilor de veacuri ale strămoşilor a dedicării totale unui vis, unui ideal, care s'a împlinit la 1 Decembrie 1918: Unirea Ardealului cu toate provinciile româneşti şi cu Principatele Române. Pentru această unitate naţională s'a vărsat mult sânge, s'au deschis multe morminte şi s'au făcut nenumărate acte de eroism şi curaj.

Pregătirea unirii din 1918 s'a clădit treptat, prin fapte de înţelepciune şi prin solidaritatea tuturor. Întâi s'a făcut unitatea sufletească şi ideologică. Sentimentul de apartenenţă la blocul grupării etnice s'a realizat în subconştientul colectiv, într'o formă domoală, până ce a izbucnit în planul conştientului, unde apoi, s'a format ideologia naţională, dominată de forţa ideilor de unitate şi unire, care au devenit flacăra simţămintelor naţionale.

Când Principatele Unite au devenit regat în 1918, Românii ardeleni au avut intuiţia că aspiraţiile lor de unitate pan-românească au fost temeinice şi merită să fie continuată lupta pentru idealul unităţii politice. Pe de altă parte, atunci când, în 1867 s'a creat dualismul austro-ungar, ardelenii au înţeles deficienţa fundamentală a acestei tranzacţii dualiste, că Maghiarii nu erau în stare să domine şi să conducă celelalte grupări etnice din interiorul ţării lor. După o perioadă de oarecare pasivitate, ardelenii au devenit dinamici şi au trecut la combativitate politică, lărgind sfera activităţilor lor, pe care nu au încetat-o până la 1 Decembrie 1918.

În acelaşi timp, ardelenii erau conştienţi de lupta naţională din Bucovina şi Basarabia, care se desfăşura pe aceleaşi linii generale, naţionale: formarea unui stat român unitar, care să cuprindă toate provinciile româneşti. Aşa s'a ajuns în Decembrie 1918 la Alba-Iulia. După ce Basarabia în Martie 1918 şi-a câştigat independenţa, prin voinţa populară, în ciuda tulburărilor pe care le-au creat frământările revoluţiei bolşevice şi, după ce în Noembrie 1918, Bucovina a hotărât şi ea alipirea la Patria Mamă.

Nici unul din imperiile dominante până atunci nu au fost în stare să oprească unirea tuturor provinciilor româneşti într'un stat unitar şi puternic. La aniversarea de azi, se cuvine să menţionăm şi marea biruinţă a armatei române pe frontul anti-german din Moldova, la Mărăşeşti, unde frontul inamicului a fost dislocat pe largă întindere (circa 40 km). Germanii nu şi-au mai putut reveni. Mai târziu întregul imperiu, pe lângă cel austriac şi maghiar, s'a prăbuşit şi popoarele subjugate au fost eliberate.

Bătălia dela Mărăşeşti, cu biruinţa armatei române, a avut mari consecinţe politice, care au fost în avantajul oamenilor politici români din toate provinciile separate căci şi-au unit planurile şi acţiunile şi, în felul acesta, au fost biruitori.

Numai sentimentul că unirea este forţa realizatoare a marilor înfăptuiri nu era suficient pentru acţiunile româneşti, ci şi actele de voinţă de acţiune în această direcţie, pe linia intereselor naţionale, nu pe cea a celor particulare sau regionale. Toate marile realizări din istoria românească s'au făcut prin unire, deci prin acumularea de energii şi prin imperativul cugetului naţional.

Aceasta este adevărata însemnătate naţională a momentului de azi, când ţara nu şi-a regăsit calea cea bună de înţelegere.

1 Decembrie 1918 este un memento naţional. O chemare la ordinea şi cugetul profund prin care s'a întemeiat statul român, în cuprinsul României Mari.

Nimeni nu are dreptul să pângărească sentimentele naţionale ale celor ce apără întregul românesc, căci cei ce vor face o astfel de pângărire vor fi blestemaţi atât de strămoşi, cât şi de generaţiile viitoare.

Tineretul român are datoria să se întoarcă cu piozitate la spiritualitatea şi cugetul românesc dela înfăptuirea lui 1 Decembrie 1918, să lupte pentru eliberarea provinciilor româneşti rămase în afara României de azi, să refacă România Mare.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

PRIETENUL ROMÂNILOR,

DAVID FUNDERBURK ALES ÎN CONGRESUL AMERICAN

Fostul ambasador al Statelor Unite, David Funderburk, a fost ales deputat în Congresul dela Washington din partea statului Carolina de Nord. Domnul Funderburk a câştigat alegerile în faţa candidatului democrat Richard Moore, în ciuda faptului că districtul pe care îl reprezenta este predominant democrat iar adversarul său a dispus de surse financiare considerabile. Cetăţenii americani l-au preferat pe David Funderburk datorită integrităţii sale morale, vastelor sale cunoştinţe, precum şi experienţei sale.

În cursul convorbirilor pe care le-a avut cu compatriotul nostru Nicolae Dima, cu prilejul sărbătoririi victoriei în localitatea Dunn din Carolina de Nord, David Funderburk a spus că nu îi va uita niciodată pe Români. El a precizat că Românii americani l-au înţeles şi l-au sprijinit chiar înainte de a fi cunoscut şi înţeles de mulţi Americani. Românii se pot mândri legitim acum cu un adevărat prieten la Washington şi cu sprijinul pe care i l-au acordat în alegeri.

Precizăm că David Funderburk are 49 de ani, este fiul unui pastor, este un bun creştin, un om de familie, este căsătorit şi are doi copii. Soţia sa, Betty, este o femeie deosebit de fină şi de inteligentă, vorbeşte onorabil limba română, şi este foarte ataşată de Români. Loialitatea şi sprijinul ei neobosit au contribuit mult la victoria electorală a lui David. Redăm în continuare, interviul acordat compatriotului nostru Nicolae Dima, la scurt timp după victorie.

N.D. - Domnule Funderburk, cum explicaţi că... în pofida faptului că sunteţi cunoscut ca republican-conservator..., aţi fost ales în Congres de alegătorii unui district electoral din Carolina de Nord, unde de obicei majoritatea votează cu democraţii?

D.F. - Am fost ales deoarece oamenii din acest district, cu toate că sunt înregistraţi ca votanţi democraţi, în marea lor majoritate împărtăşesc convingeri foarte conservatoare, şi erau foarte nemulţumiţi de Bill şi de Hillary Clinton, precum şi de direcţia în care considerau că ei îndreaptă America. Electoratul a dorit să trimită un mesaj.

Modul în care au votat, a constituit un protest împotriva a ceea ce face administraţia Clinton, atât în politca sa internă, cât şi în politica externă. Noi i-am pus pe alegători în faţa unei alegeri cât se poate de clare - între un candidat democrat care, dacă ar fi fost ales, ar fi sprijinit administraţia Clinton - şi David Funderburk, care nu va vota în Congres cu administraţia, ci pentru îndreptarea ţării într'o nouă direcţie şi pentru întoarcerea Americii la principiile sale constituţionale şi la valorile ei conservatoare... şi la o apărare puternică şi politică externă caracterizată prin mândrie şi patriotism, urmărind să ne promoveze, la modul optim, interesele pretutindeni în lume.

N.D. - Odată ajuns la Washington şi luându-vă funcţia oficial în primire, la 20 Ianuarie 1995, care vor fi elementele principale ale programului Dvs?

D.F. - Consider că majoritatea celor care am fost aleşi dorim să încercăm să schimbăm modul în care suntem guvernaţi, prin îndepărtarea de guvernământul omniprezent , intervenţionist, care cotrolează toate aspectele vieţii cetăţenilor. Asta spun Americanii: că s'au săturat de impozite mari, de reglementări şi de amestecul guvernului în vieţile lor. Ei consideră că au nevoie mai mult de guvernare locală, de descentralizare. Ceea ce avem de făcut - şi ceea ce am promis că vom face - este să încercăm să începem să îngrădim guvernământul, să-l schimbăm, să-l reformăm, în aşa fel încât să fie mai aproape de oameni, mai aproape de valorile şi principiile originale ale oamenilor, mai aproape de filosofia lor politică, de modul în care văd ei lumea, de convingerile lor religioase. După părerea mea, aceste lucruri au fost lăsate pe dinafară, neglijate, de administraţia Clinton. Acesta este motivul pentru care oamenilor, cu siguranţă celor din districtul în care am fost ales, nu le place administraţia Clinton.

N.D. - În Congres, în orice Congres de fapt, veţi fi legislatorul American cel mai bine informat despre România şi despre relaţiile americano-române. In ce mod veţi influenţa politica Statelor Unite faţă de România şi ce atitudine veţi avea faţă de guvernul României şi faţă de poporul român?

DAVID ŞI BETTY FUNDERBURK

D.F. - Toată lumea ştie că România şi Românii au constituit o parte însemnată a vieţii mele - au jucat un rol important în viaţa mea - că avem o iubire aparte, o empatie deosebită pentru oamenii din România - şi că dorim să acţionăm în interesul continuării democratizării şi privatizării în România, în favoarea unor schimbări reale. Dorim să-i ajutăm, în toate modurile posibile, pe oamenii care luptă împotriva rămăşiţelor şi scheletelor fostului regim. Fac parte din partidul majoritar în Congres, şi sper că acest lucru îmi va asigura o influenţă sporită. Liderii partidului meu sunt la curent cu faptul că mă interesează şi mă preocupă ceea ce se întâmplă în România şi acea parte a lumii. Cred că în multe situaţii mi se vor adresa mie, pentru informaţii - şi poate - şi pentru sfaturi. Sper că o vor face. În acest fel, sper să deţin mai multă influenţă. Aş mai putea desigur adăuga că voi avea un aliat foarte apropiat în Senat în persoana prietenului meu Jesse Helms, viitorul preşedinte al Comisiei pentru Politica Externă a Senatului. Jesse Helms, asemeni lui David Funderburk, va fi un prieten al democraţilor din România, al celor care doresc schimbări reale în România.

P.S. Interviul a fost acordat în limba engleză, a fost tradus şi transmis integral de Vocea Americii, iar ultima parte s'a desfăşurat direct în limba română. Fostul ambasador şi noul congresman David Funderburk le-a urat tuturor Românilor noroc şi succes, le-a promis că nu îi va uita, şi cu prilejul Anului Nou le-a urat La Mulţi Ani. Pe curând în cel de al 104-lea Congres al Statelor Unite.

Second Class Mail Registration Number 4133

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
-

FRICA DE PRESĂ

Mihaela MOISIN

D-lui Iliescu nu-i este frică de Dumnezeu, în care nu crede, nici de cei cărora le cerşeşte ajutorul financiar, pe care crede că-i prosteşte, tot aşa cum i-a prostit şi Ceauşescu, la vremea sa; în schimb, îi este frică de gura presei. Şi această frică ţine dela instalarea sa în post, imediat după Revoluţie.

Dl. Iliescu a decis să închidă *"gura rea"* a presei din România, vreme îndelungată prin teroare. Mai întâi a încercat să oprească criticile, sau *"calomniile"*, cum le numeşte dumnealui, la adresa *"ţării"* pe care o asociază cu guvernul ce însuşi l-a instalat şi la adresa *"poporului"* pe care îl identifică cu persoana sa. A folosit tot arsenalul de metode securist: mineriade, aplicarea de bătăi în văzul lumii şi în timpul zilei unor ziarişti care nu-i cântă osanale, ameninţări cu moartea la adresa tuturor celor ce i se opun, atacuri murdare, în presa personală, la adresa Opoziţiei, toate bine concertate de trepăduşii şi barzii moşteniţi dela predecesorii lui ceauşişti: Adrian Păunescu, Vadim Tudor etc.

Cinci ani de zile a suportat acest *"calvar al presei"*, încercând doar prin metode barbare să închidă gura câte unui ziarist, fără succes. A scumpit hârtia, în speranţa că majoritatea ziarelor de Opoziţie vor muri dela sine. Ştiind însă că libertatea de gândire şi de exprimare trebue asigurată în orice ţară democrată, Dl. Iliescu, oficial, nu a luat nici o măsură de constrângere a acestei libertăţi până la *"intrarea României în Europa"* aceasta fiind una din condiţiile impuse. Odată însă *"ajuns în Europa"*, cu diabolismul ce-l caracterizează, Dl. Iliescu se gândeşte care pierdere este mai mare: ştirbirea imaginii sale, care exprimă fericirea promisă, în faţa alegătorilor, sau lipsa ajutoarelor economice ale Vestului?

Între timp, presa personală bate tare pe Opoziţie, care nu-l lasă să-şi îndeplinească promisiunile făcute, în linişte. Doar din cauza Opoziţiei nu poate realiza aceste promisiuni. În plus, aşa este orice tranziţie: grea, cu lipsuri, poate dura şi 20 de ani, cum zicea ideologul său Brucan...

Dar, dacă presa liberă taie prea adânc, în carne vie şi se trezeşte tot poporul la cruda realitate, adio succes în alegeri, adio scaun preşedinţial, adio... şi la Ghencea...

Prioritatea fiind decisă, Dl. Iliescu a dat ordin ca să fie condamnaţi, legal, oficial, prin Cod Penal, toţi acei părtaşi ai mass-mediei româneşti care *"aduc atingere"* imaginii sale şi a servitorilor lui, la cât mai mulţi ani de închisoare; pentru *"liniştea noastră"* şi succesul în viitoarele alegeri.

Pierde însă din vedere Dl. Iliescu că el poate aplica aceste legi tuturor Românilor din Ţară, dar nu poate să închidă *"gura rea"* a Exilului luptător. Pe aceasta nu a putut-o opri nici Ceauşescu, care să fim sinceri, a avut un aparat de represiune mult mai bine pus la punct. În faţa lui Ceauşescu nu crâcnea nimeni în România, iar Securitatea, cu braţul ei lung, ajungea departe, peste hotarele ţării, mai cu o bombiţă la pachet, cu un cuţit în spate, sau o sursă radioactivă plantată pe la Europa Liberă. Nu-i vorbă că şi braţul lung al SRI-ului ajunge prin Occident, chiar şi azi, dar efectul său este mult diminuat. Mai funcţionează prin Occident dezbinarea, calomnia, procesele sau câte o bătaie, un foc mic pus pe ici-colea.

Cum crede Dl. Iliescu că va putea condamna presa din România? Gândeşte cumva, că în momentul în care va aplica noua lege unui singur ziarist pentru *"crima"* de a spune adevărul despre actuala conducere neocomunistă sau despre dezastrul economic, social în care el, a adus România în ultimii 5 ani, crimă care ar aduce *"atingere"* dumnealui şi ciracilor personali, nu va sări în sus toată presa din adevăratul exil luptător şi nu vor fi presate comisiile de Drepturile Omului, *"Amnesty International"*, toate cancelariile vestice?

Dl. Iliescu, ca şi predecesorul său, Ceauşescu, subestimează ceea ce este încă *"Exilul luptător"*. El crează confuzie, în sistem tipic comunist, în capul omului de rând, amestecând diaspora pe care o iubeşte atât de mult şi cu care se mândreşte că cooperează, cu Exilul care nu-l recunoaşte de conducător nici pe el, nici pe guvernul lui. A încercat la Sinaia şi Timişoara să dea o replică recentelor întâlniri dela Paris şi Los Angeles ale Opoziţiei din România cu Exilul, printr'o întâlnire a sa cu Diaspora. A fost un dezastru, pentrucă poporul începe să pună la îndoială credibilitatea lui Ion Iliescu, iar despre diasporă au început să se lămurească şi Românii din ţară. Pe marea majoritate nu-i interesează decât afaceri, din care să tragă doar ei folos, iar nu poporul român, sau setea de funcţii înalte în România.

Dulcegăriile cu cooperarea *"Diasporei româneşti"* cu *"Ţara"*, adică cu guvernul actual şi cu Dl. Iliescu personal au prins numai la naivi. Nu la adevăraţii luptători din România şi nu la Opoziţie.

Domnul Iliescu trebue să fie bine informat de Securiştii dumnealui că Exilul există, iar când un luptător din Exil moare, alţi doi se ridică să lupte în locul lui.

D-lui Iliescu îi este frică de presă. Şi de cea din România şi de cea din Exil. Şi: *"De ce ţi-e frică, nu scapi"* - spune o zicală românească.

ÎNTOARCEREA LA IZVOARE

Urmare din pag.1

Mistificându-l, ne mistificăm pe noi. De aceea cine caută adevărul, trebue să deteste minciuna.

Minciuna şi adevărul ca şi binele şi răul, s'au găsit totdeauna faţa în faţa. Şi nici una nici celălalt nu se poate menţine prin sine însăşi ci doar prin nepăsarea sau activismul celor din jur. Nu luptăm pentru adevăr pentru a spune surdului surd şi prostului prost. Nici surdului nu-i va trece surzenia şi nici prostului prostia. Spunem adevărul pentrucă el trebue să facă lumină în conştiinţa naţională care trebue să preia conducerea ţării.

Întoarcerea la izvoare înseamnă descătuşarea minţilor de tirania gândirii materialiste şi transcenderea ei spre gândirea spirituală; întoarcerea la o bună credinţă care implică luciditatea de a intui depăşirea trecutului de prezent. Ea este *"filosofia acţiunii"* vizavi de *"filosofia existenţei"*, pusă în mişcare ca să scoată viaţa ţării din încremenirea în criptocomunismul în contra căruia strigă simţul de dreptate şi de umanitate.

Dacă orice drum al vieţii e greu, cel pe care-l numim întoarcerea la izvoare, e în special greu. Uşor e numai drumul în jos, care coboară şi prăbuşeşte. Dar în pofida greului, răul care macină ţara nu poate fi curmat decât prin întoarcerea la izvoare. Numai un asemenea proces poate scoate pe Român din rătăcirea lui în meandrele întortocheate ale unei vieţi falsificate de închinătorii lui Lucifer. Aceşti închinători au smuls idealul din sufletul Românului pentru ca după aceea să i se poată spune că o lume ticăloasă, fără ideal, nu poate fi condusă prin idealism. Fireşte, în sens etic.

Cel mai uşor izvor de ajuns, e cinstea. E de subliniat că viaţa unei ţări depinde de cinstea oamenilor săi. Omul cinstit nu minte, nu umblă cu vicleşuguri, nu fură, nu măsluieşte şi nu răstălmăceşte. Cinstea se află într'o relaţie de esenţă cu adevărul şi cu dreptatea, care sunt lucruri fundamentale între valorile convieţuirii umane.

În fapt, dreptatea este antidotul împotriva oricărei nelegiuiri şi Românul are nevoie de ea ca şi de pâine. De aceea, el trebue să se întoarcă la izvorul ei. Numai aşa se poate pune capăt răului care roade.

Cât priveşte adevărul, să nu ne înverşunăm în teama că a se trăi în el, tulbură echilibrul sistemului care a prins viaţa. Adevărul trebue reinstaurat ca principală bază de viaţă. Iar pentru reinstaurarea lui, ţara trebue descătuşată de lungimea funiei în care este priponită. Ea trebue să-şi facă pripoană din adevăr. Fără adevăr nu se poate face operă de redresare a ţării. Din nefericire, lipsa lui este la baza dramei de a fi lucid într'o lume care vrea să fie minţită. Nimic nu dezbină mai mult pe Români decât lipsa de adevăr, numită minciună, care a devenit normă de viaţă într'un regim statal criptocomunist.

Este timpul ca Românii să măsoare prăpastia morală în care sunt ţinuţi şi să se scuture de jugul ei prin întoarcerea la izvoarele vieţii originare poporului român. Aici este de adăugat aforismul *"cine vrea să ajungă la izvore, trebue să aibă voinţa şi hotărârea să înnoate contra curentului apei"*. Concluzia: nu vrei să înnoţi, nu poţi ajunge.

Unii cutează să zică, că Revoluţia n'ar fi dat destule jertfe de sânge care să restabilească întoarcerea la izvoare. Ei nu ţin seamă de faptul că jertfele nu sunt capitole romantice ci victime măcelărite în văzul televiziunii şi în beneficiul ucigaşilor.

Eugen BÂRSAN

NU-I DEPARTE PÂNĂ LA VERIFICAREA *"EXILAŢILOR"*

Legea-i simplă: dacă vii direct în Statele Unite şi ceri *"azil politic"*, obţii imediat viza de intrare şi *"Green Card"* care-ţi dă drept de muncă. Aprobarea finală - sunt sute de mii de cereri - vine mai târziu, când vei fi *"invitat"* la Oficiul de Imigrare, ca să-ţi dovedeşti activitatea înainte de a cere *"azil"* şi activitatea după ce-ai obţinut *"azil"*.

Nu ne gândim la cei sinceri, ci ne gândim la cei cărora mâine li se vor pune întrebări incomode:

Cum vei dovedi c'ai plecat din motive că ţi-ai pus viaţa în pericol luptând contra comunismului când, ajuns aici, n'ai participat la nici o manifestaţie pentru cea de-a doua eliberare a ţării, n'ai iscălit un singur protest; nu te-ai înrolat în vreo organizaţie ce sprijină lupta exilului; n'ai scris (bănuim că eşti intelectual, N.R.) nici un articol ca să protestezi de ce se'ntâmplă în ţară (iarăşi bănuim că vei fi contrazis de cei care te cunosc, N.R.); nu eşti abonat la nici un ziar ce-ţi susţine ideile şi te-ai redus la o singură grijă: să nu pierzi *"Green Card"*-ul.

Anul acesta au fost manifestaţii cu răsunet internaţional: *"Simpozionul dela Paris"* şi *"ROMFEST"*-ul din Los Angeles, unde s'au înmănunchiat în luptă contra mafiei neocomuniste, scriitorii, poeţii şi ziariştii din ţară cu cei de peste hotare.

Sacrificat-ai o marcă poştală ca să le adresezi în câteva rânduri sprijinul tău moral (ca *"exilat"*, bineînţeles) celor care continuă lupta în numele căreia ai obţinut *"Green Card"*?

Magnetizat de bancnotele cu chipul lui Washington, n'ai observat că'n America s'a născut un sentiment contra imigranţilor:

Preşedintele Clinton a contramandat decretul prin care se acordă automat dreptul de imigrare celor ce veneau din Cuba;

Unul din motivele pentru pentru reinstalarea lui Aristide în Haiti a fost să oprească valul de imigranţi;

S'a mărit numărul celor ce păzesc frontiera de Sud;

În California, la ultimele alegeri s'a aprobat, cu extra voturi, Art.187 prin care se refuză tratamentul medical (excepţie cazurile de urgenţă), admiterea copiilor în şcoli etc. celor care se găsesc ilegal în Statele Unite;

În Florida, Texas etc. aceleaşi sentimente contra *"noilor veniţi"* care le iau lucrul.

Nu-i exclus ca în curând autorităţile să se ocupe mai serios de cei care au cerut *"azil"* şi să le verifice activitatea de *"luptători pentru democraţie"*. Ne gândim ce mărturii vor putea aduce ca să li se permanentizeze *"Green Card"*-ul?

Bisericile pe care nu le-au frecventat?

Organizaţiile cărora le-au întors spatele?

Cine?

Ca să fim sinceri, nici nu ne pasă cum îşi vor scoate cămaşa.

România n'a pierdut nimic c'au plecat şi America n'a câştigat nimic c'au venit.

Stroe MOLDOVANU

ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC" UREAZĂ TUTUROR ROMÂNILOR

SĂRBĂTORI FERICITE !

DUMNEZEU ÎNFLOREŞTE

Urmare din pag. 1

Dumnezeu se face om pentru ca omul să se îndumnezeiască. Zapisul păcatului este rupt. Un nou legământ se face. Noul manuscris are dimensiunea cerului. Literele lui sunt îngerii de-a lungul şi de-a latul cerului colindând Pruncului. Iar pecetea, sau sigiliul e steaua magilor. Steaua căutătorilor, dar şi pedagog magilor de a descoperi pe *"Soarele dreptăţii"* şi un orizont vertical *"Răsăritul cel de sus"*.

Din Grădina Raiului, dintre Tigru şi Eufrat, dispărută prin potop nu a mai rămas decât lemnul mărului, fostul pom al cunoaşterii, din care s'a cioplit crucea Domnului.

Prin Naşterea Domnului omului i se aduce de către acest Prunc, *"mititel/înfăşăţăel"*, împăcarea cu Dumnezeu, nouă Grădină a Raiului în mijlocul căreia el este Pomul Cunoaşterii cum sugerează poemul-tropar: *"Naşterea Ta Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii **lumina cunoştinţei**..."*

Noul **Măr al Cunoaşterii** ni se prezintă: *"Eu sunt Lumina lumii!"* Unde ne-a înşelat **şarpele** să muşcăm din otrava morţii ca **să cunoaştem**, vine Dumnezeu nu ispitindu-ne, ci oferindu-ne ca jertfă a *"lumii cunoştinţei"* şi poruncindu-ne să muşcăm din **mărul cunoaşterii**, din **mărul crucii**: *"Cine nu va mânca Trupul Meu şi cine nu va bea din Sângele Meu nu va intra în împărăţia cerurilor"*.

Una din ipotezele etimologice ale *"Crăciunului"* e că ar proveni din *"creatio"* şi cred că e cea mai apropiată de adevăr. Crăciunul este o înnoire a creţiei, o restaurare a chipului dumnezeiesc din om.

Dacă în **primul paradis** omul l-a pierdut pe Dumnezeu din cauza **mărului**, Crăciunul (creatio, creationis) ca Naştere a Domnului dă **cunoaşterii** cu totul şi cu totul alt sens. Prima - cunoaştere a morţii. Prima - cunoaştere a meonticului. Prima - cunoaştre a diavolului care se pretinde a fi prieten omului. A doua - cunoaştere a vieţii spre Etern. A doua - cunoaştre a onticului: *"Fecioara astăzi pe cel mai presus de fiinţă naşte..."* A doua - cunoaşterea lui Dumnezeu. Nu numai ca prieten, ci frate. Dumnezeu s'a făcut om pentru ca neamul omenesc să-şi recapete originea de *"neam dumnezeiesc"*.

Încheierea unui război se face prin ieşirea cu steagul alb. **Mărul Cunoaşterii** i se oferă omului ca o nouă şansă a regăsirii originei şi demnităţii lui de înrudire cu Dumnezeu.

Naşterea e înflorirea **noului măr** în mijlocul şi deasupra lumii. Aşa a surprins creştinul român, ca filosofie şi teologie, taina sfântă a Crăciunului prin intraductibilul refren al *"florilor dalbe, flori de măr"*. Steaguri de flori albe. Flori dalbe de măr. Crudele drapele ale mugurului de Flori.

Şi e într'adevăr intraductibil. Numai un Român privind îngerii urcând şi coborând deasupra Betleemului îi poate asemăna cu înflorirea **Mărului** şi numai un Român poate să rostească, în noaptea sfântă a colindelor, îndrăzneaţa afirmare că Dumnezeu înfloreşte în noaptea de Crăciun.

Pr. Dr. Dumitru ICHIM

LEGILE SUNT PENTRU TOŢI ! DAR LE CUNOSC TOŢI ?

—— Av. George VASU ——

Într'un stat democratic, cetăţenii sunt egali în faţa legii şi autorităţilor publice, fără privilegii şi fără discriminări. Cu alte cuvinte, **nimeni nu este mai presus de lege** (articolul 16 din Constituţia României).

Ei bine, dacă acest articol al Constituţiei ar fi bine cunoscut de toţi cetăţenii şi respectat cu sfinţenie de toată lumea, democraţia noastră ar merge înainte fără nici o şovoială.

Necazul este că legile sunt cunoscute de *"specialişti"*, aceste legi nefiind respectate nici de legiuitor, care el însuşi face legile, nici de puterea executivă şi nici de puterea judecătorească. Cu alte cuvinte, **nimeni nu respectă legea**; cetăţeanul, pentrucă nu o cunoaşte, puterea executivă pentrucă nu-i convine statul de drept, unde *"LEGEA ESTE MAI PRESUS DE TOT"*, iar puterea judecătorească este timorată, **neavând inamovibilitatea în funcţie**, conform articolului 124 din Constituţie.

Acum, am să explic un singur caz de nerespectarea legii de cei chemaţi în primul rând să o respecte cu sfinţenie.

Parchetul General doreşte să desfiinţeze toate hotărârile judecătoreşti, **definitive şi irevocabile**, pronunţate de instanţele judecătoreşti, hotărâri cu privire la casele naţionalizate, pronunţate după 23 Decembrie 1989.

Potrivit legislaţiei în vigoare, Ministerul Public în materie civilă poate face, conform articolului 329 cod procedură civilă, recurs în interesul legii, care însă **nu are nici un efect asupra hotărârilor judecătoreşti examinate şi nici cu privire la situaţia părţilor din acele procese** (articolul 329, alineatul 3, c.p.civ.). De asemenea, mai poate face **recurs în anulare** : (1) atunci când instanţa a depăşit atribuţiile puterii judecătoreşti şi (2) atunci când s'au săvârşit infracţiuni de către judecători în legătură cu hotărârea pronunţată (articolul 330 punctul 1 şi cod procedura civilă). Atât poate face Parchetul General.

Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă poate pentru a fi pe placul Preşedintelui şi al Puterii Executive încearcă să desfiinţeze **toate hotărârile judecătoreşti,** conform art. 24 alin.2 din Legea votată de Senatul României cu privire la restituirea caselor naţionalizate.

Consider că acest lucru nu este posibil deoarece legea organică - Codul de Procedură civilă în art. 329 al.3 c.p.c., recursul în interesul legii nu are nici un efect asupra hotărârilor judecătoreşti examinate şi nici cu privire la situaţia părţilor din acele procese.

Trebue să sublinez **un adevăr peste care nu se poate trece:** Justiţia de astăzi nu se mai conduce după *"canoanele"* comuniste, când prin recursul *"în supraveghere"*, *"cererea de îndreptare"* sau *"extraordinar"*, orice hotărâre care nu era pe placul *"partidului"* putea fi desfiinţată...

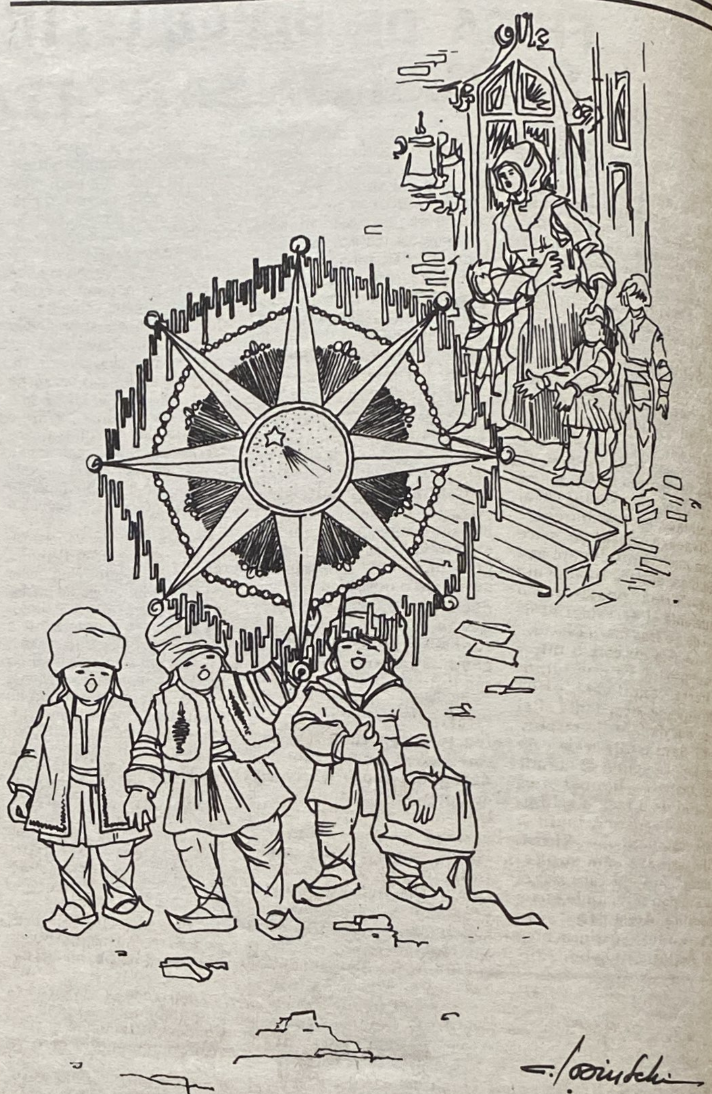
Astăzi, dacă instanţele judecătoreşti nu ar fi dorit să aplice legislaţia codului civil din 1865, sub motiv că aşteaptă o lege cu privire la casele naţionalizate, potrivit articolului 3 din codul civil *"judecătorul care refuză de a judeca sub motivul că legea este întunecată sau neîndestulătaore,* ***va fi culpabil de negare de dreptate****"*. Aceasta înseamnă că judecătorul poate fi **inculpat pentru negare de dreptate,** de refuz de serviciu etc., deoarece codul civil are reglementări serioase privind rezolvarea problemei caselor naţionalizate, fără să fie făcută o lege ca aceea a Senatului României, care este neconstituţională, elaborată ca pe vremea comuniştilor, de pe poziţii *"părtinitoare"*.

Ce pot fi prevederile articolului 4 din Legea votată recent de Senat, care spune că *"beneficiază de prevederile prezentei legi cetăţenii români care îşi stabilesc domiciliul în ţară"*? Atunci cum stăm cu legea 21/1991 privind cetăţenia română, lege care permite cetăţeanului român să domicilieze şi în străinătate? Senatul României se situează împotriva Rezoluţiei O.N.U. 217 A din 10 Decembrie 1948 privind Drepturile omului, semnată şi de România, ca parte, rezoluţie care în articolul 17 alineatul 2 prevede că "**nici o persoană nu poate fi lipsită de proprietatea sa**". Dar ce face articolul 481 cod civil, care nu admite ca *"cineva să fie despuiat de proprietatea sa, decât pentru o cauză de utilitate publică şi primind o justă şi prealabilă despăgubire"*?

Prin articolul 24 alineatul 2, Senatul vrea să scoată din vigoare tot ce a făcut justiţia în problema caselor naţionalizate timp de 4 ani, în termen de un an de zile dela intrarea în vigoare a acelei legi, fără să ştie că, conform articolului 28 din Constituţie, Ministerul Public şi părţile interesate pot exercita căile de atac împotriva hotărârilor numai în condiţiile legii. Am văzut anterior care sunt condiţiile legii (art.329 şi 330 cod procedura civilă).

Am impresia că trăiesc din nou anii în care *"revoluţionarii de meserie"* au preluat puterea şi fac legi de pe poziţiile *"partidului celor mulţi"*, care nu seamănă deloc cu statul de drept, cu statul democratic. Legea trebue să fie cunoscută şi respectată de toţi, fie că place sau nu, deoarece legea este **mai presus de toţi** şi să nu uităm codul civil din 1865, care nu poate fi ignorat de puterea de azi, **deoarece nu a fost ignorat nici de comuniştii de ieri,** dovadă că nu l-au scos din vigoare atunci când au făcut ei Codul Penal.

Aşadar LEGILE SUNT PENTRU TOŢI ŞI TREBUE RESPECTATE DE TOŢI !

DISPUTE PARLAMENTARE

—— Banu SERDARU ——

Dintre toate hotărârile văcăroidiene ciudate, emanate sub forma ordonanţelor de-astă vară, cea mai disputată în Legislativ a fost aceea a ierarhizării salariilor, în care secretarul dactilograf a fost cotat drept etalonul naţiunii, având salariul lunar de 123.500 lei brut, respectiv coeficientul de ierarhizare 1,00. Primul ierarhizat al ţării a fost despotul poliglot, cu coeficientul 9,80, ceea ce presupune un salariu lunar neimpozabil de 1.296.750 lei, ca *"luptător şi prim emanat"* al Revoluţiei! Au urmat aleşii poporului oprimat, cu aproape un milion de lei lunar, coeficientul 7,50, apoi barosanii dela Curtea Supremă de Justiţie, puhoiul de miniştri şi secretari de stat (degeaba), prefecţii, primarii, judecătorii etc., etc., iar la coada cozii truditorii, pălmaşii, responsabilii cu cârca, contribuabilii de rând...

Maşina de vot comunisto-iliistă din Parlamentul României a mers ceas, aprobând amendamentele slugoilor regimului Iliescu, privitoare la Codul Penal, pentru consolidarea *"ordinii de drept"* în acest stat, fost şi rămas strâmb. De teama vizitei regale de-o oră pe Otopeni, parlamentarii roşii au introdus rapid art.166 C.P. -*"întreprinderea oricărei acţiuni pentru schimbarea prin violenţă a ordinii constituţionale se pedepseşte cu închisoare dela un an la şapte ani şi cu interzicerea unor drepturi"*. Şi tot grija pentru ei şi omul Moscovei, Ilici Iliescu, i-a determinat pe gălăgierii comunişti să voteze un nou alineat la art. 238 C.P. prin care umfli opt ani la *"mititica"*, dacă lezezi onoarea ales-realesului chiriaş al Palatului Regal dela Cotroceni!

Hotărât lucru, se pune iar de-o dictatură nenorocită şi păguboasă, dar de data asta despotul nu-i doar şcolit în Marea Uniune Sovietică, ci şi perfid, trufaş, răzbunător şi aprig la mânie, mult prea îndrăgostit de jilţul republican, să nu şi-l adjudece în curând pe viaţă, ca răposatul... Şi tot slugile marelui emanat postdecembrist au votat, deprinse cu principiul *"te pup în fund conducător iubit"*, micşorarea pedepsei din C.P. pentru *"propagandă comunistă şi fascistă"*, termen înlocuit cu acela de *"stat totalitar"*! S'a hotărât de asemenea *"respectarea"* art. 25 din Constituţia Republicii România privind *"libera circulaţie"*, dar pe bani, taxarea cu 15.000 lei a

Continuare în pag.5

TUTELA ROŞIE

—— Radu STEFĂNESCU ——

În România de azi, omul politic nu-i primul ministru, iar forţa politică nu e focalizată în Parlament. Toate hotărârile *"iepocale"* sunt dictate din jilţul republicanului prezident - tovarăşul Ion Ilici Iliescu. El nu poate, chiar să vrea, să fie arbitrul imparţial al jocului politic dintre Putere şi Opoziţie. Mârţoaga bătrână nărăvită, deprinsă cu hamul, biciul şi zăbala, nu poate realiza şi nu se poate adapta traiului în normalitate. Vina Iliescului e una şi aceeaşi cu a Ceauşescului, precum i-a fost şi-i este involuţia politică: ne consideră pe toţi nişte accidente genetice, lesne de prostit şi dus de nas! În loc să joace cinstit, cu cărţile pe faţă şi să recunoască în Decembrie '89 că e omul lui Gorby, uns să ne fericească în chip comunist cu faţă umană, tov. Iliescu continuă să poarte masca emanatului şi a eroului între eroi, a *"luptătorului"* în Revoluţie! Născut şi crescut în comunism, îndoctrinat la Ruşi, format sub aripa planetarului berbec din Carpaţi, Iliescu n'a avut decenţa şi discreţia care se impuneau, să stea de-o parte, la cei 60 de ani ai săi, după o viaţă de barosan gras plătit, al regimului totalitar de tristă faimă.

Setea de putere şi perfidia, tipic comuniste, l-au făcut să mintă o ţară întreagă, că nu va candida în alegeri şi e doar provizoriu. S'a erijat în salvatorul de ceauşism, autodeclarându-se Bulibaşa Frontului Salvării Nomenclaturii comuniste, din care şi el a făcut parte toată viaţa, ca membru marcant al târlei ceauşiste. Apărându-şi confraţii profitori ai *"iepocii de aur"*, care i-a scos dela pension, Iliescu se apără pe sine. Acum e'n faza temeiurilor faţă de Occidentul hulit până mai ieri, precum Odiosul în primii ani dinaintea autonumirii ca prezident pe viaţă, când îşi capitaliza manevrele de politică externă pentru consolidarea prestigiului politic pe plan naţional.

Cele trei deplasări costisitoare ale lui Iliescu în Statele Unite, suportate de norod, nu sunt vizite oficiale, cum le trâmbiţează propaganda comunistă; nici vorbă de aşa ceva. Ignorat de mass-media americană, Iliescu nu-i considerat credibil în Occident, câtă vreme milioane de Români îl detestă în ţară, pentru crimele pe care le-a comis intenţionat, spre a-şi apăra cu dinţii scaunul dela Cotroceni. Iliescu e figura activistului comunist de rang înalt, care una spune şi alta face, cu perfidie şi cinism, iar prin actualii consilieri şi guvernanţi, de care s'a înconjurat, face ca România să se situeze la periferia relaţiilor internaţionale.

Cameleonismul iliist atinge cote nebănuite de rafinament, dar efectele sunt nule, Casa Albă continuă refuzul endemic al oricărui demers pe tema vizitei oficiale. Şi asta în vreme ce şefii de state din lagărul comunist renăscut au efectuat de mult astfel de vizite. Preşedintele Ungariei s'a întâlnit de şase ori cu Preşedintele Statelor Unite, cel al Bulgariei de patru ori, cel al Albaniei de două ori, iar Preşedinţii Cehiei şi Poloniei - pe lângă vizitele oficiale la Washington - l-au avut oaspete la ei acasă pe şeful executivului american.

În cazul României, logica elementară arată că ea nu figurează printre temele prioritare ale Casei Albe, pentru interesele Statelor Unite. Cel puţin aşa se explică menţinerea cu încăpăţânare a regimului comunist şi a despotismului luminat de Moscova, ales şi reales atâta timp cât România va rămâne în sfera de influenţă a Rusiei.

Alegerile din '96, la fel de *"libere şi corecte"* precum cele din '92, vor veni să confirme dependenţa nefastă de Ruşi, prin prelungirea blestemului dela Cotroceni. Din nefericire pentru neamul românesc, nu vom scăpa, cel puţin în acest ultim cincinal al secolului XX, de cancerul şi tutela imperiului răului.

EVOLUŢIE ISTORICĂ ŞI RESPONSABILITATE INDIVIDUALĂ

Alexandru NEMOIANU

Una dintre cele mai dificile întrebări ce a confruntat şi continuă să confrunte pe fiecare individ se referă la raportul ce există între situaţia general existentă (sau ceea ce numim procesul de evoluţie istorică) şi responsabilitatea individuală. În alte vorbe, fiecare om, odată sau de mai multe ori în viaţă, a trebuit sau trebue să se întrebe care este contribuţia lui, mica *"urmă"* ce o va lăsa în trecerea scurtă ce i-a fost dată pe pământ. Mai mult încă, această întrebare adresează rostul pe care acea mică *"urmă"* îl are sau nu îl are şi dacă finalmente acea *"urmă"* poate face o diferenţă şi deci dacă efortul de a o lăsa merită făcut.

Aceasta nu este o întrebare uşoară. Ea este tulburătoare, complicată, plină de capcane, obsedantă şi ei i se pot da felurite răspunsuri. Sunt mulţi aceia care preferă să spună că nimic nu poate fi schimbat şi că efortul de a face o schimbare este zadarnic, inutil şi fără rost, periculos. Lucrurile sunt aşa cum sunt şi *"micul"* individ care pot fi eu sau poţi fi tu, nu le poate modifica. Acest gen de abdicare a fost susţinut prin fel de fel de vorbe, proverbe şi zicători, care cel mai adesea în mod voit şi tendenţios au fost rău înţelese sau răstălmăcite de-a dreptul. Mă gândesc la *"nu zbura contra vântului"*, *"capul plecat sabia nu-l taie"*, *"sunt bieţii oameni sub vremuri"* etc.

Dar adevărul este că aceste vorbe cu miez sunt *"periculoase"* doar atâta vreme cât sunt rău înţelese sau răstălmăcite.

Aceste vorbe de învăţătură sunt rezultatul unei îndelungi experienţe istorice, sunt rezultatul înţelepciunii unui popor bătrân şi înţelept, ale unui popor greu încercat şi chinuit, ele sunt îndemnuri la prudenţă, răbdare şi chibzuială dar în nici un caz ele nu sunt scuză pentru lene de a gândi, abdicare din istorie sau laşitate.

De fapt chiar evoluţia istorică, şi nu doar cea foarte îndepărtată faţă de care putem simţi un soi de deşteptare confortabilă, ci evoluţia istorică a ultimilor trei sau patru ani ne arată clar că raportul dintre istorie şi responsabilitatea individuală este direct, imediat şi necruţător. Că acest raport este bazat în foarte mică măsură pe interpretare *"ştiinţifică"* şi în foarte mare măsură pe opţiunea clară faţă de valori morale.

În mod paradoxal această relaţie este atât de directă şi de imediată datorită faptului că evenimentele istorice în detaliu nu pot fi prevăzute, căci ele ne uluiesc de fiecare dată.

Este posibil să intuim şi să înţelegem că mişcarea istorică are o anume direcţie generală. Este iarăşi posibil ca cei mai luminaţi dintre muritori să poată vedea chiar unele din formele concrete pe care evoluţia istorică le va lua, dar nimeni nu va putea prevede detaliile şi forma exactă pe care o vor lua fenomenele istorice. Cine dintre noi va putea spune în mod sincer că **a ştiut**, să zicem la jumătatea anului 1989, că în mai puţin de un an şi jumătate regimurile comuniste din Europa de Est se vor prăvăli şi că Uniunea Sovietică se va dezintegra?

De fapt ar fi bine să ne aducem aminte că în tot cursul anilor '80 au fost tipărite tot felul de cărţi, semnate de mari nume şi de faimoşi savanţi, cărţi care susţineau că regimurile comuniste vor dura multă vreme şi care, în consecinţă, făceau apologia *"destinderii"*, *"coexistenţei paşnice"* etc.

Dar, fulgerător, istoria nu a mai avut răbdare cu aceşti *"realişti"* şi i-a contrazis total, ridiculizând semeţia snoabă. Tot paradoxal istoria a dat dreptate celor care, marginalizaţi, batjocoriţi sau deschis persecutaţi, au perseverat din 1917 încoace să spună că bolşevismul va cădea căci este rău. Dreptatea lor a venit nu prin date ştiinţifice, ci din opţiunea fără echivoc ce au făcut-o, de a crede în valori morale, adică din încăpăţânarea de a separa lucrurile în bine şi în rău şi din convingerea că între aceste două specii este o diferenţă de categorie, fundamentală şi ireconciliabilă.

Evenimentele de proporţii gigantice ce s'au petrecut în ultimii ani ne-au demonstrat încă odată că în detalii istoria nu poate fi prezisă. Dar această imposibilitate de a prevedea evoluţia istorică în detaliile ei concrete rămâne ca o binecuvântare căci ea ne garantează nu numai libertatea, ci şi posibilitatea de a fi oameni responsabili.

În condiţiile în care istoria nu poate fi prezisă, tiranii *"atoateştiutori"* nu pot domni nestingheriţi şi la bunul lor plac, iar acţiunea fiecărui individ cât ar fi de modest, poate face o diferenţă şi poate apropia *"binele"* un ceas sau o clipă mai devreme.

Imposibilitatea de a prevesti istoria în detaliile ei imediate este, dintr'o altă perspectivă, dovada că am fost făcuţi şi că am fost lăsaţi cu liber arbitru, cu voia, puterea şi obligaţia de a alege între bine şi între rău. Pentru această alegere, pe care trebue să o facem mereu şi în fiecare clipă a vieţii ce ne-a fost dată şi care este esenţa condiţiei omeneşti, vom avea de dat seama în faţa semenilor noştri, în faţa memoriei urmaşilor noştri şi finalmente în faţa unei instanţe care este mai mare, mai tare şi mai dreaptă decât cea a oamenilor.

MANIFEST

CĂTRE ROMÂNII DIN LUMEA LIBERĂ

Revolta din 1989, acţiune curajoasă şi disperată a tineretului, este aproape uitată. Peste tot s'a aşternut, complice şi criminală laşitatea, perversiunea şi nemernicia. Vinovăţia este împinsă în faţă conştient şi justificată prin cele mai murdare argumente. Precum Indienii amerindieni, aşa cum ne descrie în cronica sa Bernal Diaz de Castillo, tot aşa şi Românii repetă ritualic istoria celor 50 de ani de comunism antropofagic botezat acum *"reforma în tranziţia către economia de piaţă"*. Zeii comunişti au început din nou să macine destine.

Laşitatea liderilor, oportunismul Opoziţiei, mirajul poziţiei în societate şi nu în ultimul rând goana după îmbogăţire au făcut din ei maeştri ai compromisului murdar. Amnezia le-a învăluit raţiunea. Din Proclamaţia dela 22 Decembrie 1989 nu s'a înfăptuit nimic şi atunci ne întrebăm sunt legitime aceste corcituri care conduc ţara? Vinovaţi de ce se întâmplă sunt comuniştii sprijiniţi de armată, securitate, politic. Căci trecând peste coloratura ideologică a ciumei roşii, ea nu este altceva decât o reţea organizată de tâlhari care au acţionat şi pe timpul lui Ceauşescu şi mai ales acum.

Şi-au împărţit ţara ca pe propria lor ogradă. Din directori de întreprinderi au ajuns patroni, din secretari de judeţ P.C.R. - prefecţi, din funcţionari ai primăriilor comuniste - consilieri (nu contează partidul). Complici există şi în Parlament şi cred că nu trebue să mire pe nimeni neauzind de vreun parlamentar care a demisionat în semn de protest. Salariile de milioane şi celelalte avantaje le crează uşurinţa de a ne ţine discursuri despre corupţie. În timp ce milioane de oameni sunt de-a dreptul disperaţi.

Acest Gog şi Magog al aşa zisei *"democraţii"* lucrează la DISPARIŢIA ROMÂNIEI.

Dan CONSTANTIN

DISPUTE PARLAMENTARE

Urmare din pag. 4

ieşirii peste graniţă, conform Ordonanţei 50 a văcăroilor iliişti a fost *"gândită"* pentru a asigura inexistenta protecţie socială a plebeilor... Cu Văcăroii, Văcarii, Momanii, Ghermanii şi Solcanii, Păuneştii, Verdeţii şi Vadimii, Marţienii, Funarii, Gavriştii, iar cu voia Dvs. ultimii pe listă Ilieştii, am edificat (până mai ieri) cea mai înaintată adunătură din lume *"societatea socialistă multilateral dezvoltată"* şi comunismul, *"visul de aur al omenirii"!!* Iar acum, chinuita *"Republică"* România, condusă tot de ei vrea să revină la normalitatea şi prosperitatea statului de Regat! Exclus.

Dar a început răzmeriţa privatizării în Legislativul şi Executivul roşu. *"Distinşii"* senatori şi deputaţi ai anormalităţii îşi vor pierde liniştea din pricina Legii accelerării privatizării. Senatorul PUNR-ist Viorel Sălăgean a venit cu propunerea legislativă prin care peste 400 de întreprinderi, deosebit de rentabile, care au avut depuse dosarele de privatizare până la 10 August, când s'a emis Ordonanţa Văcăroiului, să fie scoase de sub incidenţa acesteia şi privatizate rapid, prin metoda MEBO, devenind proprietatea celor ce lucrează în ele. Altfel, vor fi la mâna Guvernului, rotunjind lista celor 3.000 de întreperinderi, chipurile la dispoziţia populaţiei pentru privatizare.

Realitatea e că executivul nu prea are ce oferi ca rentabilitate în privatizare, iar Legea accelerării privatizării ar crea unora avantaje.

Proiectului Sălăgean i-au lipsit doar patru voturi, pentru a fi adoptat, dar discuţiile continuă, sub avalanşa de acuze reciproce.

S'a admis Ordonanţa privind rectificarea bugetului pe '94, care s'a dovedit nefundamentat, întrucât Produsul Intern Brut, prognozat la 53,5 miliarde lei este în realitate doar de 50,1 miliarde lei! Într'o voioşie generală, cei 341 deputaţi şi-au aprobat prin vot 118 miliarde lei-buget de finanţare pe '95 al Camerei Deputaţilor, sponsor fiind poporul obidit, dar suveran în sărăcia lui!!

Deşi nu funcţionează în chip democratic, Parlamentul României rămâne totuşi unicul forum democratic din ţară, în care încă mai e tolerată Opoziţia sau încercarea timidă de revenire la normalitate după cincizeci de ani de minciună şi crimă comunistă. Deşi 53% trandafiriu, Parlamentul a respins proiectul securist al Legii înfiinţării societăţilor publice agricole, cu alte cuvinte al naţionalizării iliiste mascate a unor importante suprafeţe agricole.

Camera Deputaţilor a dezbătut şi problema pederaştilor, ca şi cum asta ar fi acum vitală pentru Români! Mai bine luau *"stimabilii"* o măsură fermă în privinţa prostituţiei, care e la mare concurenţă cu corupţia, doar că *"paraşutele"* fac o muncă socială! S'a hotărât astfel ca pederaştii să fie închişi dela 1 la 5 ani, indiferent de modul în care se practică această aberantă acuplare de accidente genetice irecuperabile!

Banu SERDARU

PETRE VĂLIMĂREANU

29 IUNIE 1909 - 30 OCTOMBRIE 1994

*"Ei... păi dacă aş avea un lucru mai bun de făcut, desigur c'aş face lucrul acela. Dar dacă n'am... îmi fac de lucru cu **Vatra**"*. Şi surâdea liniştit. Interlocutorul, dacă nu-i cunoştea umorismul, îi lua în serios răspunsul şi, poate, se declara satisfăcut. Realitatea era, însă, cu totul alta. Dela plecarea din ţară, ca urmare a comediei cu consecinţe tragice, din Ianuarie 1941, Petre îşi golise şi sufletul şi mintea de orice altă preocupare şi de orice interes personal, şi rămăsese doar cu drama Legiunei în suflet.

Petre Vălimăreanu s'a născut în Valea Foii, judeţul Muscel. Tatăl lui se numea Nicolae şi era învăţătorul satului, iar mama, Alexandrina, era fata popii Ion Ţuluca, din Lereşti, acelaşi judeţ.

Şcoala primară a făcut-o în sat, după care s'a dus la seminar, la Curtea de Argeş şi la Constanţa. Studiile universitare la Facultatea de Teologie din Bucureşti, unde şi-a luat licenţa, în 1934, decan fiind faimosul profesor Ion Mihălcescu.

În 1932 a intrat în Mişcarea Legionară şi a devenit imediat un element foarte devotat şi activ, alături de marele lui conjudeţean inginerul Gheorghe Clime. Arestat după uciderea lui Duca (31 Decembrie 1933) a fost eliberat după verdictul de achitare generală, în marele proces împotriva Căpitanului şi a întregii conduceri legionare, dela tribunalul militar din Bucureşti (Aprilie, 1934).

În 1936 organizează şi conduce tabăra de muncă dela Călimăneşti-Topoloveni, judeţul Muscel. Cu cărămizile făcute acolo a construit o casă, cu grajd şi cu toate cele de trebuinţă, pentru familia unui om sărac. După moartea lui Armand Călinescu a fost iarăşi arestat şi a fost eliberat în primăvara lui 1940. Numit prefect în Septembrie al aceluiaşi an, Petre Vălimăreanu nu s'a abătut niciodată dela litera legii şi dela linia învăţăturilor lăsate de Căpitan. În acelaşi timp a predat şi cursul de religie la liceul militar din Cernăuţi, mutat din Bucovina la Câmpulung Muscel.

În exilul din Germania Petre a împărtăşit soarta camarazilor pe care i-a găsit acolo: a lucrat în lagărul de muncă dela Rostok, iar mai târziu a fost internat, împreună cu toţi camarazii, în lagărul de concentrare dela Buchenwald.

La sfârşitul războiului Petre Vălimăreanu şi toţi legionarii scoşi din lagăre se găseau la Viena. În faţa evenimentelor din acea perioadă Italia devenise Meca multora dintre noi. Frăţia latină ne atrăgea către Roma. Şi, într'adevăr, autorităţile italiene s'au comportat admirabil cu refugiaţii români, în marea lor majoritate legionari. Petre şi alţi câţiva erau găzduiţi într'un cămin al călugărilor iezuiţi, ocrotiţi de monseniorul Frédéric Taillez, Francez de neam, bun cunoscător al problemelor româneşti, bun prieten al Românilor, şi un om foarte cult. Datorită acestui om de suflet Petre a putut să-şi ia un doctorat în Teologie si unul în Drept, deşi depăşise vârsta normală a studenţiei.

Exilul românesc s'a caracterizat prin mai multe lucruri. Printre acestea e de menţionat elanul fără preget care i-a obligat pe mulţi să demonstreze, oriunde s'au aflat, că nu erau *"fugari"* alergând după căpătuială, ci, dimpotrivă, erau singurii care reprezentau, în faţa lumii întregi, posibilităţile de a se realiza, în orice domeniu al vieţii, înăscute în poporul român. ***Româneşte***, exilul a dat probe excelente de capacităţile sufleteşti şi intelectuale ale neamului din care provenea, pe toate continentele unde soarta i-a aruncat pe exilaţi.

Din grupul acestora a făcut parte şi prietenul drag şi legionarul neclintit Petre Vălimăreanu. La Roma, la picioarele Columnei lui Traian, un grup de tineri din exil s'au adunat şi au semnat un legământ solemn să scoată o revistă de opinie şi de informaţie, în paginile căreia să se dezbată probleme româneşti şi să se încerce să se facă ordine în confuzia de care se loveau cei care soseau mereu din ţară. Aşa s'a născut revista VATRA care, pentru ani şi ani de zile, a apărut cu regularitate matematică, la fiecare început de lună. VATRA şi-a încheiat apariţia numai cu moartea lui Petre, la 30 Octombrie 1994.

La Roma, după terminarea studiilor, Petre locuia pe unde îl găzduia vreun prieten, în special Dr. Mircea Popescu, frate de cruce şi funcţionar la Preşedinţia Consiliului de Miniştri Italian. Când VATRA nu putea să iasă la Roma, din lipsă de mijloace materiale, se *"tipărea"* la Padova, unde un alt frate de cruce îşi făcea studiile de doctorat. Triumviratul Petre Vălimăreanu-Mircea Popescu şi scriitorul acestor rânduri a rămas neclintit în jurul revistei şi în legăturile româneşti, până la plecarea pe căi neumblate a doi dintre componenţii lui. Al treilea şi-a pregătit şi el merindele de drum.

A vorbi despre dârzenia dragostei faţă de Legiune, pe care Petre a manifestat-o zi după zi, pe toată durata vieţii lui în exil, fără a o încadra în dragostea, şi mai mare, pe care el avut-o pentru neam şi ţară, nu e suficient. Comportamentul şi scrisul lui izvorau dintr'o logică impecabilă, care-l făcea să trăiască într'o stare de continuă răzvrătire şi de absolută imunitate faţă de orice idee de compromis. Logica scrisului lui era limpede, simplă ca o omului dela ţară, dar fără echivoc şi fără alternativă.

La moartea lui Petre Vălimăreanu nu se pot ţine cuvântări sau scrie elogii pe teme comune, pentrucă omul de care ne despărţim n'a fost un om comun. În sufletul lui de Român şi de legionar realitatea vieţii lua un caracter absolut. El avea o vorbă a lui, ori de câte ori se puneau în discuţie rostul şi posibilităţile noastre ca Români, în exil: *"Păi dacă e aşa, zău că nu înţeleg de ce am mai plecat de acasă. Nu tu mamă, nu tu tată, nu tu nimic. Bănuiesc că trebue să fie altceva care ne ţine bănănăind prin lume"*. Şi toţi ştiam la ce se referea. Dacă era vorba de probleme care priveau viaţa zilnică, ori nevoile personale, Petre era moderat, îngăduitor, afabil. Când însă subiectul se referea la chestiuni de ordin românesc, sau se referea la Mişcarea Legionară, atunci te găseai în faţa unui Petre Vălimăreanu implacabil. Revista VATRA a fost, pentru patruzeci de ani, expresia devotamentului lui faţă de Mişcarea Legionară, şi de rolul titanic-educativ pe care aceasta l-a exercitat în toate domeniile, atâta timp cât a trăit întemeietorul ei.

Această credinţă nelimitată şi acest devotament raţional - care respingeau orice compromis moral - unii nu i le-au înţeles suficient. Iar aventurierii, prezenţi în toate timpurile şi oriunde, i-au declarat război, şi l-au considerat rebel faţă de *"autoritate"*. El s'a apărat întotdeauna de ce autoritate era vorba, de unde îşi trăgea ea originea şi pe ce elemente constitutive morale se baza. Deoarece dincolo de morala creştină, de exemplul Moţa-Marin şi de doctrina trasată de Căpitan, care punea ţelul final al oricărei acţiuni umane nu în beneficiul exclusiv al vieţii în timp, ci în învierea vieţii în eternitate, el, Petre Vălimăreanu nu acorda certificat de autoritate nici unui alt stil sau *"îndreptar"* de comportament.

În Ianuarie 1935 Căpitanul a participat la nunta lui Petre, în satul Ţigăneşti din Muscel, iar de Sfântul Petre, în acelaşi an, l-a vizitat în mansarda din strada Eroului, lângă Cişmigiu, împreună cu soţia, Alecu Cantacuzino, inginerul Clime şi părintele Duminică Ionescu.

Dintr'un articol dedicat memoriei lui apărut recent într'o publicaţie din ţară: *"Petre Vălimăreanu ne-a fost, timp de o jumătate de secol, şi ne va rămâne un luminos exemplu de rectitudine legionară. A respectat şi onorat cu demnitate gradul legionar primit dela Corneliu Zelea Codreanu."* Dumnezeu să te primească între drepţii lui, frate drag.

Nicolae ILIESCU

ION A'CIUBOTARULUI DIN OLTENIŢA

(poveste de iarnă scrisă scrâşnind din dinţi pe lângă pom)

— Gh.Ionescu OLBOJAN —

Se împlinesc cinci ani dela lovitura de palat a lui Iliescu. Astfel de aniversări sunt marcate de festivităţi solemne, de bancheturi udate din plin cu şampanie, dar ele prilejuiesc şi motive pentru a face bilanţuri a ceea ce s'a făcut bine, precum şi a ceea ce s'a făcut rău ori nu s'a făcut deloc.

Domnia lui Iliescu - în aceşti cinci ani - a fost încununată numai de succese, numai de bucurii pentru poporul român, pentru conaţionalii noştri, pentru lupta pentru pace în Europa de Est, pentru întreaga lume, fie ea francofonă sau nu. Dintre remarcabilele succese obţinute de băiatul ciubotarului şi, mai apoi, ceferistului şi comunistului din Olteniţa, vom prezenta şi noi, cu umilele noastre puteri, doar câteva. Doar pe cele mai măreţe.

1. - A distrus economia românească, desfiinţând CAP-urile şi risipind suprafeţe de teren arabil celor care l-au votat în primele şi cele de al doilea alegeri. Din industrie a reuşit să facă cenuşă. Când şi-a dat seama (dacă şi-o fi dat-o!) de dezastrul în care a adus ţara, a dat fuguliţa la Moscova pentru a semna cu Gorby un tratat de pace şi cooperare economică. Prea târziu însă: colosul dela Răsărit era şi el minat, era în comă, cu alte cuvinte. Acum, prin partidul său şi prin guvernul Văcăroiu, încearcă să recooperativizeze agricultura şi să recentralizeze industria şi celelalte ramuri ale economiei.

2. - A admis privatizarea numai la nivelul la care să dezbine societatea românească şi să nu fie văzută cu ochi buni de către investitorii serioşi din străinătate. În acest sens a lăsat la voia întâmplării dezvoltarea comerţului intern, favorizându-i astfel pe micii speculanţi, foşti puşcăriaşi de drept comun. S'a ajuns ca strada (locul preferat de expunere a mărfurilor din micul comerţ) să dirijeze preţurile din magazinele şi atelierele de producţie şi creaţie serioase şi care falimentează din cauza concurenţei neloiale care se practică la lumina zilei.

3. - A stimulat până la absurd corupţia la nivel înalt prin legile blânde pe care le-a promulgat şi prin apărarea pe care o ia celor care au fost prinşi în flagrant delict. În felul acesta unii au vândut flota comercială a ţării, alţii rezervele de petrol şi uraniu, alţii au pus mâna pe casele naţionalizate, alţii pe pământurile luate cu japca de comunişti acum 50 de ani. Pentru marii corupţi dovediţi de opinia publică, Iliescu îi sancţionează drastic: pe unii îi numeşte consilieri prezidenţiali, pe alţii îi bagă în guvern sau îi trimite ambasadori, iar când este vorba de înalţi ofiţeri, trecerea în rezervă. În felul acesta îi scapă de judecare şi de pedepse.

4. - A reprimat în sânge mişcările anticomuniste organizate de tineret şi de alte categorii sociale, folosindu-se de naivitatea minerilor şi loialitatea trupelor speciale de pază şi protocol (fosta Securitate). Cele patru mineriade stau exemplu în acest sens. Mai mult, pentru a arăta lumii că în România este democraţie, a pus minerii de a-l da jos pe Petre Roman, în Septembrie 1991, când, legal, el Ion Iliescu putea să-i retragă mandatul primului ministru, fără ajutorul ciomăgarilor din Valea Jiului.

5. - A divizat şi învrăjbit partidele de opoziţie şi alianţele apărute între acestea, folosindu-se de ofiţerii S.R.I. (fosta Securitate), introduşi în diferite partide de opoziţie. S'a ajuns până acolo încât liderii de partide, până mai ieri prieteni, să se înjure ca la uşa cortului. *Divide et impera!*

6. - Concentrarea, în mâinile sale, a puterilor statale prin marionete numite în funcţiile de conducere din aceste instituţii. Prin Consiliul Suprem de Apărare şi-a subordonat Armata, S.R.I-ul, Serviciile secrete oficiale (pe cele neoficiale subordonându-le alţii), Poliţia, Jandarmeria, Corpul Gardienilor Publici etc.

7. - Pauperizarea populaţiei prin politica preţurilor lăsate brambura de către guvernele conduse de el prin aşa-zişii primi-miniştri. Din când în când, ca şi predecesorul său, promite populaţiei măsuri de redresare a situaţiilor critice legate de buzunarul cetăţeanului, prin subvenţionări dela stat pentru unele alimente de bază, dar uită să le pună în practică. Uită, sau bugetul n'are bani?

8. - Înscrierea României în Cartea tristelor recorduri: ultimul loc între ţările europene cu cel mai scăzut nivel de trai (ne-a luat-o şi Albania înainte); 1,5 milioane de şomeri la o populaţie activă de 13,5 milioane; 60% din bugetul familiei este destinat procurării alimentelor, 25% plăţii chiriilor şi întreţinerii locuinţelor şi 15% altor nevoi; 2,59% din populaţie este analfabetă, ponderea de circa 60% deţinând-o femeile; 90.000 de copii abandonaţi de părinţi nu au adăpost; 52,6% dintre tineri (cu studii medii sau superioare) doresc să emigreze; întreruperea sarcinii este sancţionată cu închisoarea dela 3 luni la 15 ani, afară de cazurile în care prin avort s'a salvat viaţa femeii. Nu mergem mai departe cu lista recordurilor triste la Români, teamă fiindu-ne că vom fi acuzaţi că am stricat imaginea despre ţară, imagine pentru care bietul Român plăteşte bir greu pentru ca guvernul să cumpere pagini întregi de publicitate în exterior, iar, în interior, să organizeze tot felul de simpozioane, conferinţe zonale sau internaţionale, concursuri pe varii teme, expoziţii şi târguri etc.

9.- Educaţia tinerei generaţii nu diferă prea mult de cea făcută sub Ceauşescu. Din manualele şcolare au fost scoase fotografiile odioşilor, imnurile la adresa lor şi a p.c.r.-ului, după care s'au schimbat coperţile, copiii de astăzi putând să ajungă comuniştii de mâine, dacă părinţii nu-i controlează în manuale şi caiete.

10. - Încurajarea extremismului de stânga pentru contracararea Opoziţiei prin acţiuni neortodoxe pe plan politic şi moral. Aşa se face că partidele conduse de doi scelerați sunt primite la guvernarea ţării (P.R.M. şi P.U.N.R.), pe când forţele democratice ale Opoziţiei sunt ţinute la distanţă de actul executivului.

11. - Inoculoarea în mintea cetăţeanului de rând că restructurarea monarhiei la noi, la Români, este nefastă, este împovărătoare pentru cei săraci şi că, în atare condiţii, cea mai bună soluţie este republica. Cu toate că prostimii îi spune una, Dl. Iliescu face alta, încearcă pe căi oficiale sau neoficiale (secrete) să fie primit la curţile unor monarhi din Europa de Vest. Numai că, fiind corijent la istorie, nu cunoaşte faptul că Regele Mihai I este rudă cu Regina Angliei şi cu alte majestăţi regale. Refuzul Reginei Elisabeta de a-l avea ca oaspete, l-a făcut pe Iliescu să recurgă la o altă tactică, invitarea reginei în vizită în ţara noastră. Din surse apropiate curţii dela Cotroceni, rezultă că regina a acceptat cu plăcere invitaţia, în speranţa că ea este venită din partea Regelui Mihai.

Având în vedere toate aceste măreţe realizări, mulţi Români speră că Moş Crăciun din anul acesta nu ne va aduce nimic dar ni-l va lua pe cine ştim noi. Aşa cum a făcut-o în 1989. Doream să închei cu un sincer **LA MULŢI ANI CU SĂNĂTATE!** Dar, mi-e teamă. Nu cumva să se creadă că este o urare proiliesciană. Aşa că, îmi revizuiesc urarea, şi zic: **LA MULŢI ANI CU SĂNĂTATE TUTUROR BUNILOR ROMÂNI, ORIUNDE S'AR AFLA!** Aparte, pentru cei dela Cuvântul Românesc: **LA MULŢI ANI CU SĂNĂTATE ŞI SĂ DAŢI LUMII ROMÂNEŞTI O REVISTĂ ŞI MAI BUNĂ!**

Doamne ajută!

O amintire de Crăciun

—Pr.Gh.CALCIU—

Din adâncul celor 68 de ani pe care i-am trăit, gândul meu urcă în sus, spre piscul copilăriei şi-mi aduc aminte de Ajunul Crăciunului. Iernile erau geroase şi pline de zăpada curată, satul meu de deltă devenea un imperiu izolat şi autonom. Dunărea îngheţa cumplit şi nu mai era chip să mergi prin bălţi, iar noi treceam cu colinda pe poteci înguste, mărginite de zăpada înaltă, poteci pe care gospodarii le făceau din vreme pentru micii colindători.

După prăznuirea Sfântului Nicolae, aveam voie să învăţăm colinde. Cine învăţa mai devreme de ziua acestui sfânt, i se rupeau pantalonii în spate. De altfel aşa îi şi prindeam noi cu minciuna pe colindătorii din echipele rivale: aveau pantalonii rupţi în fund. Şi îi dădeam de gol înaintea tuturora.

Cel mai vechi şi mai tradiţional colind era unul care, ciudat, nu vorbea de Naşterea Domnului, ci de pătimirile Lui. Era un colind de Florii, care trecuse la Crăciun când, în decursul sutelor de ani, tradiţia colidelor de Florii fusese abandonată. Era într'o limbă foarte arhaică, unele cuvinte nu le înţelegeam şi tocmai de aceea ni se părea misterios şi magic. Refrenul era: *"Doamne, milostivnice"*. El se repeta după fiecare vers, ceea ce lungea colindul şi-l făcea tărăgănat, ca o formulă rituală:

De'ntreabă se'ntreabă
Sfinţi pe Dumnezeu,
Cum de s'a făcutu
Grâu' pe pământu,
Grâu' da' şi hinu', (vin)
Da' mai mult îi miru'

Voi prea ghine ştiţu,
Ce mă ischitiţu?
Farisaii răii
Pe Hristos L-au prinsu
Şi L-au răstignitu.
Pe cruci d'abanosu
Ei l-au pironitu;
Cuie'n dalbe palme
Chiroane-i bătură
Sângele cursară,
Tot hin să făcură.

Şi i-au mai făcutu
Cămăşi de urzicu;
Cămăşi îmbrăcară,
Sudori Îi vărsară
Tot grâu să făcură.

Şi i-au mai făcutu
Cunună de schiniu (spini)
Şi de mărăciniu.
Cununa-apăsară
Lacrimi Îi vărsară,
Tot mir se făcură.

Aşa s'a făcutu
Grâu' pe pământu'
Grâu' da' şi hinu,
Da' mai mult îi miru.

Legat de aceste evenimente ale copilăriei, îmi vine în minte o întâmplare dela Aiud. Era de Crăciunul lui 1980. Cu vreo două săptămâni mai înainte, mă scoseseră din celula normală şi mă duseseră la izolare. Nu aveam pat, nu aveam foc, nu aveam mâncare. Îmi era frig şi foame. Odată pe săptămână, mă scoteau la plimbare într'o curte pătrată, mică. Mă învârteam 15 minute în jurul unui rond de flori, care avea în mijloc un trandafir. Era chiar în ajunul Crăciunului. Căzuse o pojghiţă de zăpadă, nu prea groasă, dar îngheţată şi dură. Trandafirul era acoperit cu ghiaţă şi un boboc, pe jumătate desfăcut, sclipea în bătaia soarelui. Mi-a fost milă şi mi-a fost drag de el. Am profitat de un moment de neatenţie al gardianului şi am rupt bobocul. Lemnul îngheţat s'a frânt uşor, ca un băţ de chibrit. L-am băgat repede în sân; spinii şi ghiaţa mă ardeau ca un jeratec. Când, după câteva minute, am ajuns în celulă, trandafirul se'nmuiase un pic. L-am pus în gamela cu apă, în speranţa că-şi va reveni.

Seara, gardienii au venit să mă colinde: m'au scos din celulă pentru percheziţie. M'au îmbrâncit afară cu înjurături speciale de Crăciun. Am apucat însă să arunc bobocul de tradafir în hârdăul cu apă, pentrucă, o floare în celulă era egală cu o bombă împotriva lui Ceauşescu. Percheziţia a trecut fără să-mi descopere infracţiunea cu floarea de care, de altfel, uitasem complet şi eu.

Când s'a dat stingerea, s'a lăsat o linişte de mormânt pe tot celularul. Deţinuţii de drept comun, care, de obicei, intrau în conflict cu gardienii, erau tăcuţi. Poate îşi depănau între ei amintirile de Crăciun. Gardienii nu se mai auzeau nici ei.

Revedeam în minte anii copilăriei, pe mine şi pe alţi copii trecând printre troienii de nea, în scârţâitul zăpezii şi în lătratul câinilor, bucuroşi de aşa tevatură, pe care şi ei o aşteptaseră tot anul. Cu o limpezime extraordinară, îmi aminteam toate colindele copilăriei, începând cu izgonirea lui Adam şi a Evei din rai, promisiunea unui Mântuitor, drumul Maicii Domnului dela o casă la alta, rugămintea către oi, boi şi alte animale să o lase să nască în iesle lor; colindele de flăcăi şi de fete mari, colinda despre Ştefan cel Mare care a gonit o ciută încoronată până a săgetat-o şi i-a luat cununa să i-o dea pruncului Iisus; vedeam ceata bătrânilor cu figuri cioplite parcă în lemn, cu cuşmele pe cap, sunând din clopoţelul bisericii ca să anunţe gazdele că ei sunt şi întrebând cu voci grave: *"Gazdă frumoasă, boieri ca Dumneavoastră, ne daţi voie să colindăm?"* Şi apoi glasurile lor aspre, cântând cu duioşie: *"De'ntreabă se'ntreabă, sfinţi pe Dumnezeu..."*

Şi Dumnezeu răspundea. Cerul amintirilor şi tavanul umed şi rece al celulei se confundau. Stelele se aprindeau sclipind molcom şi cu uimire, iar îngerii prindeau să zboare prin cerul meu vestind Naşterea sfântă: *"Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bună învoire."* Şi mă miram, în aromeala mea de somn, că gardienii nu alergau spre celula mea să-i oprească pe solii cereşti să mai cânte, vestind o Naştere sfântă şi interzisă de ucazele comuniste. Îmi aminteam însă vag că pentru această minunată şi nouă veste a păcii între oameni şi cu Dumnezeu, fusesem eu luat dintre ai mei şi adus departe de ei, în celula în care mă vizitau îngerii, aşa cum nu mă vizitaseră niciodată mai înainte. Şi mama, şi tata, fraţii şi surorile, prietenii din copilărie şi de mai târziu, morţi şi vii, mi-au trecut prin celulă zâmbindu-mi, până spre dimineaţă.

În zori, la ora cinci, a sunat deşteptarea. Mi se părea că un clopot greu anunţa Naşterea Domnului. Am sărit repede din pat ca să încep o nouă zi de închisoare: spălatul, curăţenia celulei, deşertarea hârdăului cu dejecţii la closetul de pe culoar, insultele gardienilor, lovi-turile, numărătoarea şi tot cortegiul de întâmplări monotone şi repetate la infinit.

Uitasem complet de trandafir. M'am repezit la hârdăul cu apă ca să mă spăl înainte de venirea gardianului. Am ridicat capacul de lemn şi am rămas înmărmurit: peste noapte, bobocul de trandafir înflorise. Plutea desfăcut pe apă, cu petalele roşii, fragile şi nedezvoltate. Adânc, în mijlocul florii, acolo unde întâlnirea petalelor crea o umbră de mister în lumina palidă a becului din celulă, ca într'un cuib de scutece moi de carmin, îmi zâmbea Pruncul Sfânt.

Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bună învoire!

LA MULŢI ANI!

RESTAURAŢIA NEOCOMUNISTĂ

—Radu DUNĂREANU—

Bunul meu prieten A., cel care a petrecut 18 ani din viaţa sa în lagăre de exterminare şi închisori, îmi scria mereu despre *"restauraţia"* care are loc în România, în defavoarea unei normale evoluţii care ar fi trebuit să aibă loc după o revoluţie ca cea din Decembrie '89.

După vizita făcută în vară în România am constatat că prietenul nu exagera. Mai mult chiar, în cadrul *"restauraţiei"* m'a frapat un fenomen dubios şi primejdios de falsificare a unor adevăruri evidente, aş zice chiar axiomatice, prin care se urmăreşte diluarea totală a responsabilităţii pecereului şi a *"braţului său vigilent"* - Securitatea - de orice crimă făptuită contra poporului în timpul ocupaţiei comuniste.

Mă refer la unele cărţi care apar cu dezinvoltură pe piaţă, unele chiar bine scrise, în care Securitatea este prezentată nu ca o agentură criminală dirijată în bună parte din afară ci ca un organ statal *"patriotic"* care nu a făcut altceva decât să apere interesele majore ale ţării contra infiltrărilor din afară şi a activităţii iredentiste dinlăuntru.

Unele din aceste cărţi sunt cu caracter *"memorialistic"*, altele cu caracter literar de tipul aventură-spionaj.

Nu e scopul acestui articol să facă polemică, pentrucă ar insemna să mă cobor la nivelul moral al autorilor, de aceea nu voi folosi nume. Vreau să trag un semnal de alarmă despre felul cum *"restauraţia"* încearcă să ascundă crimele trecutului.

În primul rând cărţile respective încearcă să împartă istoria Securităţii în două perioade distincte: cea de pe vremea lui Teohary care a fost *"infiltrată"* de elemente ne-naţionale (Evrei şi Unguri) prezentaţi ca nişte primitivi care, într'adevăr au comis *"ceva crime"* - iar a doua perioadă este cea *"naţională şi patriotică"* unde Securitatea este formată din elemente *"neaoşe"* româneşti, toţi securiştii fiind băieţi de ispravă, cultivaţi până în vârful urechilor, gata să-şi dea sufletul pentru patrie şi mai presus de orice nu s'au înjosit la acte de teroare şi crime.

Dacă citim cu atenţie, vedem că perioada Teohary este pre-ceauşistă iar cea naţională începe de când gângavul retardat şi patriotic începe să conducă - chiar din culise - ţara, după venirea lui din Rusia ca general maior de Securitate.

Activitatea Securităţii este prezentată ca o pavăză împotriva spionilor din afară, ca şi cum România ar fi avut secrete militare şi economice demne de invidiat până şi de către Americani!

Nici vorbă de eliminarea fizică *"discretă"* a oricui ce se opunea pecereului, sau de închisori şi arestări abuzive, nici un cuvânt despre transformarea ţării într'un uriaş lagăr de concentrare şi înfometare, în care singura tehnică avansată era aceea destinată supravegherii omului de rând, 24 de ore din 24.

Pe linia patriotismului securist, Pacepa este numit de multe ori ca *"trădătorul Pacepa"*. Nu am o slăbiciune deosebită pentru spioni, dar e una din cele mai vechi profesii din istorie. Dacă Pacepa a lucrat pentru Vest şi activitatea lui a contribuit cât de cât la demolarea colosului cu picioare de lut, comunismul, ăsta e un fapt pozitiv.

Este uşor de imaginat că pentru a ajunge la nivelul de putere unde era în momentul defecţiunii sale la Americani, în decursul anilor, Pacepa a trebuit să calce pe ceva cadavre, dar pentru asta el va răspunde cu conştiinţa lui în faţa Celui de Sus.

Problema se pune, pe cine a trădat? Literatura securistă spune *"trădare de patrie"*, punând semn de egalitate între Patrie şi clanul clovnilor comunisto-ceauşişti. Dar ei uită faimoasa frază a lui Tudor din Vladimiri că *"patria este norodul, nu tagma jefuitorilor"*!

Însă cea mai rizibilă teză a *"restauraţiei"* este denigrarea mişcării populare spontane dela Timişoara, numită în general revoluţia dela Timişoara din 1989.

Continuare în pag. 8

OLTENISME

—— Ionel RĂDULESCU ——

• Emblema Craiovei a fost, generaţii de-a rândul, Parcul Bibescu, unul dintre cele mai mari parcuri naturale din Europa, botezat de comunişti Parcul Poporului! Oraşul n'a avut nicicând parte de primari gospodari. Uriaşul plămân al Craiovei a ajuns acum în paragină, se degradează cu fiecare an, e pustiu, abandonat de vizitatori, cu arboretul distrus şi lacul plin de mâl. Parcul Bibescu împărtăşeşte, parcă şi el, drama sfâşietoare a degradării şi mizeriei sociale, îndurată cu stoicism de locuitorii Băniei.

• • •

• De-o bună bucată de timp, de când ALCATEL-ul *"modernizează"* telefonic Craiova, este cu neputinţă, în orele de vârf, să poţi stabili o legătură telefonică, urbană sau interurbană. În plus, arterele oraşului sunt brăzdate de şanţuri, unele acoperite, dar cu multe denivelări, altele adevărate capcane pentru pietoni şi automobilişti, în special în timpul nopţii. Deserviciile făcute populaţiei de telefonia doljană sunt *"compensate"* însă de facturile grase, umflate dela o lună la alta, spre disperarea abonaţilor.

• • •

• În Piaţa Centrală s'a înfiinţat recent primul oficiu public din ţară, de verificare gratuită a cântăririi produselor cumpărate, între 5gr. şi 50kg., cu ajutorul a 3 cântare electronice, aflate la dispoziţia cetăţenilor. Neregulile constatate, prin lipsa la gramaj, ca şi sugestiile şi reclamaţiile cetăţenilor, pot fi detaliate fie în *"Registrul cumpărătorului"*, fie direct inspectorilor de specialitate ai pieţei.

• • •

• Începând cu 1 Octombrie a.c., au intrat în acţiune amenzile demenţiale pentru abaterile dela Legea circulaţiei pe drumurile publice. Astfel (şi) miliţianul doljan cu cap alb are mână liberă şi puteri discreţionare, nelimitate şi inadmisibile, pentru a sări peste cal şi a-şi rotunji câştigurile personale, abuzând de funcţie, prin aplicarea amenzilor între 30.000 şi milioane automobiliştilor sau pietonilor, pe care i-se pune *"pata"*! Este cea mai recentă găselniţă draconică a Văcăroiului de-a stoarce alţi bani dela Români, ca de balaoacheşi sau puternicii zilei nu se-atinge nimeni, câtă vreme-l au pe bulibaşa la Cotroceni!

• • •

• Garnizoana Craiova a fost de curând gazda unei delegaţii militare de genişti americani, în cadrul Parteneriatului pentru pace şi integrării României în structurile euroatlantice. Oaspeţilor li s'a oferit prilejul de-a urmări pregătirea militarilor genişti din armata noastră şi-a analiza calitatea instrucţiei, într'un schimb de opinii la Cercul Militar din oraş. Comandantul Armatei a treia Oltenia a subliniat că apărarea noastră naţională este în plin proces de transformare, având drept scop *"crearea unei armate pentru România"*.

• • •

• La SC AGRICOLA SA Dăbuleni, jud. Dolj, 90 de vagoane de vin, din producţia ultimilor patru ani, îşi aşteaptă zadarnic cumpărătorii, deşi preţul unui litru nu depăşeşte 480 lei (echivalentul a 3 ouă!) Sunt preferate vinurile din import de trei ori mai scumpe. În această toamnă, Dăbulenii obţin 8.000kg. struguri la ha. şi pot prelucra peste 500 tone zilnic! Sunt oferiţi spre vânzare struguri de vin la 300 lei/kg. şi totuşi amatori nu se găsesc.

• • •

• Consiliul Local al Municipiului Craiova, dezbătând bugetul de sărăcie pe '94, îşi exprimă protestul faţă de menţinerea sistemului centralizat de conducere, prin distribuirea dela centru a resurselor financiare. Toate prevederile legale de autonomie locală se dovedesc vorbe goale, când banii sunt dirijaţi dela centru. Se întârzie tendenţios urgentarea adoptării Legii bugetelor locale şi Legii statutului funcţionarului public, carear descătuşa localităţile Doljului de actuala încorsetare centrală. Craiova a solicitat Guvernoului suma minimă de 50,5 miliarde lei pentru supravieţuirea gospodărească şi a primit doar 3,5 miliarde lei!!

• *Ziua alegătorului păcălit de Putere* a fost acţiunea iniţiată de asociaţia craioveană PRO DEMOCRAŢIA, în 30 Sept. a.c., pentru marcarea a 2 ani dela alegerile generale din Septembrie '92, când cu realegerea... alesului Ion Ilici Iliescu. Sondajul de opinie, prin care craiovenii şi-au spus părerea în legătură cu aleşii de-acum 2 ani, a evidenţiat deziluzia electorilor, al căror trai este ameninţat de scumpirea insuportabilă a hranei zilnice!

• • •

• S.C Alexis ALI COM S.R.L. Craiova - ultimul descendent al *"Caritasului"* doljan - condus de *"doamna"* Ionescu Vilma - a escrocat peste 8.000 de olteni naivi, cu circa 2 miliarde de lei, promiţându-le o dobândă lunară de 15 la sută! Patroana isteaţă şi-a cumpărat cu banii fraierilor cinci limuzine străine, valorând peste 80.000 de mărci germane, două case şi un apartament în Craiova. Zilnic, la sediul firmei, deponenţii benevoli ai impozitului pe prostie, îşi revendică, în zadar, economiile irosite pe apa... Sâmbetei!

• • •

• Timp de o lună, apreciata orchestră a Filarmonicii Oltenia din Craiova va susţine o serie de concerte în mai multe localităţi din patria muzicii: Italia. Colectivul craiovean şi-a propus, în programul turneului, arii din opere şi concerte pentru pian.

• • •

RESTAURAŢIA NEOCOMUNISTĂ

Urmare din pag. 7

Din nou se încearcă diminuarea faptului obiectiv şi verificat că lumea era disperată de teroarea comunistă şi securistă şi, ca în toate cazurile din istorie, răbdarea poporului are o limită.

Revoluţia timişoreană este bagatelizată şi redusă la *"acte de violenţă"* făcute de elemente *"iresponsabile"* sau *"turbulente"* care au fost ghidate de către provocatori străini sau iredentişti or, chiar şi mai cunoscut de noi toţi, de către foşti cetăţeni fugiţi mai de mult peste hotare. (Afirmaţiile se opresc în pragul de a ne numi şi pe noi, transfugii, trădători de patrie).

Un fost potentat în graţiile ceauşiste afirmă deschis că a ştiut că a fost un complot *"internaţional"* de a-l răsturna pe genialul retardat pe data de 25 Decembrie. Cine a făcut acest complot?

Răspunsul e foarte simplu: Ruşii, Ungurii (cu iredentiştii lor) în complicitate cu Iugoslavii şi alte puteri străine.

Aberaţia merge până acolo, încât pentru a mistifica opinia publică, se afirmă că în România au intrat în acea perioadă coloane de maşini (Lada) şi autobuze cu *"turişti sovietici"*, bineînţeles înarmaţi, plus alte grupuri de Unguri tot înarmaţi care voiau să ocupe Transilvania, plus foşti fugari români.

Toată această cohortă intervenţionistă, înarmată, unde o fi dormit şi mâncat de nu au fost sesizaţi de vigilenţii băieţi securişti gata să-şi dea sufletul pentru patria ceauşistă?

Restauraţia găseşte răspuns la toate: teroriştii străini au dormit la cetăţeni acasă dar şi la hotele, iar la plecarea dela hotel au distrus registrele de evidenţă!!!

Cazul pastorului maghiar a fost o *"provocare"* aranjată de imperialiştii americani, pastorul fiind de fapt agent CIA!!

Ce-au făcut securiştii la Timişoara?

Nimic, după justificarea restauraţiei. Băieţii au stat în unităţile lor, ba chiar au primit ordin să nu fie înarmaţi (?!)

Cine a tras la Timişoara în populaţia paşnică? Bineînţeles că nu securiştii, Doamne fereşte, că ei erau şi neînarmaţi. Au tras trupele armatei regulate, datorită faptului că au fost atacaţi de *"elementele turbulente"*, majoritatea *"intoxicaţi"* cu alcoolul furat dela magazinele jefuite.

Cine sunt victimele dela Timişoara?

În primul rând ceva soldaţi atacaţi de acele *"elemente"* şi apoi pentrucă s'a tras, nimeni nu contestă acest fapt, au murit curioşii care veniseră pe stradă ca să caşte gura. Dacă stăteau acasă şi îşi vedeau de treburile lor, nu se întâmpla nimic.

(Pentru clarificare: o nepoată de a mea a fost rănită la Timişoara şi nu a fost acolo doar gură-cască, aşa că am informaţii de primă mână, dela martori oculari, care dovedesc mitomania restauraţiei).

Cadravele, persoanele dispărute şi arse, probabil că sunt zvonuri iredentiste şi dacă s'a întâmplat, tot armata a făcut-o.

Aşa demonstrează că şi fără istoricul *"rrrrromân"* Roller istoria se poate falsifica cu uşurinţă în timpul restauraţiei.

Securiştii inocenţi ca nişte îngeraşi au şi plângeri de făcut.

În primul rând că au fost arestaţi şi anchetaţi abuziv în nişte condiţii inumane. După luarea vilelor (furate dela alţii, prin *"naţionalizare"*) dela Şosea şi Snagov, celulele de anchetă au fost un şoc pentru ei.

Restauraţia uită condiţiile în care noi, foştii *"duşmani ai socialismului"* am fost ţinuţi ani grei, unii dintre noi înălbind cu oasele noastre lagăre, canale şi văi ale plângerii.

Nici asta nu a făcut-o Securitatea?

Se plâng de pedepse grele şi *"nemeritate"*. Îşi amintesc ei oare de pedepsele pe care anchetatorii penali de securitate (Români şi patrioţi) le notau pe marginea dosarului aşa încât judecătorul (militar, de data aceasta) nu putea să pronunţe o sentinţă mai mică? (Umilul semnatar a văzut cu ochii lui cifra 15 pe dosarul său). Cei impuşcaţi sau ucişi prin închisori şi apoi *"reabilitaţi post mortem"* au fost victimele aceleiaşi armate provocate de elemente intoxicate de alcool?

Protestele lor sunt indecente, mai ales că mai toţi sunt afară după nişte sentinţe ridicole date sub mantia ocrotitoare a unui preşedinte cu mâinile pline de sânge până la cot.

Ceea ce mă revoltă nu este numai impertinenţa lor ci faptul că ei, care au distrus un popor, se bucură de avantajele unei pseudodemocraţii şi pot să înşele prin scris opinia publică. Pe vremea mea, în ţară, trebuia să am aprobarea miliţiei pentru a-mi cumpăra maşină de scris (care apoi mi-au confiscat-o, ei îngeraşii patrioţi dela Securitate).

Prietenul meu A., cel cu 18 ani de temniţă, de ani de zile se zbate să-şi publice o carte memorialistică despre ororile văzute şi trăite. Nu poate pentrucă nu are bani pentru hârtie, la fel ca şi acel unic supravieţuitor al eroilor din munţi.

Cărţi care să deschidă ochii de azi asupra crimelor de ieri nu îşi găsesc drumul spre edituri şi librării. Dar maculatura restauraţiei înfloreşte şi reuşeşte să mistifice adevărul şi să influenţeze un popor care încă nu s'a trezit să-şi ducă revoluţia până la capăt aşa încât să nu rămână nici un fel de rămăşiţe comuniste şi Securitate, care acum înfloresc nestânjenite în timpul acestei nefaste restauraţii neocomuniste.

Radu DUNĂREANU

RÂNDURI ANGAJA(N)TE

Îţi scriu, aleasă Domina: suntem singuri cu Dumnezeu. Amândoi suntem singuri cu Dumnezeu şi câteodată setea mă îmbolnăveşte, şi beau mucilaginoasa apă a lumii acesteia.

Îţi scriu, aleasă Domina: la Cotroceni a fost mutată impostoarea Mumie Zâmbitoare a Republicanului Batracian Albastru. Altfel, pe mari suprafeţe, colcăie viermi lihniţi, fiecare hrănindu-se din ce în ce mai des din propria-i zeamă vitală. E o lene cotropitoare. E o disperare paralizantă. Fiecare încearcă să se omoare. E o singurătate fără Dumnezeu.

Îţi scriu aleasă Domina: suntem singuri cu Dumnezeu şi, câtă vreme Dumnezeu e alături şi de locuitorii singurătăţii fără Dumnezeu, nemoartea e încă aproape.

• • •

SIRENE DECREPITE

În perioada *"destalinizării"* (nu mai e nevoie să explic de ce ghilimele se impun) României, Ceauşescu dăduse *"liber"* ţării cântării pe coarda... naţionalistă, cu sprijinul cultural al naivului (?) profesor Edgar Papu, al criticului-securist Mihai Ungheanu, plus pleiada impostorilor literari Ion Lăncrănjan, Adrian Păunescu, Corneliu Vadim Tudor, Dan Zamfirescu, Paul Anghel, Eugen Barbu, Dinu Săraru, Ion Gheorghe. Şi alţii, bineînţeles.

După 1989, aceşti orfani ai spiritului, legaţi prin mai mult sau mai puţin oculte fire de Puterea ilicită, încearcă a perpetua un cretin protocronism, prin altoire a unor principii ale... Mişcării Legionare.

Cu sprijinul S.R.I.-ist, cu *"sponsorizarea"* marelui Gunoi al Diasporei Româneşti (Iosif Constantin Drăgan) şi al ciurucurilor Dean Milhovan-Mitu, Constantin M. Titus, Şerban Andronescu, Viorel Roman ş.a, au apărut edituri şi publicaţii în România care reeditează scrieri a ceea ce a însemnat dreapta interbelică, dar toate fără aparat critic serios, cu *"tăieri"*, *"revizuiri"* şi *"note"* tendenţioase, în scopul de a crea confuzii, *"revizuiri"* şi *"note"* tendenţioase, în scopul de a crea confuzii, de a părea drept continuatori ai Mişcării Legionare ur Funar, un Gavra, un C.V. Tudor, un Radu Sorescu, ca să nu mai vorbim de anumiţi indivizi dubioşi. Mai multe ţinte se urmăresc a fi atinse: perpetuarea *"naţionalismului"* ceauşist, a xenofobiei, a *"frăţiei"* ortodoxo-kremlinoide, a nultăţilor protocroniste şi discreditarea Mişcării Legionare.

Să ne astupăm urechile dela primele acorduri ale unor astfel de cântări!

• • •

MOARTEA UNUI POET

În volumul de articole şi eseuri *"Jurnal I"*, poetul Ion Caraion relata un fragment dintr'o discuţie cu istoricul şi criticul literar Eugen Simion, discuţie în care era *"pusă la mijloc"* poezia lui Mihai Beniuc. Eugen Simion afirma că o sută din poeziile lui Mihai Beniuc sunt în mod sigur bune. În replică, Ion Caraion spunea că una e ca într'o operă de cincizeci de poezii să ai zece bune, dar alta e situaţiunea când alegi doar o sută din câteva mii.

Despre poezia lui Damian Ureche, poetul Ion Barbu, de-ar mai fi fost fizic prezent în lumea aceasta, ar fi cântat pe bine acordata-i strună matematică, precum în cazul poeziei lui Tudor Arghezi: meşterind rutinier, acţionează legea numerelor mari: prolixitatea naşte uneori un bob de aur curat, dar bobul de duh se va risipi curând în marea masă a materialismului imund.

Fără a fi în eroare, putem spune că Damian Ureche a avut har. Dar superficialitatea şi oportunismele sale l-au împuţinat. Multe versuri frumoase printre mult mai multe mediocre şi submediocre. Şi de-ar fi fost doar risipirea sa prin taverne, risipire care poate răni spiritul, dar nu-l ucide. A mai existat şi deasa latrinare la ediţiile festivalului ceauşist *"Cântarea României"*. A mai fost şi stihuirea pe la toate parastasele roşii, naţionalist-comuniste.

Au fost perioade ce păreau ale trezirii. S'au dovedit doar preludii ale unor şi mai adânci cufundări în mocirla acelor ani. Din 1990, în loc să-şi impună o perioadă de tăcere penitentă (nimeni n'ar fi crezut într'o bruscă schimbare la faţă, în ceea ce-l priveşte; şi pe bună dreptate), *"maestrul"* a trecut cu pix şi lipsă de caracter în tabăra pseudonaţionaliştilor, securistoizilor şi nostalgicilor foşti activişti PCR, colaborând din gros pe la fiţuicile finanţate de trufaşul traco-gâzar I.C. Drăgan, arhicunoscutul specimen de xenofob altoit şi cu niscai lăstărei kaghebişti (ah, acest valaho-etruscoiber care atâta dragoste dulce declară poporului român, încât poporului român îi vine să vomite).

Acum, Damian Ureche nu mai e (fizic) în astă lume. Dumnezeu să-l ierte!

Va supravieţui spiritual? Nu ştiu, deşi îndoiala muşcă din mine.

Dan Emilian ROŞCA

SFINŢIREA MAUSOLEULUI DELA AIUD

În ziua de 14 Septembrie a.c., ziua de prăznuire a Înălţării Sfintei Cruci, s'a sfinţit monumentul ***"CALVARUL AIUDULUI"***. La această sfinţire au participat în jur de 3000 de persoane, dintre care peste 1500 foşti deţinuţi politici din toată ţara. După vizitarea penitenciarului - secţiile, zarca şi celularul - a avut loc ceremonia de sfinţire a monumentului, slujba de sfinţire fiind oficiată de către un sobor de preoţi ortodocşi şi greco-catolici, toţi foşti deţinuţi politici.

După oficierea serviciului religios, au vorbit asistenţei: preot călugăr Ioan, fost duhovnic la mânăstirea Vladimireşti, preot Liviu Brânzaş, preot Rebreanu; apoi Dl. Dr. Mija Teofil a citit un mesaj din partea D-lui Nistor Chioreanu: ***"Rugăciunile pe care le facem aici nu sunt numai pentru cei ce-şi dorm somnul de veci aici, în Cimitirul Aiudului, ci pentru toţi cei care s'au stins pentru Dumnezeu şi Patrie pe tot întinsul românesc şi chiar şi dincolo de hotarele Ţării. Astfel, din cei 13 condamnaţi odată cu mine în acelaşi proces, eu sunt singurul supravieţuitor. Toţi ceilalţi sunt morţi dar numai doi îşi dorm somnul de veci în acest cimitir; unii s'au stins în mine, alţii la Canal, alţii la Gherla ori la Jilava, alţii în crematorii. Dar toţi sunt fraţii noştri şi pe toţi îi cuprindem în Rugăciunile noastre. Pentru toţi s'a ridicat acest monument, menit să rămână o torţă vie în drumul spre mântuire al Neamului nostru".***

Reproducem mai jos, partea scrisă a pliantului ***"Calvarul Aiudului"***, editat de Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România, ea fiind concepută tocmai de acei care au supravieţuit atrocităţilor comuniste dela Aiud, precum şi dela alte închisori de exterminare din România:

"La Aiud, loc de intemniţare şi de exterminare, comuniştii au îngropat o bună parte din elita rezistenţei româneşti împotriva comunismului.

*Cimitirul poartă un nume îngrozitor, **«Râpa robilor»** sau **«Dealul robilor»**. Îngropările se făceau numai noaptea pe întuneric, fără nici o lumină şi nici unuia nu i se punea o cruce la cap.*

La Aiud cu bani puţini, cu simţământul datoriei faţă de martiri şi cu nădejdea că va putea fi terminat cu ajutorul oamenilor, a început în 1992 acest monument înalt de 18m, lat de 6m şi lung de 27m.

Aici, unde morţii sunt neidentificaţi, de multe ori în gropi comune, numai crucile acestui monument le vor veghea somnul....

***UN TEMPLU AL DURERII** - Perechi de cruci, oameni martirizaţi, fraţi prin moarte nu prin naştere, cruci gemene din tradiţia românească, înalte de 6 m, poartă pe umeri crucea grea a destinului.*

*În înălţimea soclului, care stă înfipt în **«Râpa robilor»**, înalt de 11m la partea din vale, se va amenaja un mic amfiteatru, o capelă pentru reculegere. Sub această capelă este locul unui depozit de oase omenşti ce se vor găsi cu ocazia plantării acestui **«PARC AL MARTIRILOR»**...*

Preoţi care au primit moarte de martir în penitenciarul Aiud: preot Alexandrescu, preot Ion Berghianu, preot Anton Bisoc, preot Ilie Borz, preot Constantin Bogdan, călugăr Victor Bilz, preot Constantin Bogza, preot Alexandru Circa, preot Mihai Enescu, preot Ilarion Felea, preot Adalbert Gajdat, preot Ilie Imbrescu, preot Aurel Lazarov, preot Florea Mureşan, preot Nicolae Pâslaru, preot Gherasim Iscru, preot Vasile Stoleru, preot Ştefan Stoica, preot Gheorghe Tarcea, preot Sandu Tudor (ieromonahul Daniel)...

***«RÂPA ROBILOR»** sau **«DEALUL ROBILOR»** cu osemintele fără cruce ale celor decedaţi în penitenciarul AIUD va fi plantată cu pini şi transformată în **PARC MEMORIAL.** Numele eroilor martiri va fi săpat în pietrele unui zid de sprijin ce va înconjura platforma destinată slujbelor religioase şi comemorărilor. De-a lungul aleilor ce străbat parcul, familiile celor decedaţi vor putea aşeza cruci sau plăci cu texte comemorative pentru cinstirea amintirii lor...*

Monumentul intitulat <<CALVARUL AIUDULUI>> va fi un simbol al suferinţelor cumplite îndurate de toţi întemniţaţii opresiunii comuniste, cu gândul la patimele lui Iisus...

La Aiud, în cimitirul deţinuţilor nu mai poate fi făcută nici o identificare a mormintelor eroilor martiri ai rezistenţei româneşti, îngropaţi de cele mai multe ori, în gropi comune. AFDPR Sibiu a întocmit o listă a decedaţilor în penitenciar în perioada 1945-1989, care până acum însumează sute şi sute de deţinuţi politici. Printre aceştia multe personalităţi bine cunoscute în lumea politică, intelectuală sau militară. Citām dintre miniştri, generali şi profesori universitari: g-ral Aurel Aldea, g-ral Ion Arbore, g-ral Ion Carlaonţ, g-ral Creţoiu, g-ral Constantin Constantin, g-ral Constantin Eftimiu, g-ral Ion Dumitrache, g-ral Nicolae Macici, g-ral Iosif Iacobici, g-ral Modest Isopescu, g-ral Socrate Mardare, g-ral Gabriel Negrei, g-ral Constantin Petrovicescu, g-ral Nicolae Gheneraru, g-ral Ion Sichitiu, g-ral Gheorghe Stavrescu, g-ral Ion Topor, g-ral Vasile Zorzor, prof. Constantin Busila, prof. Traian Brăileanu, filosof Mircea Vulcănescu, prof. Istrate Micescu, prof. Gheorghe Cuza, savant Gheorghe Manu, prof. Gheorghe Nicolau-Bârlad, prof. Gheorghe Leon, prof. Gheorghe Săndulescu, prof. Petre Nemoianu, scriitor Constantin Gane.

Sute de intelectuali, preoţi, ingineri, profesori şi militari de toate gradele completează această listă de eroi martiri. Pe osemintele lor se scurg azi gunoaiele şi murdăria instalaţiilor gospodăreşti făcute de locatarii blocurilor din vecinătatea cimitirului. AFDPR va solicita sprijinul moral şi material pentru ca această situaţie să fie înlăturată.

Comitetul pentru cinstirea eroilor-martiri, din AFDPR."

Iniţiatorul acestui proiect este Ing. Gheorghe Brahonschi, care este însărcinat şi cu supravegherea realizării lui. Autorul proiectului: Arh. Anghel Marcu; Coordonator din partea AFDPR: Arh. Nicolae Goga; Colaboratori: Ing. Vicenţiu Haram, Ing. Septimiu Râmboiu, Ing. Ion Pantis, Arh. Liliana Chiaburu.

La realizarea acestui proiect au contribuit moral şi financiar: AFDPR cu toate filialele, Românii din ţară şi de pretutindeni prin delegaţii AFDPR.

Dela Dl. Ing. Brahonschi, coordonatorul proiectului s'a primit un sumar al cheltuielilor, precum şi al banilor rămaşi disponibili pentru terminarea lucrărilor, pe care îl dăm mai jos:

Sumele primite pentru realizarea acestui proiect până la data sfinţirii monumentului au fost: 6.317.000 lei, 32.415 US$ (din SUA şi Canada), 120 Can.$, 6.640 DM.

Sumele cheltuite până la sfinţirea monumentului: 5.917.000 lei, 26.590 US$, 4.500 DM. Cu dolarii canadieni, schimbaţi în lei s'au plătit: proiectul de rezistenţă şi parte din deplasarea arhitecţilor.

Finisarea exterioară se va executa în anul viitor, dacă fondurile ce le vor avea le vor permite. În prezent sumele disponibile sunt: 400.000 lei, 5.825 US$, 960 DM. Aceşti bani disponibili reprezintă aproximativ 1/4 din suma ce mai trebue pentru a termina construcţiile monumentului.

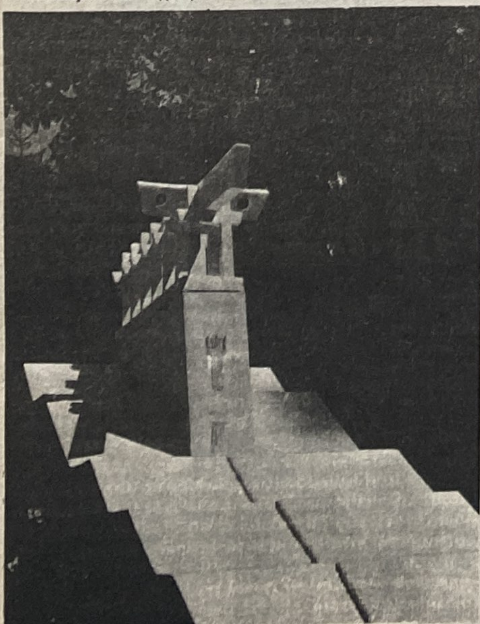
În numele Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, facem un nou apel din inimă la toţi Românii, de a-şi arăta iarăşi dragostea de Ţară şi neamul în suferinţă, şi de a ajuta la terminarea acestui monument, cel mai tragic şi mai zguduitor mesaj care va fi lăsat generaţiilor viitoare, acest monument al suferinţei româneşti adunată într'o cruce.

În pragul Sfintelor Sărbători ale Naşterii Mântuitorului, când fiecare dintre noi dăruim celor dragi, să ne întoarcem cu faţa spre cei rămaşi în suferinţă în ţară, precum şi spre mormintele celor ce au luptat pentru Dumnezeu şi Patrie, să le asigurăm loc de veci, cu cruce şi lumină conform tradiţiei noastre creştineşti.

REDACŢIA

• • •

Donaţiile se pot trimite direct la Dl. Ing. Brahonschi, Str. Orlat, Nr.5A, 2400 Sibiu sau la *"Holy Cross Romanian Church"*, 5150 Leesburg Pike Alexandria, VA 22302, USA, cu menţiunea *"Pentru Monumentul AIUD"*.

CALVARUL AIUDULUI

PLUGUŞORUL 1995

Aho ! Aho, de Anul Nou
auzim un vechi ecou
ce din neguri vechi străbate,
din cătune şi din sate
cu urări de "La Mulţi ani".
Ţara mândrilor ţărani.

Au fost vremi de bucurie
în rotunda Românie,
cu flori dalbe de Crăciun,
când tot omul era bun
şi pământul ei, muncit,
nu fusese cotropit
de duşmanul înrăit,
vecinul din Răsărit...

De prin dealuri, de prin văi,
răsăreau mândrii flăcăi
chiuind, cu harapnice
împletite'n şase, bice
mânând iute dinapoi
pluguşor cu şase boi.
Ia mai mânaţi măi,
Hăi, hăi...

S'au dus, şi le ducem dorul,
flăcăii cu pluguşorul,
şi-a rămas pustie'n ani
Ţara, fără de ţărani
hăituiţi, fără pământ
n'aveau loc nici de mormânt.

Înnecându-şi bucuria,
ţăranii din România
au intrat adânc, în mine,
şi'n ciupercile uzine,
măcinându-şi viaţa toată,
robi, cum n'au fost niciodată.

De văzduhul otrăvit
pierea spicul ne'ncolţit
şi întinsele păduri
nescurtate de securi.

Satele, suratele,
îşi duceau păcatele
c'au ajuns în fruntea lor
scursurile din popor...

La sfârşit de veac şi leat
a venit neaşteptat
un Decembrie optzeci ş'nouă
ce-a'mpărţit veacul în două:
Anii de sperietură
duşi în glod, în smârc şi zgură;
şi speranţe ce urmau
pentru anii ce veneau...

Sfânt Decembrie, martir,
ţi-au fugit din patrafir
toţi ciumaţii stelei roşii,
securiştii şi codoşii,
Toţi cei speriaţi atunci,
de-şi dădeau de frică brânci
către împuşcatul dus,
azi s'au căţărat tot sus...

Aho ! Aho, frate Române,
n'aştepta de azi pe mâine.
Strânge umăr lângă umăr
Ţara, într'un singur număr,
şi porniţi cu măturoiul
până curăţaţi gunoiul
dela cel din vârf, hlizitul,
până la pipernicitul
cuibărit în vreo speluncă
să trăiască fără muncă.

Anul Nou cu spor să-ţi fie
încercată Românie:
să-ţi ascută sabia
pentru Basarabia,
să fii tare cum e fierul
s'aduci şi Cadrilaterul,
să fii vrednică şi Mare
şi rotundă ca un Soare...

Zahu PANĂ

"Să nu le uităm suferința"

Colinde și versuri de Crăciun scrise în închisori

RUGĂ PENTRU PACE

Slavă Ție Doamne, pentru-această noapte,
somnul meu în umbra lunii s'a scăldat.
Din abisul păcii, visul scufundat,
mi-a cules mireazmă de naramze coapte.
Alavă Ție Doamne, pentru-această noapte!

Semăna cu noaptea Sfintei Tale Nașteri,
când ai rupt pecetea vechiului blestem.
Pacea Ta 'nstelând-o peste Betleem
și vărsând lumina tainicei cunoașteri.
Semăna cu noaptea Sfintei Tale Nașteri!

A lăsat un înger porțile deschise;
cântec fără sunet Te slăvea'n sobor
unduia azurul, aripi fără zbor,
când spre-abisul păcii năzărit din vise,
a lăsat un înger, porțile deschise!

Dă-mi și mie-aevea, Pacea Ta Cerească,
miezul de tăcere al strigatei vieți,
care'nflăcărează din fricoși, profeți,
măduvă ce'mpinge vârful să'nflorească,
Dă-mi și mie-aevea, Pacea Ta Cerească!

Pacea lumii zace pe vărsări de sânge
și rodește bobul viitoarei uri.
Pacea Ta răsfrânge raiul în făpturi,
cel înfrânt având-o, el e cel ce'nfrânge.
Pacea lumii zace pe vărsări de sânge!

Dă-mi și mie pacea inimii, Stăpâne,
flacără ce nu se zbate'n uragan.
Să răzbesc războiul duhului dușman,
căci țărâna trece, sufletul rămâne.
Dă-mi și mie pacea inimii, Stăpâne!

Tu, răcoarea celui ars pe rug, Iisuse,
și dulceața celui sfâșiat de leu
în arena morții, Dumnezeul meu,
fii Tu răsăritul vieții mele-apuse.
Tu, răcoarea celui ars pe rug, Iisuse!

Și mă'nalță Doamne, la Cereasca Pace,
că Tu ești de-apururi neclintitu-mi crez,
dragostea de care nu mă'ndestulez
și nădejdea care de lut mă desface.
Și mă'nalță Doamne, la Cereasca Pace!

Nichifor CRAINIC

COLIND

Albiră mieii, a mijit de zori...
Hai liniște, spre nemurire'ncearcă
să treci în bunul simț ca'ntr'o coșarcă,
așa cum ai făcut de-atâtea ori.

Și uită că aproape nu ne-ai fost,
dar câtu-i cer în ochii de bunică
și cât miroase plânsu-a levănțică,
mai cred în Vicleeme, ca un prost.

Căci pe zăbava sufletului verde
Către visatul nou Ierusalim,
noi ne vom mântui, ori ne vom pierde
numai cu ceea ce-am luptat să fim

Atanase ZAMFIR

TRĂIESC O BUCURIE

Trăiesc flămând, trăiesc o bucurie,
frumoasă ca un crin din Paradis.
Potirul florii e mereu deschis
și-i plin cu lacrimi și cu apă vie,
Potirul florii e o'mpărăție.

Când răii mă defaimă și mă'njură
și'n clocot de mânie ura'și varsă,
Potirul lacrimilor se revarsă
și-mi primenește sufletul de zgură
Atunci Iisus de mine mult se'ndură.

Sub flacăra iubirii arzătoare
încet mă mistui, ca o lumânare.
Din zori și până'n seară te aștept,
te chem cu capul ghemuit în piept:
Iisuse, Iisuse !

Sub Crucea grea ce mă apasă sânger,
cu trupu'ncovoiat de neputință.
Din când în când din cer coboară-un înger
și sufletul mi-l umple de credință,
m'apropii tot mai mult de biruință.

Mă plouă'n taină, razele de soare,
Iisus m'adapă 'n veci cu apă vie.
Grăuntele svârlit în groapă'nvie.
Cu viața îmbrăcată'n sărbătoare.
trăiesc flămând, trăiesc o bucurie.

Valeriu GAFENCU
Mort în închisoare

LA GEAMUL FULGUIT

La geamul fulguit și trist
trimis-am gândul să-ți colinde.
L-auzi cântându-ți despre Christ?
Aprinde candela, aprinde
și'ncearcă'n brațe a-l cuprinde
și-o mână caldă îi întinde
și tulburi ape de-ametist...

Hai, Velerim și Lerui-Ler,
flori dalbe, flori de măr prea sfinte,
prin mari troiene și prin ger
am răzbătut cu dor fierbinte,
să-ți spun, soția mea cuminte,
că și'n aducerile-aminte
poți cuibări întregul cer.

Să-ți spun, cum îți spuneam cândva,
de-un ursuleț și-o sveltă ciută,
de-un gândăcel și-un ciob de stea
să-ți spun în svon de alăută,
iubirea mea neprefăcută,
crescută'n teminiță, crescută
din inima și carnea mea.

La geamul fulguit, în zori,
trimis-am dorul meu să-ți bată:
- Primiți, primiți colindători?
Iar tu de geam apropiată,
ascultă cântarea minunată,
plângându-mi viața mea legată
și anii scurși prin închisori...

Sergiu GROSSU

" OM MANI PADME HUM "

Sunt gând desprins din marea-Ți taină,
Sunt Doamne strop din ochii Tăi
Și'mbrac mereu o nouă haină
S'ajung a fi ce-am fost dintâi.

Pe lespede de pisc sihastru
Las tot o zdreanță și-un avânt
Și'n zborul către zarea-albastră
Mă nasc să casc un nou mormânt

Cu fiecare răsvrătire
Descui un lacăt din mister
Și'n fiecare răstignire
Suind o treaptă către cer.

Mă risipesc în zarea-adâncă
Dar iar mă'ntorc neîmpăcat
Căci port adânc în carne încă
Stigmatul primului păcat.

Și-așa presar prin veșnicie
Tot zori aprinși și-amurguri reci,
Doar mi s'o hărăzi și mie
Adâncul liniștei de veci.

Și n'am să-ți trec pe dinainte,
Nici n'am să-ți caut vreun răspuns
Căci spaima negrelor morminte
Mi-e Doamne plată îndeajuns.

D.G.PACEAG

OAMENI CARE AU FOST

OCTAVIAN GOGA

1 APRILIE 1881, RĂȘINARI - 7 MAI 1938, BUCUREȘTI

—— Gheorghe RĂDULESCU ——

"PĂTIMIRE ȘI MESIANISM"

Octavian Goga este fiul preotului Iosif Goga (1851-1905) și al Aureliei Paraschiva Goga (1855-1938). Școla primară o face în Rășinari, apoi o parte a studiilor liceale la liceul unguresc din Sibiu, terminându-l la Brașov, iar Universitatea o săvârșește la Budapesta.

Poezia lui Octavian Goga ocupă un spațiu răscolitor de dureros în lirica literaturii române, fiind în această privință pe același plan ancestral, alături de Eminescu și Aron Cotruș. La primul său volum de versuri, intitulat *"Poezii"*, apărut la Budapesta în 1905, Titu Maiorescu în *"Raportul cetit în Academia Română pentru acordarea unui premiu"* în 1906, premiul academic *"Năsturel-Herescu"*, pe care îl acorda lui Octavian Goga, descoperă în poezia tânărului poet transilvănean din Rășinari, valențele unui talent viguros, dar tot pe atât de tulburător, văzând în poezia lui o forță ce izvorăște din adâncurile pătimirii de veacuri a neamului românesc.

Din poezia lui Goga se desprinde o suferință ancestrală a Românului și îndeosebi a celui din Transilvania, care a cunoscut cele mai crunte suferințe morale și fizice, în lupta sa necruțătoare pentru libertate, împotriva asupritorului străin. Dela începutul creației sale și pe tot parcursul acesteia, se observă o gravitate pronunțată, o afinitate structurală spre spiritul național românesc și în special spre cel popular țărănesc, căci așa cum este și cum îl vede poetul, țăranul român este adevăratul nostru aristocrat. Noblețea lui vine din vremuri străvechi, întipărindu-i-se în suflet și pe figură trăsăturile nobile, rasate, care din generație în generație s'au accentuat, cu toată suferința, sau poate tocmai din această cauză poartă această emblemă a unei rase vechi, dar mereu proaspete și curate, care prin demnitatea sa a știut și știe să sufere.

Din acest punct sunt și aprecierile convenționale ale criticii, referitoare la semănătorismul poetului, cât și datorită colaborării sale, întâi la *"Revista ilustrată"* din Gherla, a lui I. Pop-Reteganul, apărută în 1898, apoi la *"Tribuna literară"* din Sibiu între anii 1900-1902 și în special la *"Luceafărful"* din Budapesta, în Iunie 1902, fundat de Alexandru Ciura și Aurel P. Bănuțiu, revistă care de fapt avea în conducerea ei pe Octavian Goga, (care semna la început cu pseudonimele de Octavian și Nic. Otava) și pe O.C. Tăslăuanu, având drept corespondent revista *"Făt-Frumos"* din Bârlad, apărută în Martie 1904, a lui Emil Gârleanu, D. Nanu și G. Tutoveanu. *"Luceafărul"* și *"Făt-Frumos"* își încep activitatea publicistică în urma apariției revistei *"Semănătorul"* din Decembrie 1901, a lui A. Vlahuță și G. Coșbuc, revistă apărută la propunerea lui Spiru Haret, fiind continuatoarea revistelor *"Vatra"* și *"Viața"*, cu colaboratori ca: Șt. O. Iosif, D. Anghel, Constantin Hodos, Vasile Pop, veniți dela revista *"Viața"*. În fond revista *"Semănătorul"* era fără prea mare importanță, cu toate că mai târziu prin 1905-1906, trece pe la conducerea ei ca director și N. Iorga, începând să colaboreze și M. Sadoveanu, care mai înainte fusese prezent în *"Pagini literare"* și *"Lumea nouă"*, sau I.A. Basarabescu ori N.Gane, vechi colaboratori ai *"Convorbirilor literare"*.

În paginile revistei *"Semănătorul"* întâlnim însă și simboliști ca: Ștefan Petica, Al. Th. Stamatiad sau O. Densușeanu, care veneau cu o concepție estetică contrară *"Semănătorului"*. Diversitatea concepțiilor și a scriitorilor, chiar dacă unii dintre ei erau de mare importanță, a făcut ca *"Semănătorul"* să fie o revistă care să să nu-și poată realiza dezideratele, cu atât mai mult cu cât se solicita creatorilor întoarcerea spre o viziune literară perimată și fără efecte înnoitoare, așa cum se spera. În fond spiritul național dela care pornise curentul, era o replică directă la adresa tendinței internațional-socialiste a lui Dobrogeanu-Gherea, fapt care era pe deplin justificat, dar în asemenea cazuri trebuia să se ia în considerare forța de atracție și spiritul spre care scriitorul simțea și-și înțelegea chemarea, așa cum de altfel s'a întâmplat cu Octavian Goga și cu alți transilvăneni, care aveau în spiritul lor simțul revendicării naționale, împotriva asupririi străine.

Adevărul este că structura poetului era atât de pronunțat națională; născut, crescut și educat în mediul rural transilvănean, ca fiu de preot, precum și trecerile lui prin școlile din Sibiu și Brașov, ca elev, cât mai ales ca student la Budapesta au accentuat și mai mult acest spirit național. Goga rămâne un exponent de seamă al suferinței și trudniciei poporului român. Poezia sa exprimă starea reală a lucrurilor, adevăr care venea din adâncurile ființei spirituale ale neamului românesc. Continuator al poeziei lui G. Coșbuc și Șt. O. Iosif, Octavian Goga întregește ideea unei poezii ce cuprinde prin semnificațiile ei imaginea unui popor și a unei patrii ce au fost hărăzite credinței, suferinței și luptei pentru unitatea și puritatea spiritului național. Goga este sufletul românesc întruchipat în structura sa de poet al *"Cântării pătimirii noastre"*, așa cum înaintea sa fusese Eminescu, răscolitor al durerilor prin care trece neamul său. În același timp, poezia sa răspunde ca un ecou peste timpi și spații în lirica de revoltă și apocalips a altui poet transilvănean, Aron Cotruș.

Poet al credinței străbune, dar nu al resemnării, Goga își îndreaptă sufletul ca și Eminescu spre divinitate, într'o alianță deplină cu Dumnezeirea, pentru mântuirea neamului, ca în ***"Rugăciune"***: *"Rătăcitor, cu ochii tulburi, / Cu trupul istovit de cale, / Eu cad neputincios, Stăpâne, / În fața strălucirii Tale, / În drum mi se desfac prăpăstii / Și'n negură se'mbracă zarea, / Eu în genunchi spre Tine caut: / Părinte-orânduie-mi cărarea! /... / În suflet semănă-mi furtună, / Să-l simt în matca-i cum se sbate, / Cum tot amarul se revarsă / Pe strunele înfiorate; / Și cum sub bolta lui aprinsă, / În smalț de fulgere albastre, / Încheagă-și glasul de aramă: / Cântarea pătimirii noastre."*

Analizând profund lirica transilvăneană, sesisăm că aceasta urcă transcendent dela Coșbuc și Iosif, la Goga și Aron Cotruș până la Lucian Blaga spre înălțimile cosmice, conturând spiritul de veacuri al unui popor inițiat în tainele unei gândiri adânci, al unui univers temporal și spațial carpatin, mioritic și veșnic, dar dramatic prin existența sa mereu zbuciumată. Există o tendință a acestei poezii spre o reprezentare sugestivă a satului cu tot ce are el etern în făptura sa națională: pământul, râul, biserica, școala, apostolul și dăscălița, preotul, țăranul, apoi dragostea și tradițiile, elemente ce dovedesc trăinicia și vechimea ce urcă spre veșnicie a acestui popor. Pentru poet această *"gură de rai"*, care este România, este totuși îmbrăcată în suferință și lacrimi. Durerea este unanimă pentru toți Românii și această durere se contopește într'un tot organic și universal al națiunii sale.

Ca la o procesiune, umanitatea ia parte integral la durerea generală, întipărind uneori amprente apocaliptice. E o lege a naturii care se strecoară în om, cu sensuri fataliste, o ereditate a elementelor permanente de comunicare între straturile telurice și cosmice ale mediului înconjurător și omul care își trăiește existența, fiind înfricoșat de puterile din exterior care îl stăpânesc și-i pot provoca dezastre.

Dar cel mai aprig distrugător al neamului este asuprirea străină care vine să întregească apocalipsul. Toate acestea însă, derivă dintr'un destin de purificare a spiritelor, un misticism primar metafizic pe care țăranul l-a cultivat dela începuturile sale: *"La noi sunt codri verzi de brad / Și câmpuri de mătasă; / La noi atâția fluturi sunt / Și-atâta jale'n casă. / Privighetori din alte țări / Vin doina să ne-asculte; / La noi sunt cântece și flori / Și lacrimi multe, multe... / Pe boltă sus e mai aprins, / La noi, bătrânul soare, / De când pe plaiurile noastre / Nu pentru noi răsare... / La noi de jale povestesc / A codrilor desișuri, / Și jale duce Murășul / Și duc tustrele Crișuri."* ***(Noi)***

Poetul este atât de părtaș la durerea care împovărează ființa țăranului, încât suferința adunată în sufletul său devine expresia vie a unui imperativ categoric conspirativ al întregirii națiunii. Culegător al suferințelor și al revoltelor celor năpăstuiți, creatorul întrezărește profetic ziua mântuirii.

El întruchipează apoteotic măreția celei mai pure simțiri românești și a unei drepte judecăți divine. Goga privește ca și Eminescu peste vreme, optica sa ia perspective mesianice, zguduitoare, de viitor: *"La voi aleargă totdeauna / Truditu-mi suflet să se închine: / Voi singuri străjuiți altarul / Nădejdii noastre de mai bine. / Al vostru-i plânsul strunei mele: / Creștini ce n'aveți sărbătoare, / Voi cei mai buni copii ai firii, / Urziți din lacrimi și sudoare... / ... / Țărâna plaiurilor noastre! / Din casa voastră, unde'n umbră / Plâng doinele și râde hora, / Va străluci odată vremii / Norocul nostru-al tuturora. / A mea e lacrima ce'n tremur / Prin sita genelor se frânge, / Al meu e cântul ce'n pustie / Neputincioasa jale-și plânge. / Ci'n pacea obidirii voastre, / Ce'ntr'un întins adânc de mare, / Trăiește'nfricoșatul vifor / Al vremilor răzbunătoare."* ***(Plugarii)***

Poet național și social în același timp, Goga oferă posterității un document de preț, privind cea mai cumplită asuprire și spoliere din partea grofilor unguri.

Dar după toată această imagine tragică, ca și în alte creații ale sale, poetul intuiește profetic clipa dezrobirii neamului său: *"Atunci, în ziua mare-a învierii, / Acești ostași cu fețe ofilite, / Cu zâmbet mort, cu suflete trudite / Ca'ntineriți din suflul primăverii / S'or ridica, ei care-au fost străjerii / Amarului și-ai morții și-ai durerii, / Cu brațul greu de greul răsplătirii."* ***(Clăcașii)***

Altădată intuiția poetului merge mult mai departe, chiar până în zilele noastre, ca la Eminescu ori Aron Cotruș, dezvăluind distrugerea pe care o provoacă dușmanul, distrugere care atacă filogeneza mediului ambiant, acolo unde țăranul român și-a împletit viața cu suferința și bucuria, disperarea cu năzuința, acolo unde el a devenit un element permanent și veșnic din tată în fiu, împreună cu permanența naturală și eternă a codrului sau a râului.

Dar ce poate fi și mai distrugător, mai dezagregant și dramatic este atunci când se încearcă de către asupritorul străin, distrugerea ființei naționale, distrugerea elementului interior, spiritul prin care poporul se înscrie în istoria și cultura umanității, înfățișând lumii forța sa de creație de-a lungul veacurilor. Aici este esența prin care un popor trăiește, prin acest nucleu al existenței sale, din acest punct începe delimitarea specificului național, iar poporul român a avut întotdeauna ce să afișeze vieții și umanității, datorită creației sale nemuritoare.

Goga expune deci prin versurile sale, ca un tribun roman, sfâșierea sa lăuntrică, însă previziunile lui mesianice depășesc momentul prezent, definind finalul tragediei prin zorile reînvierii naționale: *".../ Departe s'a aprins un fulger, / Lovind în creasta ta năpraznic,/ Și'n tot hotarul tău mânia / Și-a început păgânul praznic. / E-al răzvrătirii noastre tunet: / Și'n neagra ta cutremurare, / Atâtea veacuri umilite / își gem strivita răzbunare."* ***(În codru)***

Pentru Octavian Goga, ca pentru orice Român autentic și poet al neamului, pământul, râul și cerul țării sale sunt mituri îndepărtate răscolitoare, ele devin zeități vii și viabile, de aici și personificarea lor ca forțe ocrotitoare omului, ele sunt substanța patrimoniului românesc la umbra cărora Românul și-a aflat odihna spiritului, și-a exprimat înțelepciunea, înțelegerea și îndemnul la luptă. Pentrucă așa cum spune Eminescu în *"Scrisoarea a III-a"*, *"Și de-aceea tot ce mișcă'n țara asta, râul, ramul, / Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este,"* la fel pentru Octavian Goga, între omul de origine etnică și natură există un legământ, se petrece un proces osmotic permeabil de trecere a substanțelor reciproc orânduite, de unitate compactă, de nedespărțit, de aceea vom găsi aici insuflețirea figurativ-poetică a elementelor permanent-naturale unde omul se naște și moare și-și continuă succesiunea, o succesiune primară transformatoare din elementele materiale ale alcătuirii sale și o succesiune înaltă, superioară, transcendentă, spirituală și eternă. Între acestea două există o comunicare, o comuniune, datorită naturii fizice și spirituale, care dirijează continuitatea și întrepătrunderea fenomenelor în timp și spațiu spre infinitul aspațial și atemporal. Procesul și fenomenul sunt sesizate în general de om și exprimate de poet, mai bine spus sugerat, deoarece aceste lucruri nu pot fi concretizate, materializate, fiind în afara concreteții și inteligibilității directe și vizibile umane. Natura ca și omul își are stările ei calme și răzvrătite, numai că omul se simte mărunt în fața grandorii naturii, în fața forței de necuprins, dar și apărat și înțeles de ea, singur spiritul atinge măreția de necuprins, cu el vine ca la o rugăciune omul să se roage ca să fie sprijinit.

Eroii lui Eminescu atunci când sunt loviți de dezastre dorm în natură, lăsând urme adânci în pământ *(Călin nebunul)*, Goga și el vine în fața zeităților naturale, spunându-și păsul și cerând ocrotire și rezistență.

Oltului își mărturisește durerea, în el vede poetul aliatul de veacuri al Românului, ca și în codrul lui sau al lui Eminescu. Dar ce este cutermurător în rugămintea poetului, în cazul când dezideratele lui nu vor izbuti, rămâne dorința sa ca Oltul, prin forța lui magică, dezlănțuită, să ne ajute *"Să ne mutăm în altă țară"*. Situația atât de evidentă și de sfâșietor de dramatică astăzi, când Românul nu-și găsește odihna și locul în propria lui țară: *"Mult iscusita vremii slovă / Nu spune clipa milostivă, / Ce ne-a'nfrățit pe veci necazul / Și veselia deopotrivă... / Mărită fie dimineața / Ce-a săvârșit a noastră nuntă, / Bătrâne Olt! - Cu buza arsă / Îți sărutăm unda căruntă. / În cetățuia ta de apă / Dorm cântecele noastre toate / Și fierbe tăinuita jale / A visurilor sfărâmate. / Tu împletești în curcubeie / Comoara lacrimilor noastre / Și cel mai scump nisip tu-l duci / În vadul Dunării albastre. /... / - Demult, în vremi mai mari la suflet, / Erai și tu haiduc, moșnege- / Când Domni vicleni jurau pe spadă, / Să sfarme sfânta noastră lege; / Tu, frate plânsetelor noastre / Și răzvrătirii noastre frate, / Urlai tăriilor amarul / Mâniei tale'nfricoșate..."* Și sfârșitul: *"Să verși păgân potop de apă / Pe șesul holdelor de aur; / Să piară glia care poartă / Înstrăinatul nost'tezaur; / Țărâna trupurilor noastre / S'o scurmi de unde ne'ngropară / Și să-ți aduni apele toate / - Să ne mutăm în altă țară!"* ***(Oltul)***

O problemă întâlnită și discutată frecvent la Eminescu, Arghezi, Bacovia, ori Blaga, cât și la E. A. Poe, Baudelaire, ori Trakl și la alții și anume problema timpului, a eroziunii, a dezagregării până la dispariția totală a elementului material, o întâlnim și la Goga. La Goga însă această dezagregare este provocată în mare parte de suferința care distruge ca și timpul elementul vital și material. Moartea și reînnoirea vieții sunt în fond procese normale, naturale, numai că viața noastră fiind limitată, ea își trăiește momentul prezent, dat, de aici regretul pentru distrugerea elementului cunoscut și îndrăgit de noi, element ce face parte din componența universului nostru mărginit, terestru: *"De pe pârețiì'ngălbeniți / Se deslipește'n pături varul / Și pragului îmbătrânit / Începe-a-i puterzi stejarul; / Iar dacă razele de soare / Printre șindrile facu-și cale, / Văd sporul pânzei de păianjen / Și'nfiorate mor de jale".* ***(Casa noastră)***

Continuare în numărul viitor

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale

din exil şi din ţară

Literara moştenire a lui Giuseppe Cifarelli

Dumitru ICHIM

Editura *"Europa"* din Craiova, director fondator Ion Deaconescu, s'a impus, imediat după evenimentele din 1989, pe piaţa românească. Oferea cititorului exact genul de carte după care era însetat.

Ani de zile am corespondat cu Vintilă Horia, scriitor de talie mondială şi apreciat cu renumite premii literare internaţionale. Parcă nu-mi venea să cred când îmi scria că operele lui literare vor apare şi în România. Toma-ismului meu a urmat bucuria incredibilă că romanul *"Dumnezeu s'a născut în exil"*, în sfârşit, e publicat şi acasă: Editura *"Europa"*. Au urmat apoi *"Calvarul resemnării"*, *"Viitorul petrecut"* şi, era în curs de apariţie, *"Salvarea de Ostrogoţi"*.

După trecerea la cele veşnice a prietenului meu am pierdut legătura cu editura *"Europa"*. Şi iată că, prin bunăvoinţa lui Aurel Răuţă, primesc din partea Letiziei Cifarelli (fiica poetului) din München, monumentala operă a lui Dante Alighieri *"Divina comedie"* în traducerea lui Giuseppe Cifarelli. Am tresărit. Fantastică surpriză! Mă întâlneam din nou cu editura ce-mi aducea aminte de Vintilă Horia.

Editura *"Europa"* şi-a asumat un mare risc, din punct de vedere financiar, sfidând ieftina îmbogăţire (şi de ce nu?), ieftina supravieţuire în care se află puzderia de edituri, categoric refuzând orice compromis de a coborî standardul de *"high class"* ce şi l-a propus.

Opera lui Dante Alighieri face parte din *"abecedarul"* civilizaţiei mondiale. Nimănui, de pe faţa pământului ca intelectual, la nivelul de liceu cel puţin, nu i se poate ierta un lapsus fiind vorba de Dante.

Pentrucă Dante se identifică freatec cu valorile creştine ale Europei. În acest context, o Europă fără Dante ar fi de neconceput.

În cele ce urmează nu vom face o descriere a subiectului *"Divinei comedii"* şi nici nu vom încerca să comparăm traducerea lui Giuseppe Cifarelli cu alte admirabile traduceri care s'au făcut în limba română, ci doar urmărind de a familiariza publicul românesc cu moştenirea literară ce ne-a lăsat-o un Italian prin traducerile lui, în limba română, din cei mai străluciţi poeţi al Italiei.

Giuseppe Cifarelli s'a născut în Calabria în anul 1889 şi moare la Milano în 1958. În 1890, când avea un an, mama lui pierzându-şi soţul, împreună cu cei doi copii ai ei emigrează în România. Acolo se afla un unchi al ei, Pater Parlati, care era un călugăr franciscan şi şeful misiunii catolice din Focşani.

Micul Giuseppe va creşte învăţând la perfecţie limba maternă dela *"mater"* şi limba română dela copiii cu care se juca, dela învăţătorii claselor primare şi dela profesorii de liceu.

După terminarea liceului din Focşani, este angajat la Banca Italo-Română din Bucureşti, apoi din simplu funcţionar e promovat ca director al filialei din Sibiu.

La Sibiu va descoperi o intensă atmosferă poetică şi intelectuală, devenind unul din membrii activi ai grupării *"Thesis"*. Traducerile lui apar în cele mai distanţate reviste literare, geografic vorbind, din România. E o perioadă productivă în care directorul Băncii din Sibiu tălmăceşte aurul creativ al clasicilor italieni în patrimoniul literaturii române.

În 1928, la Bucureşti, vor apare într'o culegere antologică poeziile lui Giosuè Carducci, urmată de *"Ode barbare"* în 1935.

Faimoasele *"canti"* ale lui Leopardi apar sub titlul *"Poezii"*, în 1938. Din Massimo Bontempelli traduce *"Luna vinovată"*. Premiera la Studioul Teatrului Naţional din Bucureşti avea loc în 1940.

Giovani Pascoli cu o selecţie din *"Myricae"*, *"Poemul conviviali"*, *"Canti di Castelvecchio"* şi din alte opere apare în 1943, la Sibiu.

Este uşor de imaginat ce s'a întâmplat după 1944 cu *"tăcerea"* lui Giuseppe Cifarelli.

După multiple greutăţi, îndurerat, reuşeşte să părăsească România copilăriei în 1948.

I-au rămas în manuscris: Gabriele d'Annunzio *"Poezii"*, Trilussa, Menajerie, fabule şi alte poezii, Lionelo Flume *"Poezii"*, Francesco Maria Piave *"Rigoletto"*. Pe lângă aceste manuscrise posedate de Letizia Cifarelli, în ţară se mai află încă două manuscrise, traduceri din Carlo Goldoni şi anume *"Bădăranii"* şi *"Slugă la doi stăpâni"*.

Opera de traducător a lui Giuseppe Cifarelli a fost apreciată la justa valoare de cele mai strălucite condeie româneşti. Mircea Eliade în *"Vremea"* din 20 Iulie 1935 semnează eseul *"Carducci"* referindu-se şi la traducătorul poetului. George Călinescu în *"Adevărul Literar"* din 27 Martie 1938 face anumite observaţii, după părerea lui, asupra traducerii lui Carducci, dar ultimele lui cuvinte sunt: *"Totuşi traducerea, în totalul ei, este onorabilă şi binevenită."* Perpessicius în *"Cuvântul"* din 21 Decembrie 1928 are bunul simţ de a lăsa cititorului să decidă despre arta de traducător a lui Cifarelli şi, după reproducerea a două poezii, conclude cu: *"Extrase din care veţi putea totuşi deduce ştiinţa şi arta de tălmăcitor a D-lui Cifarelli."* Alexandru Dima în *"Revista Fundaţiilor Regale"*, Martie, 1939 scrie generos o cronică la apariţia lui Leopardi în traducerea lui Cifarelli, analizând textul în expunerea originalului şi a tălmăcirii şi analizând greutatea de a reda întocmai anumite nuanţe: *"Dar aceste mici erori, conclude cronicarul, nu tulbură ansamblul poemelor pe care Dl. Cifarelli a izbutit să le transpună cu vădit talent într'o limbă pe care o posedă tot atât de bine ca pe cea italiană. Datorită strădaniei sale, în marginile rezervei principiale dela începutul acestei cronici, Leopardi a putut pătrunde şi pe tărâmul literelor româneşti."* Alte comentarii au apărut sub semnătura lui Mihai Sebastian, Paul Papadopol, Ion Pătraşcu şi alţii.

Unul din cele mai voluminoase manuscrise lăsate de Giuseppe Ciffarelli este traducerea în româneşte a întregii trilogii a lui Dante *"Divina Comedie"*. Problema care se punea cu acest valoros manuscris era aceea că fiind ciorna de lucru a traducătorului, iar nu o variantă finalizată, era imposibil de a fi fost tipărită. Pe ciornă se găseau mai multe opţiuni pentru un cuvânt, expresie, sau vers. Printr'o fericită întâmplare, prin intermediul lui Alexandru Ciorănescu, manuscrisul ajunge în mâinile unui eminent savant dantolog, Prof. Titus Pârvulescu. Acesta, cu o răbdare de arheolog, căuta adevăratul sens pe care şi l-ar fi dorit Dante şi pe care l-ar fi dorit traducătorul. O muncă istovitoare ţinând cont că textul este scris cu creionul, cu ştersături, intercalări, opţiuni, etc.

După o muncă titanică, Prof. Titus Pârvulescu reuşeşte să *"diortosească"* manuscrisul, îngrijindu-se de editarea lui, adăugând note şi comentarii de mare subtilitate ermineutică.

"Divina Comedie" apărută în româneşte la editura *"Europa"* este un eveniment literar demn de subliniat în cultura românească pentru care au lucrat Cifarelli ca traducător, Pârvulescu ca *"arheolg literar"* şi Alexandru Ciorănescu prin cuvântul introductiv, care într'adevăr este un *"Cuvânt înainte"* într'un sens prodromic.

Vorbind de ocupaţia lui de a-şi câştiga pâinea ca funcţionar la o bancă, Alexandru Ciorănescu îşi închipuie mediul în care lucra Cifarelli, destul de opac pentru poeţi, poate are sau nu dreptate, şi părerea lui este că: *"Cifarelli avea mai multe raţiuni ca să ocolească poezia, decât s'o cultive. Se mai adăuga proaspăta cunoştinţă a limbii în care traducea; or de ce trebue să fie mai sigur poetul, şi cu el traducătorul de poezie, e de posesiunea şi de mânuirea suverană a instrumentului său de lucru, iar Cifarelli nu s'a sfiit să creadă în această posesiune totală, ceea ce e iluzia oricărui îndrăgostit. Dar nu era numai o iluzie, era şi o voinţă hotărâtă de a ajunge la rezultatul dorit, şi la care într'adevăr a ajuns. Limba autorului e excelentă şi libertatea cu care o întrebuinţează se apropie de virtuozitate."*

Departe de mine gândul de a polemiza. Ciorănescu afirmă că Cifarelli a venit din Italia în România ca funcţionar al unei bănci italiene şi de aici *"se mai adaugă proaspăta cunoştinţă a limbii în care traducea."* Are şi nu are dreptate. După documentele biografice primite dela Letizia Cifarelli, fiica poetului, Giuseppe Cifarelli vine din Italia în România şi e funcţionar la o bancă italo-română. Dar, ca precizare, vine la vârsta de un an, adus de mama lui la Focşani, unde va termina liceul şi va fi angajat la banca italiană din Bucureşti ca funcţionar, apoi promovat ca director de bancă la filiala acesteia din Sibiu. Unui copil care trăieşte într'o ţară dela vârsta de un an nu putem să-i imputăm *"proaspăta cunoştinţă a limbii în care traducea"*.

Ce m'a impresionat la Cifarelli a fost regăsirea lui în limba română ca într'o familie a limbilor latine, iar de aici dragostea şi aprecierea unui neam latin cu o cultură a vaselor comunicante.

"Născut" în România (Cu un an mai puţin pentru eliminarea ghilimelelor), Cifarelli şi-a dat seama că Dante a avut o tradiţie a traducerilor în limba română.

Eliade Rădulescu tradusese pentru *"Biblioteca Universală"* o parte din *"Infernul"* în proză, N. Ganea *"Infernul"*.

Când Cifarelli lucra la manuscrisul lui, ştia că deja existau traducerile lui Dante ce s'au impus: George Coşbuc, Alexandru Marcu, Lucian Blaga, George Buznea şi Eta Boeriu.

Ani şi ani de zile a lucrat la această traducere ca o pasiune personală şi intimă pentru opera lui Dante. A făcut-o ca un act spiritual similar cu cel al rugăciunii şi ca dovadă am putea aduce faptul că în timpul vieţii lui nu a publicat nimic din ce a tradus din Dante.

Specialiştii în dantologie se pot gâlcevi între ei pentru o nuanţă sau alta în compararea traducerii pentru a da o notă de examen. Încercarea noastră a fost mai modestă. A semnala o carte şi a prezenta publicului cititor de astăzi un nume - Giuseppe Cifarelli, cel care ne-a tradus în limba română, ca prinos, ceea ce a considerat mai semnificativ dintre poeţii moderni. Desigur că şi Dante e modern, depăşind amândouă sensurile de dicţionar.

În al doilea rând, apreciem dragostea lui pentru limba şi neamul nostru. A fost *"Român"* cu un an mai puţin, dar ca Italian şi-a dedicat toată viaţa literară ca jertfă neamului nostru.

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

TRADUCERE GREŞITĂ

Mihai S. DERDENA

Petrecând câteva minute într'o încăpere dintr'un sediu de inspectorat şcolar, am observat cu deosebită luare aminte o hartă de dimensiuni impresinante - la scara 1:400.000 - a României actuale, scoasă în 1992 de Ministerul Învăţământului, prin Editura Diadactică şi Pedagogică din Bucureşti, avându-l ca autor principal pe academicianul profesor universitar doctor docent Victor Tufescu, un geograf cunoscut din epoca imbecilizării.

Ca nespecialist în geografie mă rezum la a afirma doar că o nouă hartă geografică pentru uzul, mai ales, al elevilor şi al studenţilor devenise stringent necesară mai cu seamă în ceea ce priveşte reactualizarea datelor toponimice ale noilor state vecine dela Răsărit, apărute în urma destrămării uriaşului imperiu colonialist sovietic.

Însă ce mi-a atras cu osebire atenţia, ca profesor de limbă şi de literatură română, este nepotrivitul toponim cu care s'a tradus în româneşte sintagma *"Tropaeum Traiani"* (Trofeul lui Traian). Este vorba despre inscripţia ce denumeşte celebrul monument istoric de lângă comuna Adamclisi din judeţul Constanţa (aproape de drumul naţional Bucureşti-Călăraşi-Ostrov-Constanţa).

Sigur că *"tropaeum"* însemnă, în primul rând *"trofeu"*, dar acelaşi termen, fiind un polisemantism, mai semnifică, în ordine *"monument"*, *"semn"* şi *"amintire"*. Fiecare dintre aceste trei sensuri din urmă s'ar fi potrivit mai bine decât acela de *"trofeu"* ce s'a înscris pe harta la care ne referim. Însă cel mai adecvat ar fi fost, desigur, acela de *"monument"*, adică al doilea înţeles dintre cele patru, în total. Drept care, trebuia să se prefere sintagma românească *"Monumentul lui Traian"*. Iar argumentul peremptoriu care pledează pentru această opţiune semantică este faptul că această impunătoare mărturie în piatră a fost ctitorită de însuşi Traian, împăratul considerat, pe bună dreptate şi întemeietor de neam românesc.

Şi, pentrucă nu departe de acest important vestigiu istoric s'a aflat cândva o cetate care se dezvoltase până la rangul de municipiu roman şi care se numea de asemenea Tropaeum Traiani, iată de ce socotim că ar fi şi mai indicat să se păstreze de-a pururi denumirea iniţială, latinească. Astfel, va fi cinstit, în veci, cum se cuvine, numele împăratului, în vremea căruia au fost zidite ambele vestigii ca dovezi nepieritoare ale latinităţii noastre.

Prin urmare, e de mare mirare că un membru al Academiei Române a putut opta cu atâta superficialitate pentru înţelesul cel mai nepotrivit al cuvântului polisemantic *"tropaeum"* din limba latină. Să fie vorba, oare, de o traducere după ureche, cum procedează diletanţii şi veleitarii?

BISERICA CREȘTINĂ

Naşterea Domnului Iisus Hristos

—Pr. Dr. Petre POPESCU—

Naşterea Domnului Iisus Hristos este dela Dumnezeu. Înaintea ei s'au închinat şi se închină milioane de oameni. Trec peste ea veacurile, dar rămâne actuală şi popoarele n'o uită, fiindcă este naştere ca nici una alta.

Naşterea Domnului Iisus Hristos este sărbătoare şi prilej de bucurie. Ea nu se mărgineşte la un grup de oameni şi nu este privilegiul unei naţiuni, ci ea umple de bucurie toate casele şi trece peste toate graniţele, oricât de zăvorâte şi controlate ar fi ele. Împărtăşirea ei de către toţi, o îmbracă într'o lumină pe care nu pot s'o aibă alte sărbători omeneşti. Naşterea Domnului Iisus Hristos nu se şterge din inima oamenilor, cum se şterg atâtea întocmiri din orânduiala omenească.

Ea a fost vestită de proorocii Vechiului Testament. Cei vechi au văzut doar geana răsăritului, ca într'o umbră a legii. Noi stăm în lumină, pentrucă am văzut Soarele dreptăţii, Răsăritul răsăriturilor şi putem rosti cu Apostolul: *"Noi am văzut cu ochii noştri şi mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor al lumii"*. **(I IOAN, IV, 14.)**

Cu Naşterea Domnului Iisus Hristos, am trecut din truda aşteptărilor şi din pragul vestirilor, în toiul plinirilor şi la împărtăşirea nemijlocită.

Prin Pruncul Iisus, Dumnezeu coboară în lume, ca lumea să primească putere harnică şi să se refacă după chipul şi să se asemene întru toate cu Dumenzeu, ca expresie ultimă a iubirii Sale.

Din primele zile ale lucrării Sale de aşezarea lumii pe temelii noi, Iisus s'a înfăţişat oamenilor ca purtător al unei misiuni sfinte zicând: *"Duhul lui Dumnezeu este asupra mea, pentru care m'a uns să binevestesc săracilor Evanghelia; M'a trimis să tămăduiesc pe cei zdrobiţi cu inima, să propovăduiesc celor luaţi robi, dezrobirea; să dau drumul celor apăsaţi şi să vestesc vremea cea bine plăcută Domnului"*. **(LUCA, IV, 18-19.)**

El a deschis drumuri noi şi limpezi, pentru această rezidire a lumii după chipul lui Dumnezeu, prin dreptate, prin libertate, prin blândeţe, prin respect şi dragoste care este îndelung răbdătoare, care nu pizmuieşte, care nu se laudă, care nu se poartă necuviincios şi care nu se bucură de nelegiure, ci se bucură de adevăr.

Sfântul Apostol Pavel, voind să îmbogăţească învăţăturile evanghelice privitoare la înnoirea lumii prin har, scrie către creştinii din Roma: *"Dacă cineva stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluieşte, să miluiască cu voie bună. Lipiţi-vă de ce e bine. În iubire frăţească, unii pe alţii iubiţi-vă. Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură; plângeţi cu cei ce plâng. Năzuiţi acelaşi lucru unii pentru alţii. Trăiţi în bună înţelegere cu toţi oamenii"* **(ROMANI, XII, 8-18).**

Aceste adevăruri îşi găsesc pe zi ce trece, o mai largă înţelegere în inima oamenilor.

Oricât de paradoxal s'ar părea, Iisus Hristos este căutat astăzi. Se încearcă mai mult ca altădată să i se cunoască şi să i se adâncească învăţăturile sfinte. Pe orizontul spiritual de azi îşi face loc ideea că destinul final al omului este să îmbogăţească viaţa divină, iar strigătul disperat al omului de azi este ca Dumnezeu să se nască în el. Înseamnă că omul nu este o fiinţă pasivă, nu este o fiinţă să se mulţumească cu deşertăciunile, tentaţiile şi plăcerile vieţii. În această criză cosmică el caută altceva.

Omul de azi ştie, şi dacă nu ştie intuieşte, că, toate elementele de bază ale societăţii de azi sunt arhaice, sunt şi rămân supuse unei stări de necesitate, unui conformism rigid. El este nemulţumit de toate aceste forme arhaice. El caută Cetatea lui Hristos, în care să fie liber şi creator, pentru a zidi un om nou, o societate nouă, în care coloana vertebrală să fie dragostea. Să ia sfârşit opresiunea, constrângerea brutală, teroarea, schiungiuirea omului de către om, ura şi barbaria. Această sete a omului de azi se explică prin aspiraţia misterioasă a naturii divine din el.

În fond, Iisus Hristos n'a venit pe pământ să răscumpere omul din păcatul strămoşesc numai, şi nici să-i dea posibilitatea mântuirii numai. Iisus Hristos a venit pe pământ să dezvăluie măsura reală a omului creat după chipul şi asemănarea lui cu Dumnezeu. El a venit pe pământ să construim împreună cu El, Cetatea Divină, în aşa măsură ca totul, toată activitatea umană, oricât de diversificată ar fi ea, să devină o sfântă şi mare rugăciune şi un fapt pozitiv cu care să sporească aici, viaţa divină.

A reduce sensul venirii lui Iisus Hristos numai la răscumpărare şi mântuire, fără aportul creator al omului la Cetatea Divină, ar însemna ceva incomplet.

Actul de creaţie al omului în care trăieşte Hristos, nu este numai luptă contra răului şi păcatului, dar este continuarea operei de creaţie a lui Dumnezeu.

Domnul Iisus Hristos înţeles în această perspectivă, îl simţim mai aproape de noi, îl identificăm în tot ceea ce facem şi voim să întreprindem în gândurile noastre, îl iubim pentrucă ne-a deschis drumul spre cer, îi pronunţăm Numele ziua şi noaptea şi ni-L însuşim ca fiind al nostru. Şi pentrucă El n'a rămas pe Golgota, trăim şi cu speranţa şi bucuria de a învia ca şi El, la sfârşitul veacurilor.

Bucuria ce a adus pe pământ naşterea Lui, bucurie care este şi astăzi generală, se explică misterios prin ceea ce El este şi poate fi pentru om. *"Şi iată Eu sunt cu voi până la sfârşitul veacurilor"*, înseamnă că opera de răscumpărare, mântuire şi creaţie se va împlini întocmai pe pământ, iar bucuria va fi totală, nu numai accidentală sau numai de moment. Dacă la Naşterea Lui minunată îngerii din cer i-au cântat imne de mărire şi bucuria ce-a produs se continuă şi astăzi cu toate căderile, tatonările şi insuficienţele omeneşti, cât de mare va fi bucuria când scopul pentru care El a venit pe pământ va fi împlinit.

CUVÂNT LA NAŞTEREA DOMNULUI

—Pr.Gh.DIACONESCU—

Bucuria se răspândeşte în aceste zile de sărbătoare în inimile fiecăruia, ca şi în casele tuturor, căci *"prunc nou s'a născut, / prunc făr'de'nceput"*, cum spune una din frumoasele noastre colinde. Vestea cea bună, cea îndelung aşteptată, ajunge în cele din urmă să fie tuturor cunoscută. Magii cu steaua călătoresc, trecând peste toate opreliştile şi învingând toate piedicile, pentru a se închina şi a aduce Celui ce se va naşte, daruri scumpe ca unui împărat, ca unui prooroc şi ca unui arhiereu: aur, smirnă şi tămâie.

Îngerii în cer slăvesc naşterea Celui ce este mai presus decât toate cerurile. Păstorii, ca nişte copii, se veselesc de minunea la care asistă. Întreaga făptură saltă şi se bucură, căci, Cel din veac aşteptat, Cel prezis de nenumăratele proorociri ale Legii Vechi, Cel ce s'a născut din Tatăl mai înainte de toţi vecii, astăzi se coboară pe pământ, luând trup asemenea nouă, pentru a aduce dumnezeirea la dimensiunea omenească, dar mai ales pentru a ridica făptura omenească până la ameţitoarea înălţime a dumnezeirii.

Prezicerile Legii Vechi s'au împlinit în acea minunată zi în care Prea Sfânta Fecioară Maria a dat naştere, prin dumnezeiască şi tainică lucrare duhovnicească, pruncului Iisus. În simplicitate şi umilinţă a fost nu numai naşterea Mântuitorului nostru, ci şi viaţa, propovăduirea şi jertfa Sa pe treptele Golgotei. Este în aceasta nu numai o dimensiune simbolică a procesului continuu de îndumnezeire a firii omeneşti, ci în acelaşi timp, o predicare vie, pilduitoare, a felului în care oamenii trebue să primească ceea ce Dumnezeu, în marea Sa bunătate, le dăruieşte. Vestirea naşterii pruncului Iisus s'a făcut în întreaga lume: proorocirile despre naşterea Sa erau cunoscute pretutindeni, dar, mai mult decât atât, pentru ca la evenimentul întrupării Ipostasului divin în firea omenească să participe întregul univers, steaua minunată a strălucit pe firmamentul acelor nopţi, conducând pe cei ce, prin ştiinţă şi iniţiere, cunoşteau adevărurile tainice ale dumnezeirii. Dar primii care au participat efectiv la acest eveniment, care a umplut de bucurie întreaga făptură, au fost oamenii simpli şi umili, lipsiţi de ranguri sau demnităţi, care trăiau în simplicitate şi sărăcie, neluaţi în seamă de puternicii zilei: păstori săraci. În marea lor lipsă şi sărăcie, ei au găsit totuşi un loc pentru a adăposti pe cea care avea să aducă, trupeşte, în lume pe Mântuitorul nostru. Dacă din minunatul eveniment al naşterii Domnului nostru nu am reţine decât acest unic fapt, şi tot ar fi suficient pentru a ne deschide inimile spre trăirea în duh de umilinţă şi simplitate a adevărurilor dumnezeieşti.

Iisus Hristos a venit în lume nu pentru a uimi pe contemporani cu fapte de vitejie, nu pentru a conduce poporul lui Israel la victorii strălucite împotriva altor neamuri, nu pentru a instaura o nouă formă de guvernare în locul celei deja existente în acele timpuri, ci pentru a deschide inimile şi cugetele oamenilor pentru primirea, în duh şi adevăr, a adevărurilor dumnezeieşti, atât de nesocotite de oamenii tuturor timpurilor. El S'a adresat deopotrivă tuturor: celor învăţati ca şi celor simpli, celor bogaţi ca şi celor săraci, celor puternici ca şi celor slabi. Învăţaţilor, El le-a dovedit deşertăciunea ştiinţei omeneşti, arhiereilor şi cârmuitorilor religioşi, Iisus Le-a arătat adevărata cale de urmat pentru o slujire bineplăcută lui Dumnezeu.

Dar în chip deosebit, Iisus S'a adresat celor simpli, oamenilor curaţi în cugetele lor. Aşa după cum primii oameni care L-au văzut după naşterea Sa au fost păstori simpli, la fel, El s'a adresat celor care, asemenea copiilor, au păstrat în inimile lor, acea curăţenie bine plăcută lui Dumnezeu, care i-a condus spre sfinţenie. Acelaşi duh, aceeaşi stare de spirit o caută şi astăzi în inimile noastre, Cel ce astăzi se naşte din nou, pentru fiecare dintre noi. Să-L primim deci în duh de umilinţă şi curăţenie pe Cel care, prin sfinţenie şi umilinţă, a învins puterile acestei lumi, deschizând pentru fiecare din noi, porţile Împărăteşti, întru pace şi bucurie nesfârşită.

INTERVIU

Cu părintele Arhimandrit John Michael Botean

Părintele arhimandrit John Michael Botean este Administratorul Apostolic al Diocezei Române Catolice din Canton, Ohio. A fost numit în această funcţie în Iulie 1993 de către Sfântul Scaun dela Roma, după retragerea P.S.S. Louis Puşcaş, care a fost primul episcop al Românilor catolici din Statele Unite şi a funcţionat timp de 10 ani.

Pr. Botean a făcut recent o vizită de o lună de zile în România şi a avut ocazia să cunoască direct realităţile de acolo, mai cu seamă în ceea ce priveşte situaţia Bisericii Blajului. Născut şi crescut în lumea americană, Pr. Botean a avut o serie întreagă de revelaţii în ceea ce priveşte istoria, structura şi substanţa spirituală a Bisericii Române Greco-Catolice şi a înţeles din această vizită din ţară, ceea ce era greu să înţeleagă dacă nu ajungea să cunoască prin propria sa experienţă, realităţile aşa cum se prezintă ele în nuditatea lor, în România.

Pentru a împărtăşi cititorilor noştri o parte din ceea ce a sesizat Pr. Botean în vizita sa, i-am solicitat acest interviu, din care putem desprinde beneficiile unui contact direct cu lumea românească.

Ion HALMAGHI

Continuare din numărul trecut

Întrebare: Cum aţi ajuns la această concluzie?

Răspuns: Conversaţiile individuale cu preoţii şi experienţa conversaţiilor cu studenţii mi-au dat acest sens. Există o vigoare şi un entuziasm real, în timp ce există şi reale îngrijorări, de asemenea. De cele mai multe ori când am sesizat entuziasmul de acolo, când cineva şi-a exprimat visurile lui, la fel am sesizat şi dezamăgirile ei sau ale lui. Preoţii cei tineri au o simplă profundă dorinţă de a fi păstori adevăraţi, dar până acum sunt în lipsă de biserici, educaţie şi cărţi, - toate variatele instrumente ale pastoraţiei pe care noi, cei din ţările mai bogate, le socotim ca dela sine înţelese, să le avem. Resursele pentru obţinerea acestor lucruri lipsesc în mod simplu; sărăcia Bisericii este serioasă. Preoţii lucrează intens să creeze astfel de resurse, să obţină o educaţie adecvată şi să ajungă să lucreze cu oamenii, dar ei cheltuiesc 99% din energia lor pentru grija lor, despre modul cum vor clădi bisericile şi cum se vor găsi banii necesari să poată desfăşura un program pastoral. Este foarte greu să fii un muncitor adevărat în podgorie, când ai de-a face cu o astfel de sărăcie. Desigur, România nu este singurul loc unde Biserica este săracă; în orice caz, ea lucrează, cu foarte, foarte puţin, acolo.

Întrebare: Există vreun ajutor al statului?

Răspuns: Nu am vorbit cu nici un politician, încât nu ştiu despre nici o cale oficială prin care statul ajută sau nu ajută. Salariul unui preot care este plătit de stat nu este suficient şi trebue suplimentat de Biserică, suportul direct al oamenilor, care sunt extrem de săraci şi ei.

Problema restituirii proprietăţii Bisericii confiscate de către stat în 1948 continuă să ne deranjeze. Groaznica birocraţie, complexă şi politica amestecată în acest proces complică lucrurile. În orice caz, există licăriri de speranţă, pe ici, pe colo. În seara Sfinţirii Bisericii celei noi din Oradea, unul dintre episcopii noştri a primit un telefon dela un important oficial politic. Înţelegerea mea este că acest oficial a fost în mod deosebit impresionat de cei peste cinci mii de credincioşi care au participat şi de către evidenta vitalitate a Bisericii noastre ca să fie convins să încerce a fi de mai mult folos în rezolvarea problemei proprietăţii (Bisericilor).

Unul din lucrurile care în mod real au surprins a fost că, înainte de 1989, mulţi oameni erau în realitate convinşi că Biserica Greco-Catolică cu adevărat nu mai există. Aceasta arată cât de bine a lucrat maşina de propagandă a regimului comunist. Cred că există, încă, poate, din aceia care continuă să dorească, să fie acesta cazul, şi ei pot fi foarte bine neliniştiţi de numărul oamenilor care participă la manifestaţiile publice ale credinţei lor. Acum, în mai multe feluri, mi-am dedicat viaţa ecumenismului. Mi-ar face plăcere să am o oarecare şi simpatie şi înţelegere faţă de neliniştile Bisericii Ortodoxe în general, şi ale Bisericii Ortodoxe române în particular. În tot cazul, se poate zice că nu foloseşte la nimic să se pretindă că Biserica Greco-Catolică nu mai există, şi nu are nici o importanţă. Biserica există şi este importantă în inimile şi minţile multora dintre Români.

Întrebare: A schimbat acest lucru opinia oamenilor faţă de Biserica Greco-Catolică?

Răspuns: Cred că a schimbat, într'o oarecare măsură, şi cred că o astfel de schimbare va continua. Bănuiesc că noua clădire a Bisericii, de exemplu, va deveni centrul unei vieţi noi în Oradea. Unul din lucrurile pe care mi le-a menţionat Episcopul Hossu a fost că puţinul ajutor financiar pe care l-am luat cu mine pentru dioceză şi pentru acea parohie a fost suficient ca să-l incurajeze să continue clădirile. Sunt sigur că, ridicarea Bisericii celei noi, *"Maica Domnului"*, în Oradea este numai primul din multe astfel de proiecte.

Întrebare: Cum v'au afectat pe Sfinţia Voastră toate acestea?

Răspuns: Aş spune că eu sunt o sută de procente american, deşi am fost crescut de familia mea să am o foarte puternică identitate etnică. Sunt bucuros că am crescut într'o comunitate etnică cu rădăcini mai adânci decât acelea din experienţa multor alţi Americani. În ciuda acestei conştiinţe etnice, în orice caz, am fost zguduit de experienţa mea în *"ţara veche"*; a fost ca şi când un cromozom undeva a aşteptat pentru acest moment ca să se trezească. Ceva din *"România"* a fost încă viu în sângele meu şi inima mea s'a deschis oamenilor cum nu am experimentat niciodată acest lucru. Nu am fost pregătit pentru această experienţă, şi mă zbat să găsesc o semnificaţie în asta, să recunosc ceea ce Dumnezeu încearcă să-mi spună mie prin această experienţă.

Întrebare: Vede Sfinţia Voastră vreo dificultate pentru Biserica Greco-Catolică în urma documentului dela Balamand?

Răspuns: Declaraţia dela Balamand este foarte importantă, dar este regretabil că ea nu a fost prelucrată complet în România până astăzi. În ciuda importanţei sale, este un document dificil cu care să lucrezi. Unul dintre lucrurile pe care le recunoaşte este dreptul Bisericii Greco-Catolice de a exista. De asemenea cuprinde libertatea de conştiinţă a indivizilor în materie de credinţă religioasă. Aceste aspecte nu par să fie subliniate ca şi alte aspecte ale documentului. Cardinalul Lusachivsky a observat aceasta în recenta lui scrisoare pastorală către Biserica Greco-Catolică ucraineană şi face indicaţii specifice despre România, ca o semnificativă zonă de probleme în căutarea unităţii între Bisericile ortodoxe şi catolice.

După cum am menţionat mai înainte, eu sunt un ecumenist, şi înţelegerea mea despre rolul Bisericii Greco-Catolice are întru totul de-a face cu strădania Bisericii de a fi una, sfântă, catolică şi apostolică şi de a depăşi trista separaţie între Vestul şi Estul Ortodox. Aceasta înseamnă, în termeni practici, că eu sunt foarte tradiţional în ceea ce priveşte credinţa, incluzând viaţa liturgică, dogmatică şi spirituală a comunităţii creştine.

În orice caz, sunt multe aspecte din felul cum este credinţa creştină trăită în România, care mi-au apărut simplu de caracter medieval, şi pot să întrezăresc că timpul pentru aceasta se apropie rapid spre un sfârşit, dacă eventual nu s'a terminat deja. O realitate care trebue luată în seamă este că, într'un fel foarte real, oamenii noştri în România au fost în afara schimbărilor imense pe care alţi creştini le-au trăit de-a lungul ultimilor 40 de ani. În fapt, sunt trei fenomene care au afectat în mod profund viaţa Bisericii după suprimarea Bisericii Greco-Catolice în 1948: mişcarea liturgică, mişcarea ecumenică şi Vaticanul al II-lea, el însuşi. Toate acestea cer oarecare timp înainte ca progresul legitim realizat de aceste fenomene vor fi pe deplin apreciate în România. Mişcarea ecumenică, desigur, a început înainte de Conciliul Vatican II, dar a făcut un progres semnificativ din acea vreme şi va continua să fie prezent în viaţa bisericilor.

Documentul Balamand este important, dar el este numai un pas. A fost un pas necesar pentru a trece prin problemele pe care dialogul Catolici/Ortodocşi l-au înfruntat odată cu reapariţia Bisericilor Greco-Catolice din fostul bloc comunist, dar următorul dialog, cred, va fi un pas mai important. Balamand a fost în stare să salveze acel dialog, chiar dacă unii oameni se pare că au crezut că el va ajunge la oprire mistuitoare. Acum, când membrii ortodocşi ai dialogului, au demonstrat o mai mare sensibilitate faţă de rănile pe care uniatismul le reprezintă în Bisericile Ortodoxe, eu am mari speranţe pentru un cinstit şi plin de dragoste dialog, în viitor, chiar dacă ar fi cu dificultăţi.

Întrebare: Ce vă dă atâta încredere în dezvoltarea viitoare a Bisericii Greco-Catolice?

Răspuns: Unul dintre lucruri îl reprezintă cadrele de tineri care se formează la Roma şi în alte părţi în Occident. Există o nouă sensibilitate despre importanţa creştinismului răsăritean care apare ca evident în teologia care se învaţă aici şi în formarea clerului şi a monahilor. Noua sensibilitate apare ca întru totul atrăgătoare multora dintre studenţii români. Nu le este ruşine să fie răsăriteni şi catolici, şi îşi găsesc curajul să fie ei înşişi în Biserică. În acelaşi timp, ei vor da Bisericii noastre tăria intelectuală şi spirituală de care ea are nevoie pentru ca să-şi preia locul ei în istoria lumii.

Aceştia sunt oamenii care vor merge înapoi în România, ca să fie educatori şi cei care formează o generaţie nouă de clerici, călugări şi călugăriţe. Ei vor fi piatra de temelie a unei noi Şcoli Ardelene. Nivelul de dedicaţie care este aşa de vizibil la preoţii noştri mai tineri, în combinaţie cu tenacitatea oamenilor noştri din România, vor constitui puternice influenţe pentru viitoarea reînflorire a Bisericii noastre, odată mai mult. Acei ce sunt Greco-Catolici sunt aprigi în credinţa lor. Şi nu sunt inamicii nimănui, dar ei recunosc că ei aparţin unei Biserici care a fost întemeiată pe Piatra care este Sfântul Petru. Acesta este elementul vital al conştiinţei care ne va duce pe noi mai departe, înainte.

În vreme ce eu am mare confidenţă în viitorul Bisericii noastre, sunt îngrijorat despre ea, de asemenea. Momentul prezent este crucial şi decisiv pentru toţi Catolicii răsăriteni, atât în ţările lor de origine, cât şi în diaspora. Este absolut vital pentru noi să stăm jos împreună şi să reflectăm asupra obligaţiilor noastre în curpinsul Bisericii noastre. Trebue să recunoaştem că suntem răsăriteni şi tot aşa de bine catolici, şi că Biserica ne-a chemat, prin intermediul Consiliului Vatican II şi al cuvintelui Sfintelui Părinte, să fim martori autentici ai creştinismului răsăritean în interiorul Bisericii Catolice. În alte cuvinte, Bisericile Greco-Catolice nu sunt numai anexe exotice ale Bisericii Romano-Catolice; şi nici identitatea noastră unică nu este opusă unităţii Bisericii.

În unele din Bisericile noastre există persoane care sunt foarte entuziasmate de a fi Catolici, dar ei nu discern în mod adecvat diferenţa între a fi Catolic şi a fi Romano-Catolic (Ritul latin). Consecinţa este că ecclesiologia lor, sensul lor, al Bisericii aşa cum ar fi, a devenit foarte latinizat, şi acest lucru este reflectat în expresiile liturgice şi teologice ale credinţei. Acesta este un fapt de istorie pe care noi trebue să-l recunoaştem. În orice caz, dacă astăzi noi nu suntem diferiţi de Biserica Latină într'o formă însemnată, noi riscăm să ne pierdem *"raţiunea noastră de a fi"*, raţiunea *"noastră"* de a exista. La fel dacă nu există nici o diferenţă între noi şi Bisericile Ortodoxe, în deosebi în chestiunea primatului Sfântului Petru, noi din nou punem la îndoială raţiunea noastră de a exista. Bisericile Romano-Catolice şi Bisericile Ortodoxe sunt capabile să-şi dezvolte destinul lor fără de noi, aşa încât chestiunea pe care trebue să ne-o punem este *"ce daruri ne-a dat Dumnezeu nouă ca să le împărţim cu ambele Biserici?"* De aceea, este absolut vital ca să descoperim sub îndreptarea Sfântului Spirit, care este vocaţia, care este misiunea concretă pe care o avem noi în lumea creştină de astăzi. Spre acest final, noi trebue să fim convinşi că avem ceva de oferit, ceva unic, pe care nimeni altul nu îl are în exact acelaşi fel. În alte cuvinte, dacă sărăcia noastră, opresiunea, *"nesemnificaţia"* politică, dacă vreţi, şi, în fapt, umilirea noastră au să ne înveţe ceva pe noi, este pentrucă, poate, Dumnezeu încă o dată voieşte să întrebuinţeze pe cel mai sărac dintre săraci, ca să îndeplinească ceva măreţ, dar misterios şi ascuns, dintre planurile Lui. Poate că Dumnezeu a ales să întrebuinţeze rănile noastre ca să săvârşească o sublimă vindecare dacă noi vom coopera cu El pentru îndeplinirea aceasta. În final, noi avem numai o raţiune de a exista, şi aceasta este pentrucă noi suntem parte din planul lui Dumnezeu pentru Biserica Lui.

Faptul că noi, Răsăritenii, existăm în comuniunea Bisericii Catolice, cred că poate fi explicată numai prin credinţa că Dumnezeu are o finalitate pentru noi, pe care noi tocmai acum începem să o descoperim. Biserica, după toate, nu este numai europeană, şi acesta este un lucru evident, în mod special în aceste vremuri din urmă. Nimeni nu poate uita rădăcinile Bisericii. Răsăritul creştin, vreau să spun, prezenţa vie a părinţilor din Ierusalim, Antihoia, Cappodochia şi aşa mai departe. Noi suntem un memento viu al tradiţiei patriotice a Bisericii în perioada în care memoria creştinismului apusean a Sfinţilor Părinţi a devenit, poate, oarecum obscură. Noi suntem ca un memento pentru întreaga Biserică, care nu ar fi catolică, în multe aspecte importante, fără noi.

Continuare în numărul viitor

ERATĂ

În ultimele două articole ale D-lui Sergiu Grossu publicate în "Cuvântul Românesc" s'au strecurat următoarele greşeli de tipar:

- Articolul "Quo Vadis miles Cristi?" (Sept. 1994), coloana 1-a, jos: "o transfigurare pe care o *vedeam* realizabilă" (şi nu "vedem"); coloana a 2-a jos: "ploconindu-se în faţa *Balaalului* marxist-leninist" (şi nu "Balaurului"); coloana a 6-a: "excluderea *dezbinătorilor*" (şi nu "dezbinărilor"), "Sfântul din *Tars*" (şi nu Kars), precum şi "o perfectă unitate, *pentru* renaşterea unei ţări" (lipseşte "pentru");

- Articolul "Odinioară şi acum" (Octombrie 1994), coloana a 3-a, primul alineat, a se citi: "Însă mai dăunător decât factorul *social identificat în "mersul lumii acesteia" se prezintă factorul* suprafiresc" (lipsesc cuvintele cu caracter italic).

- În articolul "Asasinatele din noaptea Sfântului Andrei" al D-luiZahu Pană, publicat în "Cuvântul Românesc" (Noembrie, 1994) pag.6, col.5, rândul 18 de jos în sus, în loc de "Ministrul de Interne al României, N. Petrescu Comnen" a se citi: *"Ministrul de Externe"*.

FARA ARMÂNEASCĂ

EVOLUŢIA CONTEMPORANĂ A VIEŢII PASTORALE LA AROMÂNII DIN MUNŢII PINDULUI

-I-

-ÎNTRE IERI ŞI AZI-

Vasile TEGA

Pentru cei ce cunosc pe Aromâni e o axiomă faptul că ocupaţia fundamentală a acestui mic popor a fost păstoritul în tot trecutul lui istoric. *"Ca păstor, în poziţie de nomad sau în transhumanţă şi cărvănar interprid - amândouă sinonime cu noţiunea de Valah - Aromânul a fost văzut în decursul secolelor pretutindeni în Balcani: scoborând din munţii lor, toamna, inundau văile şi câmpiile cu turmele, hergheliile şi familiile lor, nefiind în stare nimeni să le opună rezistenţă; în târguşoare, cetăţi şi bâlciuri, celnicii lor erau mari negustori, cumpărând proviziuni şi vânzând produsele întregii «fălcări» îndeavalma; aceiaşi şefi de triburi erau mari cărăuşi în rechiziţii, servind în războaiele bizantine şi turceşti, când erau distinşi cu medalii împărăteşti şi răsplătiţi cu situaţii înalte".* **(A. Hâciu, *Aromânii*, p.2).**

Şi acum să lăsăm să vorbească şi relatările cercetătorilor şi călătorilor străini asupra aceluiaşi subiect.

Primul contact cu Aromânii al lui **Henry Holland**, medic personal al reginei Victoria a Angliei, a avut loc la finele lui Octombrie 1812, în drum spre Ianina, venind dela Arta: *"Am întâlnit o comunitate de păstori migratori, un popor nomad din munţii Albaniei, care în timpul verii îşi paşte oile în aceste regiuni muntoase, iar iarna coboară cu turmele în câmpiile din apropierea golfului Artei, precum şi în alte părţi de-a lungul coastei maritime. Numeroasele şi impresionantele turme de oi pe care le întâlnisem în ajun le aparţin şi îi preced spre câmpie. Caravana de catâri care a defilat prin faţa noastră avea o lungime de mai bine de trei kilometri. Peste o mie de cai transportau corturile şi avutul comunităţii, totul împachetat într'o remarcabilă ordine şi curăţenie. Copilaşii erau încărcaţi în diferite feluri pe samare, în timp ce bărbaţii, femeile şi copiii mai mari mergeau pe jos. Convoiul era încheiat de doi preoţi."* (***Travels in the Ionian Isles, Albania, Thessaly, Macedonia during the years 1812-1813***, pp.91-92).

Ca şi în cazul lui Holland, primul contact al lui **Smart Hughes** cu Aromânii a avut loc în perioada deplasării acestora, de astă dată dela câmpie la munte, şi mai precis la 11 Mai 1814, lângă Paramitia, în Epir:

"În aceste văi - scrie autorul - am întâlnit grupuri de păstori aromâni mânând turmele şi caravanele lor de pe întinsele câmpii ale Tesprotiei, unde au migrat din regiunile mai răcoroase ale Zagorului şi ale Pindului, în căutare de păşuni în timpul iernii; vizirul posedă în această parte imense ciflicuri pe care le închiriază iarna păstorilor aromâni. Aceştia, în schimb, plătesc un preţ destul de ridicat pentru fiecare cap de vită." (***Traveles in Greece and Albania***, p.429).

Iată acum şi un citat unde vedem pe păstorii aromâni, în 1851, prezenţi în pieţele Atenei: *"Vinerea Sfântă, oraşul Atena este invadat de vreo cincizeci de Aromâni, îmbrăcaţi în costume foarte interesante, însoţiţi de vreo două sute de câini şi urmaţi de zece mii de miei, behăind. Toată această lume, oameni şi animale, se instalează în pieţele oraşului sau pe terenurile necultivate din împrejurimi. Atenienii beneficiază timp de două nopţi de un concert gratuit de behăit. Sâmbătă, toţi bărbaţii pe care-i întâlneşti pe drum, poartă, ca bunul păstor, un miel în spinare."* **(Edmond About, *La Grèce contemporaine*, pp.128-129).**

"La începutul lunii Mai 1910, i-am văzut întorcându-se în munţi. Pe drumul dintre Vodena şi Pazar (Ianiţa) am întâlnit 15 până la 20 de turme numărând 50 până la 60.000 de oi. Aparţineau Aromânilor care, după ce au iernat în câmpia Salonicului, se întorceau în Pind, pe Peristera, pe Galiciţa şi în alţi munţi." **(Iovan Cvijic, *La Péninsule Balkanique*, p.179).**

"Deasupra circurilor calcaroase ale muntelui Tomor, splendide păşuni alpestre sunt frecventate de turmele aromâneşti"... "În Albania toscă, mai toate aceste turme de transhumanţă aparţin păstorilor aromâni." **(Jacques Bourcart, *L'Albanie et les Albanais*, pp.70-73).**

"Aromânii au fost - scrie **Jacques Bugier** *- beduinii Balcanilor. Păstori nomazi, de origine română, vorbind o limbă latină care le este proprie, ei pasc turmele lor încă din secolele al X-lea şi al XI-lea, în munţii şi în văile din Nordul Greciei, în Macedonia iugoslavă şi în Sudul Albaniei."* ***(Odyssée - Grèce, p. 179).***

Vorbind despre păstoritul la Aromâni, considerăm util ca pentru o mai bună înţelegere a subiectului să arătăm - pe scurt - şi organizaţia sa socială, întrucât aceasta nu se întâlneşte la celelalte popoare balcanice.

CELNICII ŞI FĂLCAREA

În trecut, cele mai multe dintre familiile Aromânilor care se ocupau cu creşterea vitelor erau organizate în *"fălcări"*.

O fălcare este o grupare pastorală alcătuită din mai mutle familii, numărul acestora putând ajunge uneori până la o sută, pusă sub protecţia şi conducerea unui *"celnic"*.

Sâmburele fălcării îl constituie familia, fraţii, rudele, apoi oamenii din serviciul celnicului: ciobanii, dela turmele de oi şi bacii dela stâni; în sfârşit, alte familii, care găsesc cu cale, se pot alătura grupului iniţial.

În principiu, orice crescător de oi poate *"intra"* în fălcarea care doreşte şi o poate părăsi când găseşte de cuviinţă. Retragerea însă nu se poate face decât de două ori pe an, şi anume de Sf. Gheorghe, după sfârşitul iernatului, sau toamna, de Sf. Dumitru, înaintea coborârii *"tu arniu"*.

Familiile asociate în fălcare îşi menţin toate drepturile de proprietate asupra oilor lor şi, ca să le deosebească de ale celorlalţi, se obişnuieşte a se face, cu cuţitul, o crestătură (*"un semnu"*) la o ureche a fiecărei vite. Acesta se transmitea din tată în fiu, era deci ereditar, iar operaţia de *"simnare"* a mieilor avea loc, de obicei, de Sf. Gheorghe. În timpul dominaţiei otomane, *"semnul"* - pe care-l putem asemăna cu *"marca de comerţ"* din zilele noastre - trebuia aprobat de autorităţile administrative locale, iar proprietarii turmelor erau obligaţi să plătească o taxă de înregistrare.

Nu rareori, în conversaţiile între oierii aromâni se puteau auzi fraze ca acestea: *"la oile-a meale, semnul easti ună furcă"* (la oile mele, semnul e o furcă la ureche), sau *"semnul a nostru di la oi easti ună coacă după ureacl'ea stângă"* (semnul nostru dela oi e o crestătură după urechea stângă).

După cum am menţionat deja, în capul fiecărei fălcări se află un celnic. Autoritatea acestuia este un fapt pe care-l admit ai săi şi de care ţin seamă şi autorităţile, fără a fi încadrat în vreo lege sau dispoziţie oficială. El se simţea - după cum afirmă şi arheologul francez **Léon Heuzey** - ca moştenitor al unor drepturi vechi şi speciale în mijlocul fălcărilor: *"orice stână - spune el - este sub conducerea unui şef al cărui nume de altfel îl poartă: stâna lui Miha, a lui Cuciupină etc. El nu este un şef electiv, creat dela o zi la alta; puterea pe care o exercită, un fel de mică regalitate rustică şi pastorală, este ereditară; această autoritate, consacrată prin tradiţie, este respectată de toţi; el este, de regulă, cel mai bogat dintre păstorii pe care-i comandă; uneori, el singur, posedă jumătatea turmelor. Personaj foarte paşnic, el afirmă că deţine aceste drepturi dela străbunii săi războinici, care - la rândul lor - l-au obţinut cu sabia în mână. Aromânii îl numesc în limba lor "celnic".* (***Excursion dans la Thessalie Turque, en 1858***, p.272).

De altfel, numeroşi sunt cercetătorii şi călătorii străini care, ca şi Heuzey, ne-au lăsat preţioase mărturii despre celnici şi instituţia celnicatului la Aromâni.

Astfel, Englezoaica Lucy **Garnette**, în lucrarea sa ***Greece of the Hellenes*** spune: *"Organizaţia socială a păstorilor aromâni are un caracter cu totul patriarhal. Ei formează mici comunităţi numite «fălcări», consistând din douăzeci sau mai multe familii, sub conducerea unui «celnic» ereditar, care guvernează micul său trib pe bază de principii aristocratice şi care, printre altele, conduce toate tranzacţiile cu lumea din afară. Chiar în sânul propriei familii el este un autocrat absolut. Mulţi dintre aceşti celnici sunt oameni înstăriţi şi posedă, printre altele, numeroase obiecte de bijuterie care sunt de o frumuseţe unică"* (p.144).

În vara anului 1931, Franţuzoaica **E. Perilla** are ocazia să cunoască pe Aromâni acasă la ei, şi anume în renumita Samarina. După ce descrie frumuseţile acestui mare centru aromânesc, ea citează, în lucrarea sa ***A travers la Macédoine***, un document al Societăţii Naţiunilor relativ la situaţia demografică a Greciei, unde găsim următorul comentariu asupra păstorilor valahi: *"Ei constituie o adevărată clasă unde obiceiurile şi tradiţiile s'au perpetuat din secol în secol, fără a se altera. Bărbaţii se ocupă de turme, în timp ce femeile ţes, brodează şi confecţionează corturi sub care se adăpostesc membrii tribului. Când soseşte momentul potrivit, la un semn al marelui şef, se strâng corturile şi o pornesc la drum, tot ce le mai rămâne fiind să mâne turmele înaintea lor. Fiecare grup de păstori este organizat, în virtutea tradiţiei, într'un fel de asociaţie. Şeful tribului încheie acorduri cu proprietarii de terenuri de păşunat, achită impozitele, repartizează păşunile închiriate, vinde brânzeturile, lâna şi mieii. El domneşte asupra unui grup de nomazi perseverenţi şi încăpăţânaţi, care ar prefara mai degrabă să dispară decât să se supună vieţii sedentare"* (p.124).

În legătură cu situaţia nomadismului în anul 1931, Perilla face următoarele constatări: *"De fapt nomadismul în Macedonia este destinat să dispară, atât din cauza atracţiei crescânde a urbanismului cât şi datorită faptului că terenurile de păşunat se reduc din ce în ce mai mult, ca urmare a extinderii agriculturii. În momentul când scriu aceste rânduri, sfârşitul anului 1931, un grup de peste o sută de familii aromâne, dintre care treizeci din Veria, se pregătesc să emigreze în Dobrogea, în căutarea unui destin mai bun"* (p.124).

Dintre lucrările cercetătorilor greci care s'au ocupat de acest subiect remarcăm monografia lui **L. Arseniu *Ta Tselingata***, care a văzut lumina tiparului la Atena, în 1972.

"Celnicatele Aromânilor - spune Arseniu - grupează mari unităţi de ovine. Cele mai renumite şi mai mari dintre acestea, la începutul secolului nostru, sunt legate de numele celnicilor Gargală, Caranica, Pişoti şi ale altora originari din părţile nordice ale Pindului, din Gramuste. Din regiunea Pindului central, adică din comunele Samarina, Avdela, Perivole etc., semnalăm celnicatele lui Agroghiani, Exarhu, Nasica, Gima, Ciutra, Gimujoga, Hagibira şi alţii. În regiunea Malacaşi găsim celnicatul lui Mihali Barda, la Cojiaca şi în Asprupotam celnicatul lui Chiciu Hagigachi, la Călaru acela al lui Spiru Fasula şi al altora al căror nume ne scapă.

Marile celnicate ale Aromânilor sunt instalate în Tesalia, pe terenuri proprii de păşunat, fiecare având o suprafaţă variind între zece şi cincisprezece mii de pogoane. Familia celnicului Agroghiani posedă propriul său teren de păşunat în localitatea Elia din regiunea Larisa, celnicul Caranica la Plasia Aghias, familia Hagibira la Pretori-Lăsun, celnicul Barda la Vula, lângă Tricol şi mulţi alţii în alte părţi. Toate aceste terenuri au fost cumpărate dela bei turci înainte de anul 1800, unele chiar pe la 1700, iar altele după 1830. Din aceste terenuri celnicatele folosesc numai regiunile bune de păşunat. Restul terenurilor erau închiriate unor arendaşi pentru culturi. Mai târziu, după expropriere, pe terenurile posedate de un singur celnic s'au format comune întregi de agricultori şi arendaşi.

De pe la mijlocul veacului trecut, şi în special după eliberarea Tesaliei de sub jugul turcesc în 1881, mulţi dintre celnici, precum şi alţi bogaţi crescători de vite aromâni, s'au instalat cu familiile lor în oraşe, ca Tricol, Cardiţa, Larisa, Târnavo, Lăsun, Farsala şi chiar la Atena. Prezenţa lor se face imediat simţită de către societatea fiecărui oraş. Aceşti Aromâni se disting prin comportarea lor nobilă, precum şi prin energia lor. Îşi cumpără case în punctele cele mai centrale. Îşi conduc celnicatul şi în acelaşi timp se implică în mod activ în viaţa socială şi politică a oraşului lor de adopţiune.

La Tricol, Larisa, Cardiţa, Ianina şi apoi la Cojani, Veria, precum şi în alte oraşe, se aleg primari de origină aromână, în timp ce anumiţi celnici crează o tradiţie politică familială iar din sânul lor ies senatori, deputaţi şi chiar miniştri. Astfel, comuna Săracu a dat un prim-ministru, pe Ion Coletti, iar un alt prim-ministru ni l-a dat comuna vecină Călaru, în persoana profesorului Spiru Lambru, a cărui fată, Lina, se căsătorise cu şeful partidului popular, P. Ţaldaris.

Mulţi dintre copiii crescătorilor de vite aromâni şi ai celnicilor se consacră învăţăturii. Şi dintre aceştia numeroşi sunt aceia care se ilustrează ca profesori universitari şi academicieni, avocaţi, medici, generali şi o altă mulţime de oameni de ştiinţă care strălucesc în toate oraşele din Tesalia, Epir, Macedonia, precum şi la Atena şi Salonic. Alţi fii ai crescătorilor de vite aromâni se dedau comerţului şi industriei, unde prosperă şi crează întreprinderi de mare anvergură" (pp.31-33).

Această scurtă incursiune în trecutul vieţii pastorale a Aromânilor ni s'a părut absolut necesară pentru o mai bună înţelegere a situaţiei din zilele noastre, ceea ce, de altfel, ne propunem să facem în numerele viitoare.

Continuare în numărul viitor

CU SIBEPEA A SĂRBATORILOR DI CRĂCIUN SI ANUL NOU,

FARA ARMÂNEASCĂ

VĂ UREADZĂ A TUTULOR TRI MULŢ AÑI!

ROMÂNII DE DINCOLO DE NISTRU

Sergiu GROSSU

Continuăm seria de articole, reportaje şi poezii, pe care colaboratorul nostru din Franţa, basarabeanul Sergiu Grossu, le-a publicat, în perioada celui de-al Doilea Război Mondial în săptămânalul "*Transnistria*".

REDACŢIA

CRĂCIUNUL NOSTRU

În acest an al slavei şi al biruinţei, al sfărâmării cătuşelor umilitoare, ne-a hărăzit bunul Dumnezeu pretutindeneasca bucurie a celui dintâi Crăciun românesc în Transnistria, voevodala provincie moldavă dela soare-răsare.

Lerui-ler...Peste imaculate întinderi, din adâncimile pământului dezrobit, creşte cântecul, iureşul vifornic al unei triumfale sărbătoriri. Creşte, aidoma unui alean tămăduitor, dorul de viaţă omenească.

Dorul de viaţă profund creştină. Aşa cum au moştenit-o din moşi-strămoşi, prin noianul aprigelor veacuri opresoare.

Am învins. Naşterea Domnului vine să încunune puterea noastră de rezistenţă în faţa torturilor duşmane, în faţa deportărilor şi a crimelor. Este răsplata - unică în frumuseţea ei - a suferinţei incomensurabile, pe care am ştiut-o zăgăzui cu demnă seninătate. Fiindcă n'am fost îngenuncheaţi, deşi am căzut în genunchi.

Fiindcă am înfruntat, cu fruntea sus, întunericul necunoscutului, apocalipticul conglomerat de forţe adverse. Fiindcă ne-am luat de piept cu viaţa şi am prefăcut în imnuri perturbătoare toate coşmarele.

De cine să ne temem, când sufletele noastre prea des încercate, dospeau numai dragoste, numai nădejde? Când la fiecare pas simţeam ocrotitoare umbra Atotputernicului? Când eram uniţi şi tari?

Ei, bezbojnicii lui Stalin, sângerosul despot al veacului XX, au preferat, în oarba lor demenţă, comoditatea, lenevia, negativismul. **Noi**, plini de fulgere şi idealuri măreţe, am ales lupta şi răsadul jertfei. Ei nu credeau în nimic. Noi ţineam, fără şovăire, drumul dreptei credinţe; drumul creştinismului.

De aceea bat astăzi clopotele, dela un capăt la altul. De aceea peste întreaga Transnistrie, peste rănile şi bucuriile noastre, bat clopotele. Şi-i noapte. Noaptea în care s'a născut Mântuitorul. Noaptea care vesteşte zori noi. O lume nouă. O ţară nouă.

Editorial nesemnat
Transnistria, Nr.22
25 Decembrie 1941

Cuib de şoimi

Bolşevicii, în oarba lor zbatere de a stârpi, cu desăvârşire, orice urmă de tradiţie, orice urmă de legătură sănătoasă a omului cu pământul şi cerul, au căutat să întunece şi în Transnistria - ca pretutindeni, de altfel - lumina binefăcătoare a familiei româneşti, candela ei pâlpâitoare peste veacuri de ceaţă, asemeni unui luceafăr miraculos.

Străduinţele, mari şi neistovite, ale acestor desmăţaţi purtători de incendii şi haos, puse în slujba unor idealuri meschine, n'au fost în stare - în pofida prea deselor crime şi deportări - să scoată din adâncul fiinţei ţăranului transnistrian, cinstea, dreptatea, moralitatea, solidaritatea, tenacitatea, voinţa şi disciplina. N'au fost în stare, câtuşi de puţin, să-i clintească rădăcinile primordiale, să-l pervertească şi să-i înduplece uluitoarele, statornicile lui credinţe.

Obstacolele şi greutăţile, fărădelegile comuniste, nenumăratele torturi şi înlănţuiri, au întărit şi mai mult familia (în loc de a-şi ajunge scopul final: destrămarea şi înstrăinarea), moldoveanul dintre Nistru şi Bug închizându-se cu ai săi, ca într'o scoică, în tihna patriarhală şi sfântă a satelor, a vetrelor strămoşeşti, curate. Mocnind o revoltă sublimă, cultivând eroismul, jertfa neprecupeţită şi abnegaţia, cu ochii fulgerând soare şi culmi, Transnistrienii n'au ştiut şi n'au vrut să vândă, să trădeze, pentru anumite comodităţi efemere, sutele de morminte voevodale ori brazda reavănă, în sudori muncită de palmele aspre, crăpate de vânt şi ploi. Drepţi, neşovăielnici, aidoma unor iluminaţi, familia şi-au păzit-o ca pe o icoană din altar de biserică îmbătrânită, ca pe o dumnezeiască zămislire, ţinând-o departe de plaga comunismului conrupător de caractere şi virtuţi, opunând vrăjmaşelor puteri formidabila lor rezistenţă şi sete de viaţă rar întâlnite la alte popoare.

Da. Pentru băştinaşii moldoveneştilor plaiuri de peste Nistru, familia era şi este însăşi plugul, însăşi duhul pământului, însăşi pulsul renăscător al apropiatelor biruinţi definitive. De aceea, tovarăşii dela Moscova vedeau prea bine *"primejdia"* unor atari cuiburi de şoimi, celule de rezistenţă transnistriană, unde visul înflorea lanţuri şi lăcăţi sfărâmate, unde Dumnezeu şi Sf. Petru coborau hojma, ca să le mângâie rănile şi lungile aşteptări.

Sufletul, credinţa şi limba au rămas intacte; dar mai ales, **sufletul** dela care toate pornesc şi prin care conştiinţa naţională a menirii lor, a drepturilor seculare şi a obârşiei lor latine, n'au putut fi îngenuncheată cu nici un preţ şi sub nici o formă.

Transnistrienii au înţeles - şi trebuiau să înţeleagă - jocul perfid al Sovietelor. Ei şi-au dat seama, dela început, că nu bogăţiile primează în lume, ci sufletele tari şi nobile, care întrec şi comorile şi palatele. Zornăind vorbe goale şi minciuni sfruntate, bolşevicii au căutat să distrugă sufletul ţărănimii din Moldova lui Duca-Vodă, oricum; prin suflet să poată lovi în familie, iar prin familie să anihileze complet conştiinţa unităţii naţionale.

Dar n'au reuşit. Ne-o arată, în clipele acestea mari prin care trecem, cu prisosinţă, dragostea cu care fraţii noştri de peste Nistru şi-au primit dezrobitorii. Ne-o arată adeziunea lor totală la sărbătorirea românismului de mâine, pentru a putea contribui - tineri şi bătrâni - la refacerea căminelor pustiite şi la statornicirea unei noi vieţi, rodnice şi ordonate, acolo, în Transnistria, unde bate aceeaşi inimă şi acelaşi crez românesc...

Transnistria, Nr.18
24 Noembrie 1941

In satul lui Toma Jalbă

De două săptămâni cutreerăm într'una plaiurile Transnistriei, bogatele plaiuri moldoveneşti dintre Nistru şi Bug, cu fântâni răcoroase la răspântii de drumuri, cu oameni paşnici şi primitori, care şi-au cultivat credinţa statornică în Dumnezeu şi Neam. Aceeaşi bunătate proverbială, acelaşi suflet curat şi darnic, aceeaşi inimă caldă, de pe fiecare meleag însorit, unde pasul României calcă astăzi, din nou stăpânitor, din nou poruncitor.

În satul lui Toma Jalbă, sat mare şi frumos, înhorbotat cu grădini mirositoare, a trebuit să stăm mai mult, de parcă ne-ar fi îndemnat o voce lăuntrică sau cine ştie ce şoaptă tăinuită a Istoriei. A trebuit să prelungim popasul între gospodarii vânjoşi, cu vorbă molcomă, cronicărească, pe care greutăţile vieţii înstreinate nu i-au putut înfrânge, nici îndepărta de vechile obiceiuri, de comorile spiritualităţii noastre.

Au nădăjduit. Toţi. Cu încăpăţânare. Cu o prometeică însângerare. Siguri de luceafărul apropiatei biruinţe. Au nădăjduit tăcând. Sfidând lacrimile. Sfidând nemernica asuprire rusească.

Coşmarele, nălucile şi suferinţele au ştiut să le ascundă adânc, au ştiut să le prefacă în urma oştilor dezrobitoare, în imnuri de slavă şi mulţumire, într'o năvalnică şi irezistibilă bucurie.

O, inimă bună şi răbdătoare, inimă caldă, inimă trudită de ţărani, vom fi în stare să-ţi tămăduim rănile şi, ca unui părinte sfânt, să ţi le sărutătm?

Editorial nesemnat
Transnistria, Nr.8
18 Septembrie 1941

Harta lui Johann von Reily, editată în secolul XVIII, în care Basarabia îşi are frontierele la Bug (Bog)

Eroica Transnistrie

Au trecut furtunile în Transnistria şi s'a făcut lumină. Multă lumină. De sub dărâmături, de dincolo de sbuciumul atâtor ani de opres bolşevic, de pe marginea prăpastiei care, până mai ieri, îşi deschidea înfiorătoare gurile de pământ, mijesc mugurii noii vieţi româneşti, ordonate şi fără prihană, în cadrele sănătoase ale Europei...

Trecută prin flăcările suferinţei şi ale desnădejdii, suspectată şi răstignită de hoardele păgâne comuniste, provincia dintre Nistru şi Bug oferă astăzi celor reîntorşi la vetrele pustii, perspectiva unor radicale prefaceri interioare, piatra granitică a unui suflet eroic şi demn, solidar şi tenace.

Sufletul ţărănimii transnistriene, întins cât un curcubeu peste plaiuri şi mânăstiri, peste morminte voevodale şi holde, sufletul urmaşilor lui Ştefan cel Mare şi Sfânt a rămas **acelaş**, cu toate vrăjmaşele porniri moscovite, cu toată setea lor inumană de pervertire, cultivând dragostea de moşie părintească şi eroismul tradiţional, cultivând jertfa şi abnegaţia.

Acum, când umilinţele trecutului au dispăut, când graiul autohton şi doina răsună biruitoare dela un capăt la altul, de parcă s'ar răzbuna în clinchete de cleştar efemerele lanţuri, transnistrianul încearcă o retrospectivă sondare şi îşi dă seama că o ţară este cu atât mai puternică şi mai fericită, cu cât fiii neamului se străduiesc, perseverând, pentru întărirea şi ridicarea ei.

Simţămintele, gândurile, idealul, întregul complex de bunuri spirituale, care înobilează pe om şi-l apropie de Divinitate, trebuesc să fie comune, să ardă purificatoare în adâncimile nealterate ale fiecărui cetăţean, conştient de misiunea şi de rosturile lui în lume.

Desbrăcaţi de haina materialismului, a egoismului şi a mediocrităţii, dornici de a contribui din plin la fericirea fraţilor de pretutindeni, vajnicii ţărani ai Transnistriei nu cunosc truda şi neputinţa, nu vor să cunoască obstacolele. Într'un an numai, au învăţat cât într'o viaţă, acumulându-şi o vastă experienţă, îmbogăţându-şi lăuntricile cotloane şi cimentându-şi voinţa şi inima.

Viitorul nu-i mai înspăimântă. Nu are de ce să să le întunece vederile. Ei îşi dau seama că dacă fiinţa umană a fost în stare să exploateze forţa aburilor şi a electricităţii, revoluţionând universul, de asemenea este posibilă şi exploatarea propriilor puteri; a minunilor care zac neştiute în străfunduri. Stăpânindu-te, la ce orizonturi împărăteşti nu s'ar ajunge?...

De aceea, călătorul care păşeşte în Transnistria cântecului şi a tinereţii, dă peste alte privelişti, peste alţi oameni. Răbdători. Senini. Muncitori. Vrednici de laudă şi de încredere. Cu umerii scuturaţi de vedenii şi poveri. Verificaţi în faţa istoriei imparţiale.

Cinste lor!

Transnistria, Nr. 69
26 Noembrie 1942

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

APEL

AL "PRO BASARABIEI ŞI BUCOVINEI" CĂTRE MEMBRII ŞI SIMPATIZANŢII SĂI

Dragi Compatrioţi,

Nenorocul a făcut ca dela 1944 încoace să nu avem guvernanţi care să pună deschis în faţa Organizaţiei Naţiunilor Unite problema reîntregirii naţionale româneşti. S'o pună cerând sus şi tare ceea ce ni s'a furat cu forţa armată: Basarabia, Nordul Bucovinei, Ţinutul Herţei, Insula Şerpilor etc.

Iată de ce, de-a lungul tuturor celor 20 de ani de activitate unionistă, *"Pro Basarabia şi Bucovina"* a ţinut la suprafaţă cauza acestor două provincii româneşti: în 30 de titluri de cărţi şi broşuri, în presă, la radio, la televiziune, în faţa lui Andrei Năstase şi Teodor Meleşcanu (1991), în faţa lui Ion Iliescu (1992), în faţa parlamentarilor români (1994) etc. Cu părere de rău, carul hodorogit al pseudodiplomaţiei româneşti rămâne nemişcat.

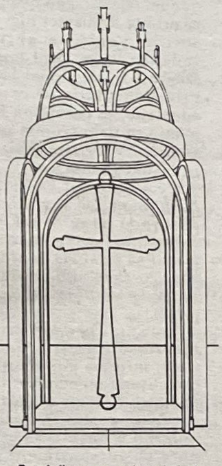
Rog compatrioţii din ţară şi de peste hotare (bărbaţi, femei, tineri, bătrâni) să trimită în semn de protest scrisori nominale parlamentarilor români şi Preşedintelui Iliescu.

Scrisori în care să li se ceară interpelări în faţa Organizaţiei Naţiunilor Unite şi a principalelor diplomaţii occidentale pentru recunoaşterea teritoriilor româneşti ocupate de Moscova. Ocupate - nu cedate!

Expedierea scrisorilor, de dorit recomandate, nu trebue să poarte un caracter de campanie, ci unul permanent. Aceste scrisori ar putea să le fie de ajutor *"aleşilor poporului"*, iar Preşedintelui - imbold în decretarea unui referendum naţional pentru refacedrea României în hotarele ei istorice şi de drept internaţional.

Cu mulţumiri anticipate.

Nicolae LUPAN

Românilor care au căzut victimă deportărilor şi suferinţelor în Siberia Sovietică

Făuritori ai Marii Uniri dela 1918

CONSTANTIN STERE

Unul dintre cei mai controversaţi condeieri şi bărbaţi de stat ai timpului său. Controversat, dar şi apreciat pentru tot ce a făcut şi a scris de-a lungul celor 71 de ani cât i-a fost dat să trăiască.

De altfel, până mai ieri, nimeni, nici la Bucureşti nici la Chişinău, n'a scos un cuvânt despre el. Mai mult, opera lui literară şi chiar numele său au fost interzise de o parte şi de alta a Prutului despărţitor de neam.

Fiu al Tulcheriei şi Egor, Constantin Stere făcu liceul din Chişinău. După aceea, neastâmpărat din fire cum era şi căutând mereu ceva, la vârsta de 21 de ani, nu găsi nimic mai bun de făcut decât să intre în mişcarea revoluţionară din Odesa.

Prins de poliţie, este condamnat la 3 ani de deportare în Siberia şi înfundă astfel închisoarea din Tobolsc. Aici, după un an, *"se bagă"* într'un fel de complot contra regimului ţarist, pentru care i se prelungeşte pedeapsa cu încă 3 ani. Este mutat disciplinar la închisoarea din Crasnoiarsc, regiune cu cel mai mare ger din Siberia, şi apoi la Eniseisc.

De aici, propriu zis, şi revine el acasă, la Cerepcău-Soroca de unde, la vârsta de 28 de ani, pleacă la Iaşi. Se înscrie la Facultatea de Drept, susţinându-şi în 1987 teza de licenţă pe tema: *"Evoluţia individualităţii şi noţiunea de persoană în drept"*. Licenţă, urmată de profesorat la aceeaşi universitate, deputat, om politic şi, înainte de toate, scriitor, publicând totodată articole literare şi de sociologie la revista *"Evenimentul literar"* cu pseudonimul C. Sercăleanu. Ca apoi să fondeze, la 1906, revista literară *"Viaţa Românească"*. Semna şi cu pseudonimul C. Nistrul.

Ceea ce îl face însă să rămână în istoria literaturii române, este monumentala sa frescă *"În preajma revoluţiei"*, ce apare după Primul Război Mondial. Un roman monumental, de opt volume, pe al căror parcurs este oglindit, ca nicăieri în altă parte, mediul social al boierimii din Basarabia dea lungul celor 106 ani de stăpânire ţaristă, pe care prozatorul o detesta cu toate fibrele sufletului său. Lucru ce se desprinde desluşit şi din Icoanele lui siberiene al căror erou principal, Ion Răutu, nu e altul decât autorul însăşi.

Nu e uşor a vorbi despre Constantin Stere în cadrul unui profil schematic. Acelaşi lucru spunea, acum trei ani, într'o antologie despre Basarabia, apărută la Editura Nistru din Bruxelles, mult regretatul politolog al Exilului românesc Mihai Fotin Enescu: *"Personalitatea lui e mult mai complexă (a lui Stere adică)...Ea pune întrebări şi cere răspunsuri în afara clişeelor comune. Şi apoi recunoaşterea acestui personaj excepţional implică dezbărarea de prejudecăţi şi patimi..."*

Un lucru e sigur, acela că Stere nu se face purtător de cuvânt al clasei boiereşti din care se trăgea, ci al *"unor valori sociale mai largi"*. Altfel spus, *"coboară de sus spre cei mai de jos şi mai mulţi"*. Spre *"oameni mediocri şi de cultură inferioară"*, cum zicea Nicolae Iorga, pe care, totuşi, Stere îi socotea drept adevăraţii săi semeni. E vorba, deci, de un fel de *"fugă de boierie"*, fugă ce şi-a luat-o ca drept crez pentru toată viaţa.

Dovada poate fi şi faptul că, după terminarea liceului, n'a mai revenit la curtea boierească a părinţilor. Marxist, însă, Stere n'a fost niciodată.

Ceea ce l-a atras, încă din anii *"zburdăciunilor"* adolescenţei şi tinereţii, a fost acea mişcare populistă rusească din Sudul imperiului, cunoscută sub denumirea de *"narodnicism"*. Mişcare ce l-a captat în calitatea sa de reprezentant al *"inteligenţiei"* antiautocrate. Mişcare ce i-a adus multe suferinţe şi chiar o degradare morală. Suferinţe ce se desprind şi din povestirea sa memoralistică *"În voia valurilor"*, publicată în 1910, precum şi din romanul său fluviu *"În preajma revoluţiei"*.

Ca om politic a aderat, fără rezerve, la platforma Partidului Liberal al Brătienilor, văzând în acest partid, ca teoretician al poporanismului social ce era, un preconizator al reformelor agrare şi sociale, în general.

Ca prieten al celui de al doilea mare Ion Brătianu şi în urma afecţiunii pe care io purtat la un moment dat, *"Răzvrătitul"* din Cerepcău se gândea la instituirea unui Partid Liberal Ţărănesc.

Acesta să fie motivul că timp de 45 de ani Constantin Stere n'a avut trecere nici la Bucureşti nici la Chişinău?...

N.L.

"Mireasa de peste Prut"

G.N. VIFOREANU

Sub acest titlu insolit, a apărut o antologie de versuri ale poeţilor Români dintre Purt şi Nistru. Placheta este semnată de Dl. Alexandru Darie, nume mai puţin cunoscut în publicistica postdecembristă.

Cu un cuvânt înainte de Grigore Vieru şi un studiu introductiv de Mihai Cimpoi, cartea a ieşit de sub tipar la *"Editura Didactică şi Pedagogică"* din Bucureşti.

Aşa cum se întâmplă adeseori, intenţia autorului a rămas mai presus de realizare, pentrucă antologia de versuri prezintă foarte multe inadvertenţe, erori de tipar şi curiozităţi.

Bunăoară:

Aflăm din subtitlu că avem de-a face cu o *"Antologie de lirică basarabeană 1938-1944"*.

Citind cuvântul introductiv semnat de Mihai Cimpoi sub titlul *"Surghiunită dincolo de stele..."*, aflăm că de fapt este vorba de o antologie a poeţilor basarabeni din perioada 1935-1994. Desigur este o eroare de tipar. Întorcând pagina, se poate citi că în adevăr avem de-a face cu un florilegiu acoperind o perioadă cuprinsă între anii 1935-1944.

Odată constatată această neconcordanţă între subtitlu şi cuvântul introductiv semnat de un membru al Academiei Române, se naşte firesc, o întrebare. De ce antologia se referă la o perioadă începând cu anul 1935 sau 1938 şi nu din 1918, când Basarabia s'a unit cu România?

La pagina 11 este menţionat numele poetului Halippa, poet luptător cu numele mic *"Pan"*. Este bine să se ştie că numele întreg nu este Pan ci Pantelimon. Aşadar corect este Pan. Halippa, când e vorba de prescurtarea numelui mic.

Aceeaşi eroare o constatăm şi la pagina 27 în cuprinsul notiţei biografice a poetului Ion Buzdugan.

Pe aceeaşi pagină autorul antologiei afirmă că Ion Buzdugan s'a născut în comuna Brânzenii Vechi, judeţul Cahul. Ştiam că în epoca interbelică această localitate rurală făcea parte din judeţul Bălţi. Să se fi mutat între timp mai spre Sud, de dragul Domnului Alexadru Darie, nu-mi vine să cred.

O adevărată nostimadă o constat la pagina 36 unde este vorba de poetul Andrei Ciurunga. Din notiţa biografică a Domnului Darie reiese că numele adevărat al poetului antologat ar fi Robert Cahuleanu. Sub acest nume a publicat, în adevăr, până la 23 August 1944, ceea ce mă face să cred că avem de-a face cu un pseudonim.

Despre Olga Cruşevan-Florescu autorul antologiei nu pomeneşte nimic în ce priveşte data naşterii şi trecerii sale în nefiinţă. Şi nu numai atât. Era bine dacă semnatarul florilegiului menţiona numele sub care şi-a încheiat cariera literară. Prin naştere, ca fiică a publicistului basarabean Pavel Cruşevan, s'a numit Olga Cruşevan la care a mai adăugat numele de Florescu, ca urmare a primei căsătorii. A sfârşit prin a se numi Olga Cantacuzino, după al doilea soţ. De acest nume autorul antologiei nu era străin la redactarea alcătuirii de faţă întrucât aminteşte, printre altele, de volumul de versuri *"Crugul Anului"* pe care poeta l-a publicat la editura *"Litera"* cu noul şi ultimul său nume.

Mă întreb, fară pic de animozitate, ce caută în această antologie de poeţi basarabeni bucovinenul George Drumur? Că a publicat şi în revista *"Viaţa Basarabiei"*, aflată în refugiu, nu era un argument suficient care să pledeze pentru includerea versurilor sale în alcătuirea Domnului Darie.

Despre Lotis Dolenga ştiam dintr'o broşură publicată la Chişinău de prozatorul Nicolae Dunăreanu despre oamenii de cultură din Basarabia şi ţinută la curent de avocatul Teodor Păduraru, nepotul lui Pan. Halippa, că a decedat în anul 1960. Domnul Darie ne propune anul 1961. S'ar putea să fie adevărat. În schimb antologia, prin notiţa sa biografică nu aminteşte nimic de colaborarea poetei la revista *"Cele trei Crişuri"* cu versuri în limba franceză mult mai reuşite decât cele scrise în limba română.

B. Frunte, menţionat la pagina 69, printr'o notiţă biografică este un poet basarabean prin adopţiune. În acest caz i-aş fi sugerat autorului, dacă l-aş fi cunoscut, să-i facă loc, în antologie, şi lui Petru Stati, ieşean de origine, dar cu o bogată activitate literară, pe lungimea unui deceniu, ca redactor şef la revista *"Cuget moldovenesc"* din Bălţi.

Sergiu Grossu s'a născut în comuna Cubolta şi nu Cobolta. Admit că este o eroare de tipar. Mă îndoiesc, în schimb, că poetul a publicat în anul 1988 la Editura Tineretului cronici rimate şi epigrame sub titlul *"Albe şi colorate"*. Sergiu Grossu a plecat din ţară în anul 1969. Singurul volum care i-a apărut în România a fost *"Muştar"*, o culegere de epigrame. Emigrând, a reuşit să publice în Franţa, într'un aingur an, patru volume de versuri, unul în limba română şi trei în limba franceză.

În notiţa biografică dela pagina 77 consacrată lui Pan. Halippa, remarc două erori de fond. Alexie Nour se numea de fapt Alexis Nour. Niciodată n'a semnat cu numele Alexie.

Pan. Halippa a debutat editorial, de fapt, în anul 1908, la o tipografie din Basarabia, cu litere ruseşti, prin broşura *"Pilde şi poveţe"* semnată cu pseudonimul P. Cubolteanu.

Despre Anton Luţcan aflăm că s'a născut în satul Cucinaia judeţul Soroca, iar Vasile Luţcan, în satul Cucinaia din judeţul Bălţi. Să fie vorba de două sate cu acelaşi nume situate în judeţe vecine? Mă îndoiesc.

La pagina 102, se spune: *"la mormântul poetului C.A. Munteanu, poetul Toma Istrati a recitat următoarele versuri pentru prietenul dispărut"*:

Fraza este confuză, căci nu reiese clar dacă versurile sunt ale lui C.A. Munteanu sau ale lui Toma Istrati.

Despre Octav Sargeţiu, poet basarabean prin adopţiune, Domnul Darie ţine să ne informeze că autorul plachetei *"Cântece în singurătate"* s'a stins din viaţă în vara anului 1991. Ca bun prieten cu Octav Sargeţiu trebue s'o spun că data precisă a trecerii în nefiinţă a fost ziua de 11 Martie 1991, deci într'o zi de primăvară.

Despre Iacob Slavov, fiind la curent cu evoluţia scrisului românesc din Basarabia, ştiu că susnumitul publica în *"Bugeacul"* sub acest nume. După cedarea Basarabiei, i-am întâlnit numele în revista condusă de Pan. Halippa care apărea la Bucureşti. De astă dată poetul semna Iacob Slavu. A reapărut şi după 23 August cu vechea semnătură pentru a nu-i supăra pe ocupanţii ruşi. La fel a procedat şi Djentemirov care între 1941 şi 1944 folosea numele Djentemir ca să revină la adevăratul său nume de Djentemirov după sosirea hoardelor bolşevice în România nu atât ca forţe aliate ci mai mult ca armată de ocupaţie.

La pagina 140 este prezentat poetul bucovinean E.Ar. Zaharia. Ca şi George Drumur, nimic nu justifică apariţia sa în această antologie a poeţilor basarabeni.

La *"Cuprins"*, pe pagina 148, în rubrica *"Addenda"* este menţionată colaborarea preotului Vasile Tepordei cu articolul *"Poezia religioasă"*. Acest articol lipseşte cu desăvârşire.

Cu mai multă atenţie faţă de materialul prezentat, această plachetă putea constitui o reuşită.

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

- III -

Prof. Nicolae CIACHIR

Adoptarea Constituţiei din 1/13 Iulie 1866, firmanul de investitură al lui Carol I (1866-1914), emis de către sultan în Octombrie 1866, prin care Poarta otomană recunoştea unirea perpetuă a celor două Principate Române, promulgarea Legii pentru înfiinţarea unui nou sistem monetar şi pentru fabricarea monetelor naţionale din Aprilie 1867, semnarea tratatului de alianţă defensiv cu Serbia (1868), înfiinţarea de agenţii diplomatice române la Viena, Berlin, Roma, Petersburg, discutarea în cadrul Consiliului de Miniştri din August 1873, a problemei proclamării independenţei reprezintă numai câteva dintre acţiunile întreprinse de statul român în vederea câştigării emancipării depline.

În ciuda opreliştilor, deşi Transilvania şi Banatul, erau supuse unei maghiarizări forţate, contactul dintre Românii era permanent. La 1 August 1867, cărturarul ardelean Timotei Cipariu, în discursul său, la inaugurarea Societăţii literare române, viitoarea Academie română spunea: *"Simţul naţional s'a reşteptat în toată românimea. Naţiunea română a venit la cunoaşterea poziţiunii care i se cuvine între naţiunile Europei; ea face toţi paşii cuveniţi pentru a ocupa această poziţiune cu demnitate. Până aci patria română, limba şi naţionalitatea ne-a fost călcată de Huni, Slavi, Turci şi alţii. Am început a ne elibera patria, dar nu am terminat; rămâne ca să continuăm şi să terminăm"* (Actele de solemnitate oficială... culese de V.A. Urechia, Bucureşti, 1867, p.30-31).

Ceva mai târziu, după 13 ani, adică în 1880, Consulul general USA din Bucureşti, Eugene Schuyler, raporta la Washington: *"În Transilvania şi în mai multe judeţe din Ungaria, Românii formează peste două treimi din populaţie. Incluzându-i pe aceştia, neamul românescar reprezenta aproximativ 9 milioane şi jumătate de locuitori. Toate aceste ţinuturi fac parte din ceea ce era în antichitate, provincia romană, Dacia... S'au răspândit atât în Nordul Carpaţilor, cât şi în Sudul Dunării. De asemenea, mai există încă în munţii Greciei, în Tesalia şi Epir mulţi oameni din acelaşi neam, cunoscuţi în general drept Cuţovlahi"* (Arh. St. Buc., colecţia microfilme USA, rola 18, Microcopy T.285, Roll-T-2, Report nr.10, 16 November 1880).

În legătură cu Vlahii sud-dunăreni, aceştia: păstori, meseriaşi, agricultori, călăuze, cărăuşi, deţinători de hanuri pe arterele principale ale Peninsulei Balcanice, negustori ambulanţi, cămătari, unii ajunşi mari zarafi în Imperiul Otoman sau bancheri la Budapesta, Viena, Leipzig, Veneţia, Marsilia, Triest, Odessa, Sibiu, Braşov, Bucureşti, îi găsim masiv în Epir, Tesalia (Marea Valahie), Etolia (Valahia Mică), Dalmaţia, regiunea Prizren, Valea Timocului, Macedonia şi chiar în Peloponez. Pe lângă aptitudini deosebite pentru comerţ, remarcate de N. Iorga, desfăşurau şi o bogată activitate culturală şi politică.

Limba română şi ortodoxismul au fost factorii de sudură între provinciile româneşti, iar folosirea şi adoptarea definitivă a alfabetului latin, a grafiei latine de către Români, i-a depărtat de cultura greacă şi slavă.

Se cuvine să amintim, că Principatele Unite, apoi România, au fost o gazdă ospitalieră atât pentru balcanici, cât şi pentru Polonezi, după dispariţia statului lor. Astfel publicistul bulgar, Liuben Karavelov, scria în ziarul său, editat la Bucureşti *"Svoboda"* (Libertatea), în 1869: *"Trăim într'o ţară pe care o putem numi o a doua Elveţie, România, conform constituţiei sale liberale, permite tuturor naţionalităţilor, fără deosebire, să se dezvolte liber, să se întărească şi să progreseze, să se dedice comerţului şi să exercite orice muncă, fără nici un fel de oprelişte; pe scurt, România este ţara care a înscris ca deviză cuvintele: «Libertate şi cultură». Noi, Bulgarii, de asemenea avem deplina libertate, ca naţionalitatea noastră să înflorească, să ne îmbogăţim literatura, să ne apărăm entitatea etnică şi răspicat să ni se audă vocea în toate problemele majore ce ne privesc"* (Dokumenti za Bălgaskata istoria, V., doc.82).

Referitor la sprijinul acordat Polonezilor, în întreaga epocă modernă (1795-1918), în lucrarea noastră: **N. Ciachir**, *Istoria modernă a Poloniei (1795-1918)*, Bucureşti, 1987, arătam că nu întâmplător fusese lansată lozinca: *"Cine-şi iubeşte patria, să meargă în Valahia"*. Refugiaţii polonezi găsind sprijin politic şi posturi, atât în aparatul de stat, cât şi în sectorul privat. Moldova şi Transilvania, care aveau frontieră comună cu teritoriile poloneze, serveau ca punte excelentă şi pentru comitetele ce activau în Franţa, Italia, Elveţia, Belgia, Anglia sau chiar în Imperiul Otoman, comitete ce urmăreau independenţa ţării. Mai ales insurecţia poloneză din anii 1863-1864, s'a bucurat de sprijinul şi simpatia opiniei publice din România. Vasile Alecsandri a organizat la Iaşi, Comitetul prietenilor Poloniei şi a închinat poezia *"Christos a Înviat"*. După înăbuşirea mişcării, le-a dedicat poezia *"Pohod na Sibir"*. Dimitrie Bolintineanu, Gh. Tăutu, C.D. Aricescu şi alţi literaţi români şi-au pus şi ei condeiul în sprijinul cauzei poloneze (**P.P. Panaitescu**, *Polonia şi Renaşterea naţională a Românilor*, Buc., 1934, p.239-242).

Pe plan european, au loc mutaţii importante. Austria este înfrântă de către Prusia în 1866, fără drept de apel, iar cel de-al doilea Imperiu Francez se prăbuşeşte sub loviturile de baros ale aceleiaşi Prusii în 1870, iar Napoleon al III-lea părăseşte umilit scena istoriei.

Constituirea celui de-al doilea Reich şi formarea statului italian, au schimbat raportul de forţe în Europa. În acest nou context, se redeschide **criza orientală**, în 1875, prin izbucnirea răscoalelor din Bosnia şi Herţegovina şi din Bulgaria, împotriva dominaţiei otomane. În acest conflict vor fi angrenate, statele şi popoarele din Sud-Estul Europei, inclusiv România, cât şi marile puteri, cu precădere Imperiul Otoman, cel ţarist şi cel habsburgic.

În Noiembrie 1875, Consiliul de Miniştri hotărăşte menţinerea neutralităţii, în cazul unui conflict ruso-otoman. În nota trimisă de premierul român în Ianuarie 1876, către agenţii români din străinătate, se arată că ţara noastră se va opune cu armele unei ocupaţii străine şi că România este un stat deosebit de Imperiul Otoman şi n'a făcut parte niciodată din acesta (Doc. privind războ. pt. independenţă, I, Partea a II-a, p.64). Neutralitatea era de natură tactică, România avea nevoie să se întărească militar. În acest sens, Carol I îi scria tatălui său încă în 1875 (*Regele Carol I al României, Cuvântări şi scrisori, I (1866-1877)*, Buc., 1909, p.430).

Pornind dela premiza că Imperiul Otoman era în dificultate, în Iunie 1876, M. Kogălniceanu prezenta într'o notă circulară Porţii şi puterilor garante o serie de revendicări ale României, încât satisfacerea acestora ar fi dus practic la recunoaşterea independenţei României. Referitor la Delta Dunării, marile puteri hotărăsc în Ianuarie 1857, aceasta să aparţină Imperiului Otoman, interpretând unilateral unele texte, deşi *"aceasta a făcut parte de secole din patrimoniul Moldovei"* (Arh. MAE, dos.21,f.91). România cerea deci în modul cel mai hotărât ca braţul Sulina, singurul braţ deschis atuncea navigaţiei maritime, să fie graniţă între Turcia şi România. Deoarece Poarta a refuzat să satisfacă revendicările României M. Kogălniceanu era hotărât să împingă România în război şi trimite o notă agenţilor diplomatici români acreditaţi pe lângă marile puteri, acuzând Turcia de ororile săvârşite împotriva creştinilor balcanici, iar *"armata română freamătă sub jugul disciplinei, doritoare să ia parte la luptă"* (**N. Ciachir**, *Războiul pentru independenţa României în contextul european (1875-1878)*, Buc., 1977, p.155).

Evenimentele se precipită, iar Serbia împreună cu Muntenegrul, declară război Imperiului Otoman, la sfârşitul lunii Iunie 1876. Dintre marile puteri, cele mai interesate, Rusia şi Austria, iau poziţie, Ţarul Alexandru II şi Împăratul Frantz Iosif, întâlnindu-se în Iulie 1876, la Reichstadt.

În Septembrie 1876, pleacă la Livadia în Crimeia, o delegaţie română condusă de Ion C. Brătianu, purtând discuţii cu ţarul şi alţi demnitari ruşi (Gorceacov, Miliutin, Ignatiev). Brătianu le declară, că trupele române sunt gata să servească ca avangardă trupelor ruseşti, dar cer încheierea unei Convenţii şi garantarea integrităţii teritoriale (*Dnevnik D. A. Miliutina*, tom.II (1876-1877), p.76).

Eşuarea Conferinţei dela Constantinopol, din Decembrie 1876, a celor 7 puteri europene, a convins poporul român că puterile occidentale nu erau dispuse să acorde României nici un sprijin pentru a obţine independenţa. Mai mult, Poarta a arătat şi mai făţiş, prin Constituţia pe care a adeptat-o, că consideră România ca pe o simplă provincie privilegiată. Brătianu indignat declara că *"nici sabia lungă a lui Baiazid şi Mahomed nu a putut să pătrundă până în munţii României, unde cutează astăzi să străbată Midhatpaşa cu Constituţia lui"* **N. Iorga**, *Istoria Românilor*, X, p.172).

Consulul general britanic din Bucureşti, Mansfield, informa guvernul că Constituţia otomană a produs aici, în toate straturile societăţii, puternică iritaţie, cauzând o unanimă indignare şi un sentiment de revoltă în contra Porţii, schimbând cu totul balanţa în favoarea Rusiei şi intensificând acţiunile Românilor spre independenţă (Arh. St. Buc., Microfilem, Anglia, rola 103, c.366).

Îndepărtarea suzeranităţii turceşti prin forţa armelor de către România nu se putea realiza însă, datorită raportului de forţe dintre ţara noastră şi Imperiul Otoman, decât cu sprijinul unei mari puteri, în speţă a Rusiei, şi în alianţă cu celelalte state din Sud-Estul Europei. Mergând pe această linie, guvernul român încheie la 4 Aprilie 1877 la Bucureşti, o Convenţie cu Rusia, privind trecerea trupelor ţariste şi păstrarea integrităţii statale. La acea dată, Sudul Basarabiei (Ismail, Cahul, Bolgrad), făcea parte din România. Însă cu 3 luni înainte, guvernul rus încheia cu cel austriac, o convenţie secretă la Budapesta, unde Habsburgii îşi dădeau asentimentul că în caz de război ruso-turc, vor fi neutri şi vor fi de acord ca Sudul Basarabiei, să revină Petersburgului. Drept recompensă primeau Bosnia şi Herţegovina, primele provincii care se răsculau în 1875, împotriva Imperiului Otoman.

În acest context, la 12/24 Aprilie 1877, izbucnea războiul ruso-turc, prin pătrunderea trupelor ţariste pe teritoriul României. Operaţiunile militare s'au desfăşurat pe două fronturi: Balcani, teatrul de acţiuni militare principal şi Caucaz. Interesant de reţinut că textul convenţiei româno-ruse, nu prevede obligaţiuni militare pentru România. Rusia le-a evitat, deoarece ştia că va lua aliatului său, teritorii. Totuşi, fără a exista un document, armata română a îndeplinit următoarele misiuni:

a) În Aprilie şi la începutul lunii Mai a acoperit cu patru divizii, marşul strategic al armatei ruse

Continuare în pag. 21

EFEMERIDE

CINCINALUL ILICI-T

Sfârşitul anului 1989 părea că duce cu sine şi sfârşitul celei mai infame experienţe ale omenirii: dominaţia comunistă.

Începută în Rusia în 1917, această experienţă monstruoasă nu era doar rezultatul unei revoluţii obişnuite şi locale în interiorul unei ţări, ci aplicarea unui plan bine şi îndelung chibzuit în conspirativele adunări din marile metropole ale lumii, unde grupuri de *"iniţiaţi"*, constituiţi într'o putere supra-naţională, aruncau în lume mărul discordiei, al luptei de clasă, pentru realizarea utopiei internaţionalei comuniste.

Era rezultatul nestăvilitei sete de dominare, pentru realizarea unei singure puteri, care să stăpânească întregul glob pământesc, prin supunerea la sclavie a tuturor ţărilor şi naţiunilor. Pentru realizarea acestui plan s'au aruncat în joc imense valori materiale şi au fost captaţi milioane de naivi creduli, dela intelectuali rupţi de realitate la analfabeţi primitivi, manevraţi cu dibăcie de o propagandă perversă, dusă de indivizi fără nici un scrupul, instruiţi în atelierele de dezumanizare ale forţelor oculte.

Astăzi, nici cei mai cruzi politruci nu cred că nişte marinari zdrenţăroşi de pe un vas rusesc de război, care au tras cu tunul în Palatul de Iarnă din Petrograd în 1917, au dezlănţuit marea revoluţie comunistă care a vărsat fluvii de sânge pe globul pământesc.

Fără amestecul Germaniei care l-a favorizat pe Lenin să ajungă la Petrograd; fără milioane de dolari expediaţi din New York; fără pasivitatea Angliei şi a Franţei, revoluţia din Rusia s'ar fi stins ca şi cea pornită în 1905 de pe vasul Potemkin.

Timp de 22 de ani, din 1917 până în 1939, democraţiile apusene au asistat la întinsele masacre din Uniunea Sovietică, începute de Lenin şi continuate de Stalin. Evenimentele îi erau cunoscute şi Preşedintelui American, Roosevelt. Cu toate acestea, atât Anglia şi Franţa cât mai cu seamă America, priveau cu simpatie spre călăul din Kremlin şi-i căutau prietenia.

O nefastă alianţă militară în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, urmată de nişte tratate antiumane, au lărgit câmpul de activitate al comunismului până în mijlocul Europei şi l-au întins peste cea mai mare parte a continentului asiatic. În 1950, când a început războiul din Coreea, comunismul stăpânea aproape jumătate de planetă.

Ţările necomunizate aveau atunci încă suficiente resurse militare şi economice a-i duce pe comunişti la *"capitulare necondiţionată"*, dar acest punct nu figura pe agenda ocultei. O pace de compromis în Coreea şi o nejustificată capitulare totală a Americii în Vietnam, a înclinat balanţa în favoarea comunismului, dar sforile se trăgeau în dosul cortinei. Beligeranţii de pe teren erau conduşi de cei care se înţelegeau la mesele rotunde.

Comunismul distrusese atât de profund milenarele orânduiri şi tradiţii din ţările ocupate, încât rolul lui s'a terminat şi trebuia machiat şi înlocuit formal. Acest rol i-a revenit lui Mihail Gorbaciov, a cărui politică a surprins pe marii politicieni academici.

Gorbaciov a salvat comunismul de a ajunge să fie judecat pentru crimele împotriva umanităţii. Politica lui Gorbaciov - cu consensul Apusului - a dus la amnistierea tuturor atrocităţilor comuniste prin stingerea oricărei forme de incriminare a celor vinovaţi, prin întinderea unui uriaş văl de tacere şi uitare a sutelor de milioane ucişi de dictatura proletariatului.

Prezenţa în fostele ţări comuniste, în guvernele de după 1989 a comuniştilor notorii în posturile de conducere, dovedeşte din plin acest fapt. Cazul României este exemplul cel mai elocvent.

Revoluţia Tineretului Român din Decembrie, nu a fost prinsă în calculul *"arhitecţilor noii ordini mondiale"*. Ea a fost spontană şi curată. În nici o ţară din Europa comunistă n'au murit tinerii cu dezinvoltura celor din România: *"Vom muri, dar vom fi liberi"*. Să nu uităm niciodată sfânta lor jertfă. Acesta a fost ultimul şi cel mai mare discurs al lor. Vă mai amintiţi de calda dragoste a Românilor din acele zile de Decembrie? Câteva zile doar. Mari, cât ani întregi de istorie. Singurele cu care România se poate prezenta în faţa Marei Judecăţi.

Ce a urmat este rezultatul grotesc al manevrelor conspiraţiei. Nu Iliescu singur. El este expresia cea mai degradantă, arătarea schilodită a unui homuncul, creat în hrubele unei vrăjitorii. Cei cinci ani care au trecut îi poartă numele şi amprenta, dar când Adrian Năstase este numit cavaler al Ordinului Templierilor, firele duc departe, poate chiar prea departe şi Românul îi poate întreba pe bună dreptate pe unii *"politicieni"*: - Care este firea aliaţilor noştri fireşti, unde ne împingeţi cu amândouă mâinile, domnilor politicieni?

Zahu PANĂ

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

SPRE VEŞNICA LOR UITARE

Trecem în revistă soarta tovilor contemporani cu *"Nea Nicu-Împuşcatul"*; Erich Honecker, despotul Germaniei de Răsărit şi inspiratorul *"Zidului dela Berlin"*, a tulit-o în Chile, unde a murit de cancer; Generalul Vojciech Iaruzelski (el a declarat Papei că dacă nu-l aresta pe Wallesa năvăleau Ruşii, N.R.) acum generalul îşi scrie memoriile; Gorbaciov, dictatorul ce-a încercat să civilizeze comunismul dar a dat cu troica'n şanţ, umblă cu discursul în buzunar ca să-şi pună perişoare în borş.

Mikloş Nemeth al Ungariei inventatorul gulaşului proletar e bancher şi-şi numără dolarii, iar sincerul tovarăş Janoş Kadar a fost parcat pe linie moartă din 1988.

În Bulgaria, după o domnie de 35 de ani, *"Unchiul Tosho Zhivcov"* a obţinut o condamnare de 7 ani pentruc'a cheltuit vreo $24 milioane (în leve) ca să-şi construiască apartamente, să-şi cumpere maşini iar ca distracţie prefera anonimatul prin dormitoare; lui Zhivcov, la 83 de ani, bolnav i s'a amânat aplicarea pedepsei şi e arestat la domiciliu.

Singurul care se menţine la putere este Slobodan Milosevic, Preşedintele Iugoslaviei dezmembrate.

In Praga scriitorul Vaclav Havel, iniţiatorul *"Revoluţiei de Catifea"*, martor la divorţul dintre Cehi şi Slovaci, s'a retras din viaţa politică iar Miroslav Stepan, călăul ce-a condus atacul contra disidenţilor a fost arestat, judecat, eliberat şi, actualmente, e în fruntea unui minuscul partid cripto-comunist. Enver Hoxha al Albaniei a fost azvârlit din Mausoleu şi depus într'o groapă comună. Transferul oaselor a fost onorat de câteva sute de regretabili.

In România 87 de lideri au fost judecaţi şi condamnaţi pentru crime. Azi toţi sunt liberi. Restul tovarăşilor continuă să locuiască în vilele agonisite prin furt şi crimă. Bilanţul revoluţiei: peste 1100 de tineri împuşcaţi de comunişti plus doi comunişti împuşcaţi tot de comunişti.

Despre Dl. Preşedinte Iliescu, sperăm să scriem pe curând.

•••

DIN TRECUTUL CELOR 130 ŞI CEVA DE ZILE

Ne referim la zilele dintre 6 Septembrie 1940 şi 21 Ianuarie 1941.

Cu toate greutăţile de a ajuta refugiaţii veniţi din regiunile răpite, cu toată teama să nu-ţi superi vecinii care'şi înfipse colţii în trupul ţării, în aceste zile s'au întâmplat şi alte lucruri în afară de *"crime şi omoruri"* aşa cum se tot bate toba spartă, de peste jumătate de veac.

Reproducem, fără autorizaţie dela autor, parte dintr'un articol publicat în ziarul *"AXA"*, Anul X, nr.48 din Vineri, 03.01.1941:

"...la teatrul «Regina Maria» al doilea concert de popularizare a muzicii clasice, dat de orchestra simfonică a armatei, sub conducerea D-lui lt.col. Ion Dellu, inspectorul muzicilor armatei din întreaga ţără.

Este poate pentru prima dată la noi, când o orchestră atât de mare - singura care nu primeşte nici un fel de subvenţie de nicăieri - îşi fixează un scop dintre cele mai nobile şi mai utile din punct de vedere social: prezentarea sistematică a bucăţilor de muzică clasică la PREŢURI POPULARE."

Publicul nostru - şi nu numai melomanii calificaţi - a fost obişnuit cu gândul că un concert de muzică aleasă nu se poate gusta decât în ţinută de seară şi de preţuri exorbitante."

Chiar în sălile unde s'ar fi putut face o cât de modestă educaţie muzicală - atât de necesară într'un stat tânăr pentru cultivarea sensibilităţii publicului - nu puteau pătrunde, în majoritate, decât tot snobii plini de ifose şi cucoanele, cele mai multe amuzicale, însă cu vulpi argintii şi lorniete.

Iată de ce aplaudăm, pentru a doua oară în aceastǎ pagină şi din toată inima iniţiativa D-lui lt.col. Dellu... de popularizarea compoziţiilor clasice după un plan sistematic..."

Planul de popularizare a muzicii clasice *"într'un stat tânăr"* nu s'a mai înfăptuit...

Am spus: *"fără autorizaţie"*, deoarece articolul era iscălit de... GH. DONEV.

•••

SPITALELE TE ÎMBOLNĂVESC

Institutul Hematologic din Bucureşti nu are posibilitatea să facă teste pentru controlul hepatitei C, de aceea transfuziile se fac şi cu sânge infectat. Institutul furnizează spitalelor sânge pentru intervenţii chirurgicale. Rezultatul ar fi că 4% din populaţie este infectată cu virusul HCV, care atacă ficatul. O maşină pentru testarea virusului costă 2.5 miliarde lei.

•••

CU ONOAREA BINE PĂZITĂ

Reprezentanţii PDSR-ului au propus un articol în Codul Penal prin care orice atac ţintit să şifoneze onoarea preşedintelui se pedepseşte cu închisoare dela 5 până la 8 ani. Noi propunem să se acorde acuzatului şi titlul de *"Mare Ţintaş"* pentru abilitatea de a zări şi găuri minuscula onoare a d-lui preşedinte.

•••

CITITĂ

Comentând prăbuşirile avioanelor MIG21 revista *"Academia Caţavencu"* dă explicaţii: *"MIG-urile cad pentrucă, la cinci ani după revolutie, n'am scăpat de gravitaţie"*.

AGENDĂ SPORTIVĂ

Radu ŞERBAN

ATLETISM... Fondista Iulia Negură a obţinut al 5-lea succces al ei în actualul sezon competiţional, câştigând semi-maratonul internaţional Marseille-Cassis. Atleta română Anuţa Cătuna s'a clasat pe un onorant loc patru în proba feminină a celebrului maraton dela New York, învingători fiind kenyanca Tegla Loroupe şi respectiv mexicanul German Silva în întrecerea masculină.

•••

ŞAH... La Campionatele Balcanice dela Varna, "speranţele" României au urcat de două ori pe podiumul de premiere, la juniore locul al doilea, după Bulgaria, iar la juniori poziţia a treia, după ex-Iugoslavia şi Bulgaria.

•••

GIMNASTICĂ... La Ambasada Japoniei din Bucureşti s'au semnat acordurile între partea niponă şi cea română, privind donaţia de aparatură tehnică japoneză, în valoare de aprox. 500.000 dolari americani, pentru sala de gimnastică din Complexul Naţional.

•••

KARATE... România a cucerit primul ei titlu mondial, prin echipa de "ENBU mixt" - Eva Kerekes şi Pavel Vancea - la C.M. desfăşurat la Trevisco, în Italia. Medalii de bronz au obţinut Daniela Stamate-kumite şi echipa feminină de kata, alcătuită din Kerekes, Ionete şi Cruher.

•••

POLO... Campioana României, Steaua Bucureşti, a câştigat turneul internaţional din Berlin, luând o serioasă opţiune înaintea primului tur al CCE (Tel Aviv, 11-13 Nov.) unde va întâlni campioanele Ucrainei, Belgiei, Irlandei şi ţării gazdă.

•••

RUGBY... Naţionala României a suferit un eşec ruşinos în turneul efectuat în Anglia, cedând cu 26-16 în faţa celui mai vechi club din lume, acela al celebrei Universităţi din Oxford - prima partidă din seria celor trei convenite cu adversari diferiţi.

•••

HANDBALL... La "Netcom Cup" în Norvegia - contraperfomanţă de răsunet a naţionalei feminine a României, care a atins punctul de criză, pierzând joc după joc. Schimbul de generaţii făcut din mers îşi pune amprenta asupra rezultatelor.

•••

FOOTBALL... Prin înfrângerea jenantă a Rapiduleţului Giuleşti la Frankfurt pe Main, am părăsit pe uşa din dos şi Cupa UEFA. Cu efectivul decimat de arbitrajul penibil al englezului Elleray la Lisabona, Steaua a luat totuşi un punct Benficăi la Bucureşti!, ieşind însă din cărţi pentru primăvara Ligii Campionilor. Speranţe au rămas doar la nivelul echipei naţionale, în dificilele partide cu Slovacia (12 Nov. la Bucureşti) şi Israel (14 Dec. la Tel Aviv) pentru preliminariile C.E. din Anglia '96. În turneul de calificare la C.E. de juniori din Grecia '95, România a învins în deplasare Austria, cu 2-0, sperănd îndreptăţit la faza finală a competiţiei. OBSERVAŢIE... Festivitatea sărbătoririi a 80 de ani de atestare documentară a Comitetului Olimpic Român ne-a readus în sală "epoca de aur", în toată hidoşenia ei. Am privit cu silă şi indignare la tembelizor nelipsitul prezidiu cu reprezentanţii oamenilor muncii şi am înghiţit "spiciul" stafiei Ceauşescului, cu preţioasele indicaţii, al prezidenţei C.O.R,. şi al tov. ministru al sportului, fără a-i putea revedea şi admira pe campionii noştri olimpici şi mondiali, care au trudit ducând faima sportului românesc pe meridianele şi paralelele globului. Şi'n sport ca'n toate "domeniilii" de activitate Cotroceanul îşi dă cu presupusul, ca să se aleagă praful cât mai repede!

CUVANTUL COPIILOR

ÎMPĂRTĂŞANIE

Domnu 'a dat grijanie
sfântă'mpărtăşanie
trup şi sânge a lui Hristos
umiliţi să luăm frumos.

Ţinem post, ne spovedim,
de păcat ne curăţim,
ne'mpăcăm cu fiecare
frate mic sau maică mare.

Ilsus, o viţă vie,
ne-a dat euharistie.
Taină sfântă, taina grea
e salvarea ta şi-a mea,
trup şi sânge a lui Hristos
Doamne, mulţumim frumos!

Florica BAŢU-ICHIM

MOŞ CRĂCIUN

Moş Crăciun, în noaptea asta,
Bate 'ncet la orice geam,
Şi întreabă dacă'n casă,
Sunt ori nu copii, şi lasă
Daruri pe la cine-i spune:
"-Ţină-i Domnul, am..."

La ferestrele de-alt'dată
An de an veni pe rând:
"- Ai copii?" "- Ba nu! " şi plânsul
Mă 'nneca în gât, iar dânsul
Clătina din cap a milă
Şi pleca oftând.

Dar acum un an de-odată
L-auzii că'mi bate'n prag:
"- M'a trimis Sfânta Marie
Să-ţi aduc un dar şi ţie..."
Şi te-a scos din sac pe tine,
Dragul mamei drag!...

Va veni şi'n noaptea asta
Şi va bate'n geamuri iar:
"- Ai copii? Şi eu voi spune:
"- Slavă ţie, Moş Crăciune,
Am şi eu un brad pe masă
Şi aştept un dar!"

Şi, din sacul lui cel mare,
Bucuros, va scoate-un miel,
Alb de tot, pe patru roate
Alb ca el să fii în toate
Şi de-a pururi, dragul mamei
Alb şi blând ca el!...

Elena FARAGO

ABECEDAR CREŞTIN

Crăciunul, dragi copii, este una din cele mai importante sărăbători ale anului. Copiii o aşteaptă cu emoţie, gândindu-se la bunătăţile pe care le primesc cu colindatul şi cadourile pe care le va duce Moş Crăciun.

După Crăciun unii sunt supăraţi că nu au primit ce vroiau, pe alţii îi doare burta că au mâncat prea mult, iar alţii mai necăjiţi, îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru puţinul pe care îl au. Acesta e Crăciunul? Nu. Acesta este Crăciunul oamenilor săraci sufleteşte.

Aici, departe de ţară, unul din colindele foarte dragi mie, începe aşa:

" Departe'ntr'o iesle, nu-i leagăn copaie
Micuţul Domn Iisus îşi odihneşte dulcele căpşor
Stelele'n cer privesc jos şi ador
Micuţul Domn Iisus adormit pe fân şi pe paie."

Crăiunul e dragostea lui Dumnezeu pentru oameni, întruparea lui Iisus Hristos pentru mântuirea fiecăruia din noi. El a venit pentru întreaga omenire şi pentru fiecare din noi în parte. Şi pentru mine care vă scriu aceste rânduri şi pentru tine, care asculţi, şi pentru mama ta, care îţi citeşte, şi pentru fraţiorul tău şi pentru surioara ta.

A venit ca un prunc micuţ, într'o iesle, fără un leagăn sau pătuţ unde să doarmă, fiind cel mai sărac om din lume. Dar ne-a adus cea mai mare bogăţie spirituală. Ne-a adus iubirea lui Dumnezeu. Ne-a adus mântuirea. Ne-a adus viaţa dincolo de moarte. S'a făcut frate cu fiecare din noi ca împreună să ne rugăm aceluiaşi Părinte, aceluiaşi Tată zicând: " *Tatăl nostru...*".

Fie ca acest Crăciun să ne aducă pace în suflet, pace în familie şi pace în lume. Şi fie ca şi noi să spunem, odată cu toţi copiii bogaţi sau săraci: *"Doamne Iisuse Hristoase, care te-ai născut în Betleem pentru noi şi pentru a noastră mântuire, îţi mulţumim pentru tot ce ne-ai adus şi ne-ai dăruit!"* Crăciun Fericit!

Părintele MITREL

Sărbători fericite!

PAGINA "CUVÂNTUL COPIILOR" ESTE REDACTATĂ DE FLORICA BAŢU
126 MADISON AVE. S., KITCHENER, ONTARIO, N2G 3M6

PLOAIE DE CRĂCIUN

Ninge, plouă,
Fată nouă
Se prelinge,
Iar când ninge
De pe faţă
Cade gheaţă
Sau se duce,
Pe uluce,
Şi'n coşare.
De nu are
Loc de joacă,
Pe la toacă,
Strânsă roată,
Cade toată;
Prea sunt ude
Şi zălude.
Ninge, plouă,
Stropu'n două
Se desparte
Şi pe-o carte
Lăcrimează.
La amiază,
Lacrimi pică
Pe-o furnică
Şi-alte noi
Cad cu ploi;
Ning şi plouă,
Cade două.
Plouă 'ntr'una
Cât e luna,
Plouă şoapte
Zi şi noapte.

Ştefan THEODORU

POZNAŞU' DE MATEI

Na, Matei ce pot să-i spun
Când apare Moş Crăciun?
Numai pozne mi-ai făcut.
De ce taci acuma mut?
Mi-ai pus sare în cafea
Si-ai zis: tată, haide, bea!
Hârtia dela W.C.-u
Ai zis că e curcubeu,
Zvârlind suluri prin copaci-
De ce taci?
Mâzgăleşti peretele,
Tragi de coadă fetele.
Pozna, cea mai lată, lata,
Manuscrisele lui tata
Când lucra greu la servici
Le-ai făcut... ce poţi să zici?
Avioane, bărci, ce vrei...
Vezi ce mi-ai făcut Matei?

***

- Tată, ca să mă învăţ
Spune-i să'mi aducă-un băţ
Să mă bată, să mă bată
Cu cârjă ... de ciocolată!

Dumitru ICHIM

Poveste de Crăciun

Părinţilor mei....

Florica BAŢU-ICHIM

Venea Crăciunul şi toată lumea muncea cât putea de mult: şi mama şi tata şi Reaua Pământului.

Cum, şi Reaua Pământului?

Sigur, şi Reaua Pământului! Numai că ea se pregătea în felul ei: a intrat în camera lui Moş Crăciun, când el nu era acasă, şi cu vopsea albă a şters de pe harta Moşneagului un sat întreg cu copii, părinţi şi bunici!

- Acum să-i văd ce-o să facă! şi-a zis ea, mulţumită. Şi a plecat pe deal să mai necăjească nişte copii.

Întâi şi întâi a furat mănuşile unui princhindel. După un timp, copilul a început să plângă.

- Ce e, ce e? l-a întrebat sora lui.

- Mi-au îngheţat mâinile.

- Pune-ţi mănuşile!

- Le-am pierdut!

Surioara l-a mângâiat, i-a încălzit mânuţele în mâinile ei, şi-a scos mănuşile şi le-a dat frăţiorului.

Nu i-a plăcut lui Reaua Pământului treaba asta. Dar ce să facă? Tocmai venea la vale o săniuţă. Reaua Pământului s'a făcut un bulgăre de zăpadă şi s'a pus în faţa ei! Sania s'a răsturnat, băieţelul s'a răsturnat şi a început să plângă.

- Ce e, ce e? l-a întrebat fratele lui.

- M'am ciocnit de gheaţă şi mă doare! Au, au, au!!!

- Până te însori îţi trece! Care-i gheaţa de care te-ai lovit? Asta? Hai să o batem să se'nveţe minte!

- Na, na, na! Să mai răstorni tu sănii!

Băieţii râdeau şi dădeau cu ghetele în bulgărul de gheaţă care se făcea tot mai mic, tot mai mic.

Văleu, văleu! Reaua Pământului a mâncat o bătaie!!! Punându-şi mâinile la vântăi a fugit să se odihnească şi să se gândească la alte răutăţi.

- Ia să-i necăjesc pe oamenii mari!

La un semn al băbuţei, toată mâncarea din magazine şi din casele oamenilor a dispărut deodată! Ce să facă oamenii mari? Se gândeau că vin copiii dela joacă, se aşează la masă şi ei nu au ce să le dea. Atunci au trimis trei bărbaţi în satul vecin să aducă de-ale gurii.

Numai că Reaua Pământului nu dormea. Abia încărcaseră sătenii săniile cu de-ale gurii, când urâţenia s'a furişat la ochii celor trei şi apăsa tare, tare pe pleoape. Bieţii oameni abia-abia ţineau ochii deschişi.

- Ce faceţi, nu plecaţi? au interbat cei din satul vecin

- Ni-e somn! au răspuns ei într'un glas şi au adormit imediat.

- Am eu leac pentru somnul ăsta! a spus bătrânul satului.

Şi luând un bulgăre de zăpadă a început să-i frece la ochi. Când Reaua Pământului s'a pomenit frecată cu zăpadă a strigat odată: "Au!" şi a luat-o la fugă. Iar cei trei au sărit în sănii şi au strigat:

- Plecăm! Nu avem timp de pierdut! La revedre oameni buni şi să ne vedem cu bine!

Dar Reaua Pământului nu s'a lăsat: când să intre săniile în sat, le-a ţinut calea o pocitanie mare, urâtă, neagră.

- Săriţi, oameni buni! Urâţenia vrea să ne fure mâncarea!

Şi au venit oamenii din sat cu mic, cu mare şi dă-i! şi dă-i! Ba, unii ziceau să o împuşte, iar alţii ziceau să o prindă în cuşcă şi să o ducă la circ.

Mai mâncase Reaua Pamântului multă bătaie în viaţa ei dar aşa ca acum nu-şi aducea aminte să fi mâncat. A prins un moment mai bun şi a fugit la casa ei să-şi pună ceapă cu sare pe cucuie şi bucăţi de cartofi pe frunte să nu o mai doară atâta. Şi în sinea ei se gândea cum să strice odată şi pentru totdeuana Crăciunul.

În noaptea de Craciun, când toţi dormeau, a făcut Baba ce a făcut şi s'au stins toate focurile şi toate luminile din case. Acum ea se bucura că ştersese satul ăsta de pe hartă şi dacă era întuneric, cum să ştie Moş Crăciun că aicea sunt copii?

- Şi iată că într'o casă s'a trezit un copil. A văzut întuneric, nu pom de Crăciun, nu cadouri, nimic. A început să plângă. Tata a venit lângă el.

- De ce plângi?

- Nu am brad... Nu am cadouri...

Tata l-a luat în braţe la lumina candelei.

- Ştii tu ce e Crăciunu'?

- Moş Crăciun... suspină copilul.

- Nu. Crăciunul e naşterea lui Iisus Hristos.

Şi tăticu a început să cânte:

"O ce veste minunată
Din Betleem ni se-arată
Astăzi s'a născut
Cel făr' de'nceput
Cum au spus proorocii..."

- Tată, cât de mic era Iisus? Ca mine de mic?

- Mai mic. Cum e frăţiorul tău din scutece. Dar mai bine, ascultă! Şi cu vocea lui caldă, cu ochi fericiţi a cântat mai departe:

"...Căci la Betleem Maria
Săvârşind călătoria,
În sărac sălaş
Din acel oraş
Naşte pe Mesia..."

- Tată, cât de săraci erau ei? Ca noi de săraci?

- Nu, puiul tatii, noi nu suntem săraci: Mama a făcut sarmale şi cozonaci pentru Crăciun. Tu dormi într'o casă, pe pat. Iisus dormea într'o iesle, pe paie.

- Îi dau patul meu!

- Sssttt! Ascultă:

"...Pe Domnul cel din vecie
Ce L-a trimis Tatăl mie
Să se nască
Şi să crească
Să ne mântuiască..."

Somnoros, copilul întrebă:

- De ce zici că L-a trimis Tatăl mie?

- Tatăl e Dumnezeu. Şi Dumnezeu L-a trimis pe Iisus pentru noi toţi, împreună şi pentru fiecare în parte: pentru mine, pentru mama şi pentru frăţiorul tău.

- Şi pentru mine?

- Şi pentru tine. Dumnezeu te iubeşte atâta de mult că L-a trimis pe Fiul său unul născut să te mântuiască.

- De ce mă iubeşte Dumnezeu?

- Pentrucă El e Tatăl tău.

- De ce e tatăl meu?

- Pentrucă El i-a făcut pe oameni şi are grijă de ei.

- De ce are grijă?

- Ştii ce? Mai întrebă şi mâine. Acum hai să cântăm împreună:

"...O ce veste minunată..."

Şi vocea firavă a copilului se împletea cu vocea gravă a tatălui.

Tocmai atunci trecea Moş Crăciun pe desupra satului. Tare s'a mirat el când a auzit cântecul.

- Ce să fie? Pe harta mea e pată albă în locul acesta. Şi a trimis un cerb să cerceteze.

- E un sat. Un sat întreg cu copii, părinţi şi bunici, i-a adus cerbul răspuns.

Atunci a înţeles Moşneagul despre ce este vorba. A mişcat odată din barbă şi o mulţime de steluţe roşii, albastre, galbene, verzi au început să plutească deasupra caselor printre pomi, pe la ferestre de-ţi era mai mare dragul să te uiţi. Copiii se strânseseră la geamuri şi nu mai puteau de bucurie!!!

A mai mişcat odată Moşul din barbă şi lângă fiecare căsuţă a apărut un pom, dar nu orice fel de pom. Avea crenguţe multe-multe şi în unele crengi erau pâini, în altele cârnaţi, sarmale, prăjituri...

- Ce frumos!!! a strigat o fetiţă şi s'a repezit să ia o ciocolată.

Şi ce să vezi? În locul ei au apărut pe crenguţă alte trei ciocolate! Tare s'au mai mirat oamenii că ei nu mai văzuseră astfel de pomi!

- Mulţămim, Moş Crăciun, mulţămim frumos!!

- Să le mâncaţi sănătoşi! a zis Moşneagul şi a mai dat o zăpadă, dar una cu totul deosebită: când cădea pe prăjituri şi cozonaci se transforma în frişcă! Au mâncat copiii de s'au săturat!

S'a dus vestea în toate satele de pomii aceia grozavi şi când venea cineva din alte sate în vizită pe la neamuri, pleca de acolo încărcat cu bunătăţuri. Se zice că de atunci nu a mai existat nici un om flămând: când cineva nu avea ce să mănânce venea în satul nostru, lua cât avea nevoie ba mai dădea şi la alţii.

Iar Reaua Pământului n'a mai putut de necaz. S'a supărat atâta de rău, că şi-a făcut singură o ladă tare-tare şi s'a închis singură înăuntru să nu vadă şi să nu mai audă nimic. Şi aşa a scăpat lumea de ea.

Iar Moş Crăciun a făcut o hartă secretă pe care o ţine tot timpul în buzunar, departe de oamenii răi.

Cât despre mine, ce să zic? Am flămânzit de atâta scris. Mă bate gândul să ies afară şi să iau un cozonac dintr'un pom. Vreţi şi voi o bucată?

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

Urmare din pag. 20

prin România, luând dispozitiv de apărare în lungul Dunării, dela Ismail şi până la Turnu Severin, până la sosirea avangărzii ruseşti.

b) În Mai-Iulie a concentrat în Oltenia două corpuri (4 divizii) şi a asigurat flancul drept al dispozitivului strategic rus desfăşurat pe Dunăre; a imobilizat importante forţe turceşti, împiedicându-le să intervină în sectorul unde Ruşii forţau Dunărea; a contribuit la distrugerea şi la împrăştierea flotilei turceşti;

c) În cursul lunii Iulie 1877, divizia 4 română a trecut Dunărea, la solicitarea Rusiei şi a înlocuit trupele acesteia, care constituiau garnizoana cetăţii Nicopole, făcându-le disponibile pentru a putea lua parte la a doua bătălie pentru Plevna.

d) În August a luat parte cu 3 divizii la a 30-a bătălie a Plevnei (ocupând reduta Griviţa) şi apoi la încercuirea cetăţii până la capitaluarea ei;

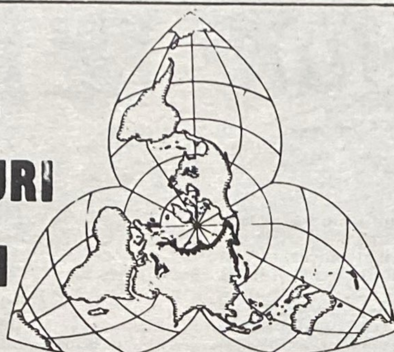
e) În Noembrie a ocupat cetatea Rahova şi Plevna (împreună cu Ruşii) şi şi-a adus contribuţia decisivă la capitularea lui Osman Paşa;

f) Până la sfârşitul războiului a încercuit cetăţile Vidin şi Belogradgic, a avut trupe în garnizoana Nicopole şi Rahova şi a escortat prizonierii otomani. (N. Ciachir, *Războiul pt. independenţă*... p.199-200).

Nicolae Ciachir

Continuare în numărul viitor

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

PUTERILE OCCIDENTALE ȘI-AU RECUNOSCUT NEPUTINȚA ÎN BOSNIA

A doua jumătate a lunii Noembrie a arătat definitiv neputința ONU, NATO și a Uniunii Europene, de a rezolva problema războiului din Bosnia.

Piatra de încercare a fost atacul Sârbilor asupra enclavei Bihaci, din Nord-Vestul Bosniei, complet încercuită de trupele sârbești. Ea n'a mai putut primi ajutoare alimentare din luna Mai. Într'un act de disperare, forțele guvernului din Sarajevo au încercat străpungerea încercuirii. A urmat un contraatac sârbesc, la care au participat și Sârbii din Croația, care au ocupat 30% din teritoriul acesteia, unde au format așa-zisa republică Krajna. Ei au atacat enclava cu 4.000 de oameni, care s'au alăturat celor 10.000 de Sârbi bosniaci.

Din Krajna au decolat avioane, care au atacat orașul Bihaci și au incendiat sate din jur, aruncând și bombe cu napalm. Situația forțelor ONU din această *"zonă protejată"* devenind critică, avioanele NATO au primit dispoziția de a bombarda două piste de aterizare din Udbina (Croația), fără însă a ataca avioanele dela sol(!). După două zile au fost bombardate și baterii de rachete din Vestul enclavei, ca represalii împotriva tirului deschis asupra avioanelor de patrulare NATO.

Bombardamentele aeriene nu au diminuat atacurile Sârbilor, care au amenințat cu represalii puternice asupra trupelor ONU, dacă se vor repeta atacuri aeriene. Mai multe orașe din Bosnia au fost bombardate, iar Sarajevo a fost atacat cu rachete, care au provocat avarii clădirii guvernamentale și ambasadei SUA. Convoaiele cu ajutoare au fost blocate, iar Sârbii au umilit din nou forțele ONU, luând sute de ostateci. Generalul Mladici, comandantul forțelor Sârbilor bosniaci, a spus că ei vor fi eliberați, când i se va da programul de zbor al avioanelor NATO (!).

Administrația dela Washington a făcut din nou un viraj, alăturându-se poziției M. Britanii și a Franței, care au fost în permanență împotriva intervenției NATO, de teama represaliilor împotriva trupelor lor din Bosnia. Occidentalii au început să-și recunoască neputința, revenind la ideea că numai negocierile pot rezolva problema războiului din această regiune. A existat o permanentă fricțiune între atitudinea ONU, care a dus la negocieri nerespectate de Sârbi sau respinse și NATO care n'a putut acționa decât sub ordinele ONU.

În afară de M. Britanie și Franța, Rusia a fost și ea un permanent factor de tergiversare și de opunere a utilizării forței împotriva Sârbilor, aliații tradiționali ai Moscovei. În țelurile ei imperialiste, Rusia a dorit totdeauna, sub diverse pretexte, ca să se amestece în problemele balcanice. Propaganda sârbă și rusă a inventat gogorița înființării unui stat musulman fundamentalist în Europa. Fundamentaliști sunt numai Șiiții, 90% în Iran, 10% în Irak și câteva grupări în Egipt și Algeria, unde fac acte teroriste. În Sarajevo, unde trăiesc și mulți Sârbi, există o catedrală ortodoxă, ca și una catolică, unde oficiază un cardinal. Musulmanii bosniaci sunt în majoritate Sârbi, care au trecut la această religie.

Embargoul impus Iugoslaviei n'a afectat cu nimic puternica dotare în armament a Sârbilor, dar a făcut ca Bosnia să rămână dezarmată și să nu se poată apăra singură decât cu armament ușor. La Bihaci Sârbii au dispus de tancuri, rachete, avioane și chiar de un tren blindat. Orașul probabil va cădea.

În caz de neîncetare a focului, sunt toate șansele ca forțele ONU să se retragă, dar această retragere va fi foarte complicată. Deplasarea celor 24.000 de soldați va necesita cinci luni și ea va trebui să fie protejată de cel puțin două divizii NATO. Retragerea va reprezenta un eșec colosal al puterilor vestice.

Se încearcă să se facă Sârbilor concesii, cu un plan în care Sârbii bosniaci vor putea să facă o confederație cu Serbia, ajungându-se de fapt la Serbia Mare, visul lui Miloșevici. E puțin probabil că Sârbii vor mai accepta vreun plan, după ce au testat din nou slăbiciunea forțelor occidentale, acum atât de dezbinate în planurile lor de acțiune. Acest lucru se poate întrevedea și din faptul că liderul Sârbilor bosniaci, Karadzici, a refuzat să se întâlnească cu Secretarul General ONU, Boutros-Ghali, la Sarajevo. Ei au acum toate șansele să cucerească întreaga Bosnie.

HELMUT KOHL A FOST REALES CANCELAR

Helmut Kohl a fost reales Cancelar al Germaniei de către Bundestag, la numai două voturi diferență, după victoria la limită obținută de Coaliția Democratică în 16 Octombrie.

După cum era de așteptat, realegerea sa a stat în cumpănă până în ultimul moment. Doi legislatori ai coaliției au fost aduși bolnavi, iar unul a sosit în ultimul moment. Dela opoziție a absentat un membru. Trei membri din coaliția guvernamentală au votat împotriva cancelarului, care a obtinut totuși 338 de voturi pentru, suficiente pentru realegerea sa de către Bundestag (672 membri), pentru încă patru ani.

Kohl, care este lideerul Partidului Creștin Democrat din 1973, a devenit Cancelar în 1982. Dacă va rezista încă doi ani, el va depăși recordul de 14 ani al lui Konrad Adenauer și va deveni Cancelarul cu cel mai lung mandat, după Otto von Bismarck, care a deținut puterea din 1871 până în 1890. Se crede că el nu va mai candida în 1988 și își va ceda locul lui Wolfgang Schäube, liderul partidului in Bundestag.

FURTUNA REPUBLICANĂ ÎN ALEGERILE AMERICANE

Alegerile pentru o nouă Cameră a Reprezentanților (335 locuri), pentru 34 locuri în Senatul cu 100 de membri, ca și pentru 36 de locuri de guvernatori, au reprezentat un triumf al Partidului Republican, care a întrecut cele mai optimiste speranțe.

Astfel, în Camera Reprezentaților, Republicanii au câștigat 52 de noi locuri, în dauna Democraților, obținând un total de 230 de membri (dela 178), față de 204 cât vor avea Democrații (dela 256). Pentru a controla Senatul, Republicanii aveau nevoie de șapte noi senatori, dar au obținut opt, încât în Senat vor avea 53 de locuri (dela 44), iar Democrații 47 (dela 56).

Este prima oară din 1954 când Republicanii obțin controlul și în Cameră și în Senat. Sub noua formație, Congresul al 104-lea își va începe sesiunea la 4 Ianuarie 1995.

Victorii importante a obținut partidul a cărui emblemă este elefantul și în alegerile pentru 36 de locuri de guvernatori. Aici Republicanii au câștigat încă 11 locuri, care se vor adăuga celor 20 pe care le dețineau. Democrații vor avea numai 17 guvernatori (dela 29).

Se poate remarca că nici un candidat republican, care deținea locuri în Camera Reprezentanților, Senat sau de guvernator, nu le-a pierdut. O schimbare istorică este considerată obținerea unui mare număr de voturi în cele 11 state sudiste (fosta Confederație) ca și câștigul în șapte din cele opt state mari. Tot istoric este și faptul că democratul Thomas Foley este primul președinte al Camerei Reprezentanților, care să nu fi fost reales ca reprezentant, din 1860 încoace.

Newt Gingrich

Înfrângerea categorică a Democraților, care va aduce politica americană dela centru-stânga la centru-dreapta, se datorează mai multor factori.

Majoritatea celor care au votat pentru Republicani, au declarat că au făcut acest pas din cauza disprețului pentru un guvern mare, ineficient și cheltuitor, cât și pentru Clinton care nu și-a ținut promisiunile din timpul campaniei electorale, abandonând scăderea taxelor mari pentru clasa mijlocie și lăsând nerezolvată problema ajutorului social. Propunerea pentru reforma sanitară a rămas doar un imens document birocratic. Toate acestea au dus la un sentiment de nesiguranță a majorității populației, care a așteptat zadarnic schimbările promise.

A apărut și așa-zisul factor Clinton, ca pe vremuri factorul Carter, care reprezintă un sentiment de dezaprobare, apropiat de antipatie, pentru felul de comportare a Președintelui. Acesta, încă dela început, a făcut o cârpăceală în alegerea membrilor echipei guvernamentale, care s'au dovedit apoi în majoritate incompetenți și aroganți. A existat și un resentiment pentru un Comandant Suprem, care s'a sustras dela serviciul militar și a cărui prima problemă de care s'a ocupat, chiar din prima lună de prezidenție a fost pledarea pentru primirea homosexualilor în forțele armate. A avut valoare negativă și asocierea ostentativă a soției președintelui, într'o serie de probleme guvernamentale importante. Au contat oscilațiile și nehotărarea în politica externă.

Bob Dole

Problema homosexualilor a îndepărtat pe Democrații conservatori. Același lucru s'a întâmplat și cu suporterii lui Perot, care au votat acum în majoritate pentru Republicani. De reamintit că acesta a obținut în alegerile prezidențiale din 1992, 19% din voturi, ceea ce a defavorizat pe Bush (38%) și l-a ajutat pe Clinton (43%) care a devenit președinte minoritar (sub 50%).

63% din populația albă a votat pentru Republicani, ca și marea majoritate a tinerilor. Același lucru l-au făcut Catolicii și Protestanții. Evreii și Negrii au votat masiv cu Democrații.

Partidul Republican are câteva personalități care vor conduce în al 104-lea Congres dezbaterile pentru reformele propuse. Astfel este senatorul din Kansas, pragmaticul Bob Dole cu activitate în Senat de 25 de ani, fostul lider al minorității în acest for, care va deveni liderul majorității. Bătăiosul Newt Gingrich din Georgia, fostul lider al minorității, va deveni probabil viitorul președinte al Camerei (în locul lui Thomans Foley). Senatorul Phil Gram, considerat ideologul partidului, care a recrutat mulți Republicani, ce

Președintele Clinton

au fost apoi aleși în Senat, va avea un cuvânt greu în viitoarele dezbateri.

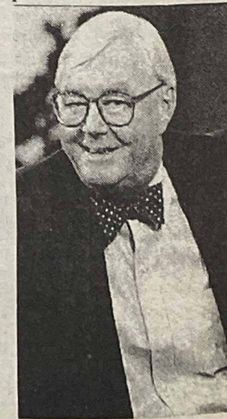
Pentru următorii doi ani, Republicanii au în vedere un program de scădere a cheltuielilor guvernului, amendamente pentru un buget echilibrat, scăderea taxelor pentru familii și pensionari și creșterea bugetului Apărării. Se prevede și încercarea de a face o reformă sanitară eficace.

Planul inițiat de Gingrich sub numele de *"Contract cu America"*, conține punctele importante ale reformelor propuse.

Se așteaptă și o schimbare în viitoarea politică externă. Astfel se presupune că Senatorul Jesse Helms (Carolina de Nord), viitorul Președinte al Comitetului Senatului pentru Relațiile Externe, va iniția o serie de măsuri ca: scăderea ajutoarelor externe și a contribuției financiare pentru ONU și Banca Mondială. Republicanii sunt sceptici în privința ajutorului economic acordat Rusiei, ca și a acordului încheiat de administrație cu Coreea de Nord.

Republicanii au declarat că sunt gata să colaboreze cu Democrații și cu Președintele, dar nu se vor face compromisuri în idei, care cred că reprezintă opinia unei mari majorități a Americanilor, a spus Gingrich. El consideră că trebue schimbat caracterul societății, care din 1950 a coborât într'o cultură a toleranței și a violenței. *"E imposibil să menții o civilizație cu fete de 12 ani care au copii, cu cei de 15 ani care se omoară între ei, cu cei de 17 care mor de AIDS (SIDA) și cu cei de 18 ce primesc o diplomă, pe care de abia pot s'o citească,"* a mai declarat Gingrich.

Se consideră că Președintele Clinton are de ales față de noul Congres, două căi. Calea Truman, care a opus veto-ul său la majoritatea propunerilor republicane, pentru ca apoi să acuze Congresul ca fiind ineficace în problemele interne, președintele căutând să se concentreze asupra problemelor externe. Sau să adopte calea Nixon, căutând să atragă pe cei cu vederi centriste din partidul advers.

Phil Gram

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

DECRETE PREŞEDINŢIALE

M.S. Regelui Mihai, cetăţean englez de origină română, nu i s'a aprobat intrarea în ţară dintr'o simplă eroare a celor care-i aranjează turneele. Sfătuitorii M. Sale n'au aflat de *"Decretele săptămânale"* ale D-lui preşedinte: îl redăm pe cel din săptămâna din 3-9 Octombrie, 1994:

LUNI: Începe *"marea bătălie contra corupţiei!"* Pentru a se evita orice abuz de putere, furt direct din averea Statului, de cumpărări şi vânzări ilegale de apartamente, vapoare, vile, pământ etc. Se decretează: Miniştrii, Secretarii generali, Şefii departamentelor, Directorii de întreprinderi să nu semneze nici un act oficial; de asemenea, funcţionarii care primesc spre rezolvare cereri dela particulari, să-şi ia o vacanţă de 24 de ore. Vameşilor şi poliţiştilor, care nu pot lipsi dela serviciu, li se ordonă să-şi ţină mâna în propriile buzunare; iar ţiganii specialişti în sustragerea portofelelor, să poarte mănuşi de box.

MARŢI: Pentru eliminarea celor trei ceasuri rele, s'a ordonat ca ziua să numere numai 21 de ore: 20 de ore a 68 de minute, iar a 21-oră să fie *"bisectă"*, cu 80 de minute. Total 1440 de minute.

MIERCURI: Se declară război şobolanilor! E datorie naţională pentru fiecare bucureştean să păzească lăzile de gunoi şi să prindă minimum cinci şobolani! Cei care vor lua prizonieri 20 de şobolani - suntem în stare de război cu rozătoarele, subliniază Dl. Iliescu - vor primi decoraţia de *"Mare Vânător Patriotic"*.

JOI: Între 2-6 p.m. este oprită aterizarea farfuriilor zburătoare.

VINERI: Pentrucă-i zi de post *"Nu se vizează paşapoartele britanice"*.

SÂMBĂTĂ: Emisiunile dela TVR şi Radio vor explica incompatibilitatea zilelor de post cu paşapoartele britanice.

DUMINICĂ: De bucurie că M.S. Regele s'a întors de unde a venit, D-nii Iliescu şi Văcăroiu au început să joace *"capra pe sărite"*.

NUMAI SUNTEM IMPORTANŢI !

"România nu reprezintă o ţară geostrategică foarte importantă pentru Statele Unite" - a declarat Dl. Richard Schiffer, consilierul special al Preşedintelui Clinton, într'un interviu ce-a fost transmis prin postul de radio *"Europa Liberă"*. Faptul că nu mai suntem *"geostrategici"* se traduce că vom primi mai puţin ajutor economic. Dar Preşedintele Clintonm a promis că nu va *"închide ochii"* dacă vom cădea în păcatul de a nu respecta drepturile umane. În vizita pe care Dl. Iliescu a făcut-o la Londra, la începutul lui Noembrie a subliniat că Vestul e corect de a suporta dezvoltarea democraţiei în Rusia dar trebue să fie atent ca să nu susţină o politică ce ar urmări *"refacerea vechiului imperiu"*.

O observaţie justă şi ne-ar bucura s'o ştim că-i făcută din sinceritate şi nu din interese temporare; până ne vom convinge de adevăr, îi oferim şi noi temporare felicitări.

•••

RUSIA ÎŞI ARE ŢARIŞTII EI

Vreun milion de Ruşi şi-au exprimat dorinţa de a se întoarce la vechiul sistem ţarist. Candidaţii sunt, dar şanse nu's.

•••

CU VOIE DELA FELINAR

Absenteismul din parlament împiedică votarea legilor. Dezbaterile au loc în faţa scaunelor goale. Pentru fardarea obrazului se spune: parlamentarii nu *"chiulesc"*... ei sunt *"învoiţi"*.

•••

IEFTINIRI ŞI SCUMPIRI

S'au ridicat taxele la ţigări dela 200% la 300%; la automobile cu 50% etc., dar s'au ieftenit ţuica şi rachiul.

•••

REDUCEREA "PAŞAPOARTELOR"

Pentru a linişti Vestul alarmat de inflaţia neotovarăşilor care forfotesc prin lume cu *"Paşapoarte de serviciu"*, autorităţile au hotărât: *"Paşapoartele"* să fie înapoiate în cinci zile după terminarea aşa sisului *"servici"*.

•••

MINERII CONTINUĂ SĂ NE DEA LECŢII

Încă un ziarist zdrobit în bătăi. Carol Nicolau dela *"Academia Caţavencu"*. Ziaristul lua fotografii la o întâlnire *"culturală"* ţinută sub auspiciile D-lui Miron Cosma, Regele minerilor. Reamintim: Dl. Iliescu a cerut minerilor să ne înveţe *"democraţia"*, Dl. Cosma lea cerut să ne înveţe cultură, iar minerii s'au oferit să ne înveţe cinstea: s'a *"pierdut"* aparatul de fotografiat al ziaristului rămas... şi bătut şi cu aparatul dispărut.

•••

DE CE NE OCOLESC DOLARII

Rămânem încă *"fruntaşi"* în ce privesc riscurile pentru investiţiile străine, motivele indicate de specialişti sunt de ordin economic-juridic: ambiguităţile legate de statutul juridic al terenurilor, reglementările imprecise privind repatrierea profitului, taxele adiţionale, birocratismul exagerat etc., plus o serie de factori politici. Încetinirea procesului de privatizare, poziţiile adaptate de unele partide faţă de reformă, naţionalismul extremist etc.

•••

S'A'NDREPTAT ISTORIA?

Fostul premier Ilie Verdeţ reaminteşte că pe vremea lui nu erau 1.5 milioane de şomeri, studenţii aveau cămine, etc., iar vechile crime le aruncă în cârca Ruşilor *"Care ne aveau sub ciubotă"*.

•••

CE NE SPUN VIZITATORII

Pentru îngrădirea epidemiei de holeră, guvernul a cheltuit peste 50 milioane lei... Spitalul de Urgenţă din Iaşi nu şi-a plătit telefonul şi-a rămas 2 zile izolat de restul oraşului... Au început cozile la staţiunile de benzină, în timp ce trei sute de mii de tone au fost exportate în Iugoslavia... D.V. Măgureanu şi-a dat raportul despre activitatea SRI, dar nimeni nu ştie despre ce-i vorba, raport şi supra-secret... CARITAS este socotită ca cea mai *"tare"* afacere (escrocherie, N.R.) din Europa de Est... Peste 800 de blocuri din Bucureşti nu vor avea căldura asigurată în timpul iernii, din cauza ţevilor avariate de timp... Un alt cutremur de 4.1 grade Richter a avut loc la 35 km. S.V. de Timişoara... România este *"ţara agricolă"* unde importul de mâncare depăşeşte exportul...

•••

MARE CURIOZITATE

Înainte un dolar în buzunar însemna puşcărie, acum poţi să-i porţi, dar dacă vrei să-i schimbi, depui sau retragi din bancă atunci trebue să explici de unde-i ai? de ce-i scoţi? şi pe ce vrei să-i cheltuieşti?

•••

SUNTEM OCOLIŢI

Polonia, Ungaria şi Cehoslovacia au atras capital de peste $20 bilione în timp ce'n România totalul investiţiilor nu atinge $ 1 bilion. Pentru 1995, se prevede o creştere a economiei de 1.5%.

•••

RÂDE ŞI SPERĂ

Ceauşescu a spus că regimul lui va cădea când va face plopul mere şi răchita micşunele; acum cinci ani plopul a făcut mere şi astăzi oamenii aşteaptă micşunelele.

•••

SE PLÂNG ROMÂNII

Cele mai multe cereri adresate Consiliului Europei din Strasbourg (Franţa) vin din partea Românilor nedreptăţiţi.

•••

PREMIERUL ŞI-A DAT POALELE PESTE CAP

Cu ocazia deschiderii Târgului Internaţional Bucureşti, străinii au avut ocazia să-l cunoască în *"intimitate"* pe Dl. Văcăroiu. S'a iscat şi o discuţie semantică printre vizitatori: E premierul României beat mort ori: e mort de beat?

•••

ŞI FUNAR E BUN LA CEVA

Oraşul Cluj-Napoca, sub administraţia D-lui Funar care-i de toate, inclusiv primar, e unul din cele mai curate oraşe în care, de asemenea, domneşte ordinea.

•••

NUMĂR TRAGIC: 90.000

După socotelile celor care ne-au vizitat şi s'au interesat de soarta copiilor, s'a ajuns la concluzia: în prezent sunt 90.000 de copii abandonaţi. S'au făcut unele îmbunătăţiri minore, dar atât.

•••

NU SUNTEM CHIAR AŞA DE DEMOCRAŢI

În cadrul dezbaterii Codului Penal s'a discutat şi cazul homosexualilor cerut de organizaţiile internaţionale care păzesc toate drepturile. Sub presiunea celor 120 de proteste în care se vorbea de *"tiparul genetic"* etc., parlamentarii au rămas la vechea formulă a Codului Penal (art.200) care prevede o pedeapsă dela 1 la 5 ani pentru întreţinerea de relaţii homosexuale. În aplauzele marii majorităţi s'a confirmat că homosexualitatea e o *"boală ruşinoasă"*, un pericol pentru *"sănătatea naţiunii"* şi, de asemenea, e contra moralei creştine şi *"tradiţiilor şi cutumele poporului român"*.

•••

AVEM ŞI PIZZA

Se vor deschide 30 de restaurante *"Pizza Hut"*. Alături de Pizza vom înfuleca piftii şi cartofi prăjiţi oferiţi de *"McDonald's"*.

•••

NUMAI PE CEI DE IERI?

După amânări şi iar amânări Dl. Măgureanu a dat la iveală activitatea fostei Securităţi:

DSS se compunea din: 15.312 securişti veritabili, dintre care 10.114 ofiţeri. Câteva *"ocupaţii"*: 447 ascultau convorbirile telefonice, 388 citeau scrisorile, 22 dezinformau, 114 suspectau pe cei care ar fi fost legionari, 781 urmăreau indivizii periculoşi, 72 cercetau actele celor bănuiţi etc. Nu sunt divulgaţi tunătorii care hrăneau DSS cu informaţii.

•••

SĂMÂNŢA'N POD ŞI PĂMÂNTUL NELUCRAT

A venit iarna, când se numără hectarele cultivate. Din 187 mii de tone de sământă de grâu, Semirom a vândut doar 24.530 tone, suficient pentru cca. 90 mii de hectare din cele 2,6 milioane. Asta face plăcere importatorilor de cereale.

•••

CORUPŢIA-I DELA CAP

Confirmarea că fraudele încep de sus, ne-o dă Dl. Văcăroiu care a decis: miniştrii, secretarii de stat, prefecţii şi subprefecţii nu mai au voie să facă parte din adunările generale ale acţionarilor şi respectiv din consiliile de administraţie ale societăţilor comerciale cu capital de stat şi regiile autonome; dar nu se pomenesc neamurile, prietenii D-lor miniştri, prefecţi etc.

•••

CIOABĂ... TEMPLIER

La sfârşitul lunii Octombrie a fost prezentată la Televiziunea Română învestirea regelui internaţional al romilor în rangul de templier. Cioabă sosise cu coroana de aur de 7 kg., (în traistă), dar i-a fost interzisă punerea ei pe cap de către persoana ce l-a învestit *"cavaler"*. După acordarea titlului de cavaler al templierilor, Cioabă se încadrează perfect în campania *"ocultei internaţionale"* de a dezmembra şi fărâmiţa poporul român.

•••

"Pericolul nu este restauraţia comunismului, ci restauraţia comuniştilor." (Nicolae Manolescu, Preşedintele Partidului Alianţei Civice").

•••

Din cauza murdăriei, în Capitală s'au înmulţit şobolanii, mulţimea şobolanilor a înmulţit cucuvelele, duşmanul rozătoarelor, deci Bucureştiul e Capitala şobolanilor şi a cucuvelelor!

•••

Un an de studiu la Universitatea Vasile Goldiş din Arad constă pentru un viitor avocat - 450.000 lei, pentru un medic 525.000 lei.

•••

Eşti liber să pleci din ţară cu maximum $1.000.

•••

Zoltan Dănilă din Chiochiş (Bistriţa-Năsăud) a împlinit 100 de ani, a fost 4 ani în război şi are o pensie lunară de 5.000 lei.

•••

Ziarul *"România Liberă"* a bătut un record: a apărut în 24 de pagini.

•••

Regele Mihai a fost aşteptat la Otopeni de 2.000 de admiratori, iar 300 îl aşteptau în faţa hotelului Continental.

•••

Tranzacţiile comerciale între o persoană juridică şi persoană fizică, ambele domiciliate în România, se pot face numai în lei.

•••

Zoe Ceauşescu n'a vizitat cimitirul Ghencea. Ea crede că părinţii ei au fost îngropaţi în altă parte.

•••

Din 1.000 de societăţi industriale, s'au privatizat 87 cu un capital de 67 miliarde lei care reprezintă 2% din volumul de activitate.

•••

Bucureştiul devine *"oraş uscat"*, nu pentrucă s'a interzis vinderea băuturilor alcoolice, ci pentrucă n'are apă.

•••

17 posturi de radio din străinătate emit ştiri în limba română; notăm Radio Vatican, Radio Kol, Israel, China international etc.

•••

Din cauza atacurilor şi spargerilor, multor patroni de firme li s'a aprobat să-şi cumpere arme de foc.

•••

Dela 1 Septembrie, costul unui paşaport e 33.350 lei.

•••

Zeci de vagoane încărcate cu îmbrăcăminte, alimente şi materiale de construcţie au fost oferite fraţilor moldoveni, ce-au avut de suferit în urma calamităţilor naturale.

•••

Singura şosea cu care ne putem mândri, şi asta pe jumătate, este tronsonul Bucureşti-Piteşti de 110 km. Restul - gropi înşirate de-a lungul şanţurilor.

•••

Din cauza secetei vom importa zahăr nerafinat.

•••

În prezent 70% din populaţie e subnutrită. O familie de salariaţi cheltuieşte 50% pentru hrană; iar pensionarii şi ţăranii cheltuiesc 65-70%.

•••

Un cutremur de gradul 4 pe scara Richter a zgâlţâit regiunea Vrancea. N'au fost pagube.

•••

TVR n'a arătat nici o scenă din ceea ce s'a întâmplat la Otopeni cu ocazia aterizării Regelui Mihai.

•••

Nu-l vom mai regreta pe Ceauşescu, deoarece s'a revenit la vechile nărăvuri: funcţionarii din unele instituţii, trebue să declare dacă au *"rude în străinătate"*... pe motivul că *"cine şi cum ne poate ajuta în strângerea relaţiilor cu ţările străine..."*)

•••

Pentru a ridica moralul cetăţenilor, Dl. Iliescu răspândeşte zvonul că-i bolnav.

•••

"Casa Poporului", mega-urbană a Împuşcatului, se va numi *"Casa Parlamentului"*; nu s'a stabilit încă sigla ce va împodobi antetul actelor oficiale.

•••

Conform viitorului Cod Penal, poţi face propagandă fascistă şi comunistă, dar să nu propui un *"stat totalitar"*.

•••

Datoria publică e de 6.000 de miliarde lei.

•••

Din economii (punând mai mult sifon în şpriţ, N.R.) Dl. Cornel Vadim Tudor şi-a cumpărat un Mercedes S Turbo Diesel în valoare de 90.000.000 lei (O leafă de 3000.000 pe lună timp de 25 de ani).

•••

Delta Dunării, scrie ziarul *"Tinerama"*, e un *"triunghi al morţii: antrax, pestă porcină şi holeră"*.

•••

În Bucureşti, un chioşc de ziare trebue să plătească o taxă de 1.200 lei zilnic. Multe s'au închis.

•••

Produsul Intern Brut (PIB) a fost în 1993 de 19.737 miliarde, cu 5,6% mai puţin decât cel proiectat, pentru 1994 se prevede un PIB de 50.000 miliarde lei.

•••

Şeful cultelor religioase (Patriarhul, Şef Rabinul, Muftiul, Mitropoliţii, Arhiepiscopii etc.) vor primi o îndemnizaţie extra dela Stat.

•••

CRONICA VREMII

ALEGERILE AMERICANE

NOEMBRIE 1994

Ion BOIERU

Alegerile din Noembrie 1994, în America, au demonstrat că există revoluţii fără vărsare de sânge. Că apar situaţii politice şi sociale esenţiale pentru o societate, fără ciocniri brutale, fizice şi sângeroase. Aşa s'a întâmplat prin alegerea unei majorităţi republicane atât în Senat, cât şi în Camera Deputaţilor. Un curent de opinie publică, o stare de spirit a dus la această schimbare în Congresul American. Printr'un proces democratic, poporul american şi-a ales alţi legiuitori şi a schimbat complet structura Congresului. Dar este nevoie să menţionăm că procesul democratic al alegerilor nu a facut decât să se valideze, să se înregistreze o stare de spirit, un grup de noi tendinţe care au apărut în societatea americană.

Alegerea Preşedintelui Clinton în 1990, împreună cu o majoritate democratică în Congres, a fost într'un fel artificială, deoarece nu reprezenta adevărata stare de spirit, caracterul specific al lumii americane, cel conservator. A fost o mică inadvertenţă electorală, care a fost conjugată şi cu o dorinţă, nu pregnant exprimată, a votanţilor pentru o schimbare în structura intimă a politicii americane. În orice caz, Clinton a oferit o şansă pentru schimbare, deşi nu substanţială, ci mai mult de formă. Jocul de manipulări din procesul democratic al manierei electorale l-a ajutat cu un procentaj şubred (43%). El nu a putut îndeplini mandatul pe care şi l-a imaginat el, totuşi mai mult utopic, decât i-a fost încredinţat de electorat. Şi propunerile lui Clinton, pe care le-a încredinţat Congresului, nu au fost deloc în conformitate cu retorica din campania electorală, înainte de alegerea lui. Aceste propuneri erau în contradicţie cu spiritul şi ideea americană şi în acelaşi timp cu viziunea partidului democrat, care avea o înclinare destul de stângistă, dar nu aşa de radicală ca a Preşedintelui Clinton. În felul acesta s'a creat o fricţiune permanentă între Congres şi Clinton, iar unitatea partidului democrat a devenit fragmentată. Legea pregătită de Clinton (recte, soţia lui) a dus la sfărâmarea oricărei unităţi de partid. Şi au venit alegerile din Noembrie '94, când deja opinia publică dospise în subconştientul colectiv şi şi-a spus cuvântul prin pecetea votului. Tot ce a fost învechit, stângist, corupt şi lipsit de viziune americană a fost aruncat peste bord. Poporul dorea o adevărată reînnoire a Congresului şi a direcţiei politice pe care o reprezenta Preşedintele Clinton. Asta în termeni generali, şi se vede acest lucru din analiza mai detaliată a acestor alegeri. În cazuri speciale, criza guvernării Clinton porneşte dela încercări radicale stângiste (acceptarea homosexualilor în armată) la aberaţii de politică externă (introducerea, cu forţa armatei americane, a lui Aristide în Haiti şi neintervenţia în conflictul dintre Bosnia şi Serbia). Dacă se adaugă şi proiectul de asigurări medicale, care erau o adevărată birocraţie a asigurărilor medicale, ceea ce era în contrasens cu sistemul economic, capitalist şi de piaţă deschisă din America. Fireşte, populaţia doreşte să aibă o asigurare medicală cât mai bună dar nimeni nu ştie din proiectul lui Clinton, detaliile în legătură cu finanţarea proiectului său, care în fapt era o oficiere totală a birocraţiei statale, ceea ce însemna o formă socialistă, care nu este acceptată de poporul american.

Dar pe lângă aceste probleme, partidul democrat avea printre membrii lui un grup destul de puternic ca influenţă politică, dar care era în afară de realităţile americane şi ei operau numai pe linia propriilor lor interese, fie personale, fie locale sau de partid. Nu aveau viziunea naţională. Şi în plus erau veterani în poziţia de reprezentanţi în Congres, opunându-se procesului de reînnoire al cadrelor.

Spectacolul alegerilor acestea din Noembrie 1994, a ilustrat cum electoratul american a curăţit terenul pentru cadre noi, care şi-au luat angajamentul să facă schimbări esenţiale în procedeele de lucru şi în sistemul de operaţie al Congresului. Aceasta va avea un efect general în cuprinsul societăţii americane.

Criza, trebue să menţionam, a fost generată şi de maniera de lucru a Preşedintelui Clinton. În campania electorală din 1990, candidatul Clinton a apărut ca moderat, promiţând că va da o faţă nouă partidului democrat, care era destul de dezmembrat prin administraţiile anterioare, care au fost republicane. Se părea că democraţii nu-şi vor mai putea reveni, fără prestigiul unui preşedinte. Clinton a ştiut să beneficieze de această situaţie şi a apărut în poză de moderat, de centrist, ştiindu-se bine că partidul era etichetat ca liberal, de stânga şi nu avea mari şanse electorale în alegeri. Clinton a apărut cu o platformă moderatoare şi a schimbat aparenţele. Dar, aceasta nu a fost decât o manevră politică de moment. Odată instalat la preşedinţie, toată politica lui Clinton a fost liberală, cu includerea favorizării pentru avorturi şi reducerea bugetului militar. În problemele vitale, în faţa Congresului, deşi avea o opoziţie chiar din partea democraţilor săi, care erau limitaţi în viziunea marilor probleme. Aşa se face că, în legătură cu NAFTA, el a obţinut ajutorul voturilor republicane, căci era în joc prestigiul şi rolul principal pe care îl juca America în apropierea geo-politică şi economică a Canadei şi a Mexicului, în formarea unui bloc puternic de forţe productive şi eficiente. Dacă nu existau republicani, care incontestabil că au o viziune mai largă în privinţa viitorului politic american, Clinton era un înfrânt al propriilor sale cadre de partid.

Cu toate acestea, Clinton a ţinut pe republicani într'o poziţie de umilinţă, asta în deplin acord cu democraţii din Congres. Nici un proiect de lege, propus de republicani n'a fost măcar admis pentru discuţie, în incinta Congresului. Era în Congres o opoziţie feroce împotriva propunerilor republicanilor, care erau trataţi cu o totală lipsă de respect colegial în cadrul Congresului.

Este interesant de observat cum la alegerile din Noembrie 1994, au fost eliminaţi aproape peste tot în Statele Unite, tocmai democraţii care se încadrau în categoria celor descrişi mai sus, ca intoleranţi faţă de vederile politice ale altora şi au fost scoşi din poziţiile cheie ale Congresului - ca Thomas Foley - speaker-ul Camerei Reprezentanţilor şi Jack Brook, puternicul dictator al Comitetului Juridic al Camerei Deputaţilor.

Odată cu Congresul viitor, dela începutul anului 1995 se va intra într'o fază nouă, deschisă de republicani. Ei au însă o sarcină grea, căci şi-au luat angajamente mari de restructurare a forurilor legiuitoare, cu o agendă specifică republicană. Desigur, democraţii se vor opune la multe proiecte ale majorităţii republicane şi bătălia politică va lua un aspect subliniat ideologic. Şi va fi semnificativ să vedem cum se vor defini liniile de orientare ale lumii americane. În orice caz, la ora actuală, republicanii aduc o energie dinamică şi o viziune nouă pentru viitoarele probleme care trebuesc dezbătute şi soluţionate, în cadrul intereselor naţionale şi internaţionale.

Fără să ne hazardăm în vreun fel de profeţii, credem că republicanii vor aduce un nou stil de viaţă, ceea ce va reînviora însăşi societatea americană. Şi, pe linia aceasta, republicanii au o mare răspundere morală, şi nu pot neglija să se angajeze total în schimbările pe care le-au preconizat înainte de a ajunge majoritari în Congres.

Viitorul ne va răta adevărul.

NOTE ŞI COMENTARII

ORIGINEA TRICOLORULUI ROMÂNESC

Sub titlul de mai sus, Dl. Luca Manta publică în revista *"Curierul Românesc"* (Nr.9), un studiu nespus de interesant asupra căruia ne vom opri în cadrul comentariului nostru.

Îndeobşte, credinţa mai tuturor este că Tricolorul Român, aşa cum îl cunoaştem astăzi, a luat fiinţă odată cu Unirea Principatelor Române, Moldova şi Muntenia, combinând stindardele celor două provincii într'unul şi dând nou createi ţări, România, drapelul de astăzi: roşu, galben şi albastru. (Mai puţin anii dominaţiei comunismului, când s'a înfipt în galben efigia partidului).

Dl. Luca Manta răstoarnă această teorie, afirmând că originea tricolorului românesc este mult mai veche, găsindu-i urme încă începând cu Dacii.

Iată mai jos, ce anume spune Dl. Manta:

"Cea mai veche menţiune scrisă că tricolorul, roşu-galben-albastru reprezintă culorile Daciei, apare din timpul Imperiului Bizantin, prin edictul-document <<Novella XI>> este emis de Împăratul Justinian, la origine Trac romanizat la data de 16 Aprilie, 535 e.n.

Un argument ce confirmă acest înscris sunt basoreliefurile sculptate în antichitate, unde stindardul geto-dac are coada balaurului împărţită în trei secţiuni, pe care le vom sublinia ca fiind <<balaurul tricolor>> aşa cum îl definea N. Iorga <<dracul>>.

Balaurul era purtat cu ajutorul unei prăjini, de către fiecare al două miilea soldat; el avea capul de argint, restul corpului fiind din mătase de diferite culori după asemănarea unui draconis adevărat.

O altă reprezentare a balaurilor geto-daci apropiată în timp de <<Novela XI>> o găsim pe Arcul de Triumf al lui Galeriu, din Salonic...

În fine, referitor la balaurul Geto-Dacilor, Vasile Pârvan în "Getica" îl consideră... zeul cerului (şi) văzduhului, nu al pământului... steag de război cu gura mare de lup... prelungit în chip de şarpe prin nişte fâşii de stofe care în bătaia vântului se umflau şi alcătuiau o flamură serpentiformă orizontală..."

În afară de cele de mai sus, în articol se dau alte exemple aproximativ mai recente şi mai apropiate de vremea noastră:

"Stema familiei domnitoare a Basarabilor a avut pentru o perioadă de timp în compunerea ei cele trei culori şi deseori sigiliile ce însoţeau aceste acte de cancelarie aveau prinse pe suport un şnur tricolor...

Domnitorul Mihai Viteazul (asasinat în 1601) avea pe steag doi lei afrondaţi pe o pânză de damasc albă, însă manifesta un interes pentru culorile roşu, galben şi albastru ce se găsesc prezente pe toate documentele emise după Unirea din anul 1600. S'a descoperit, astfel, o diplomă cu iniţiala majusculă a numelui său, ce are litera aurită şi este încadrată cu o floare roşie şi una albastră, iar şnurul dela pecete este împletit în fire tricolore, simbolizând, roşu pentru Moldova, galben pentru Ţara Românească şi albastru pentru Ardeal.

Stema Domnitorului Ţării Româneşti, Constantin Brâncoveanu (ucis la Constantinopol în 1714) recunoscută de Împăratul Leopold I, avea un călăreţ în armură cu coif şi sabie de culoare galben auriu şi pieptar roşu, totul pe un câmp de culoare albastră.

Stema Domnitorului Moldovei Grigore Ghica (ucis în 1777) avea în registrul de jos, din dreapta, pe albastru, o acvilă aurie cruciată, iar în stânga, pe roşu, capul de bour, de asemenea de aur.

Domnul Tudor Vladimirescu (ucis în 1821) avea steagul său revoluţionar pe o pânză de mătase albă, care, în partea superioară cuprindea o scenă religioasă, tricoloră (Sfânta Treime).

Cele trei culori au fost introduse definitiv în armată şi de navele comerciale româneşti în anul 1834, la cererea principelui Alexandru Ghica, după Pacea dela Adrianopole.

Odată cu revoluţia dela 1848, tricolorul se impune definitiv, iar după Unirea Principatelor devine drapel de stat. Nicolae Golescu a propus ulterior, la 1867, să se aplice Decretul nr.1 emis de Guvernul Provizoriu la 1848, ca albastru să fie la lemn (hampă)".

Iată, aşadar, pe scurt, povestea cu originea Tricolorului Românesc, pe care, sincer, n'o cunoşteam, şi care, sunt sigur că majoritatea cititorilor noştri nici n'o visau măcar.

Nicolae NOVAC